"Vienybe Lietuvninku"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn, :: New York.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Europon ir kitur..... $3.00

Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
J. J. Paukštis ir K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

The Lithuanian Weekly
"Vienybe Lietuvninku"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY
Brooklyn, :: New York.
Yearly subscription rate:
In the United States..... $2.00
To Foreign Countries..... $3.00

Advertising rates on application.
Address all communications to publishers:
J. J. Paukštis & K. Brazys
120–124 Grand st.
Brooklyn, New York.

Visuomenes, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 8. Brooklyn New York, 22 d. Vasario (February) 1911m. Metai XXVI
Entered as Second-Class Matter October 23, 1907, at the Post-Office at Brooklyn, N. Y., under Act of March 3-rd, 1879.

Kaip dingsta musu geriausis jaunimas.

„Jaunimas — tai mūsų ateitis". „Jaunimas yra žmonijos medžio pražydęs žiedas". „Jaunimas yra visų tautų vairas, kuris veda tautą prie civilizacijos." Tokios yra išsidirbę nuomonės pas visus žmones. Ir šitos nuomonės amžinai teisingos. Nes, kas gi turi didesnį karštumą visuomenės darbuose, už jaunus vaikinus ir mergaites? Kas gi išnešioja po svietą pražilusių profesorių ir mokslo vyrų pagimdytas idėas, kaip ne vikrus ir energiškas jaunimas? Kas gi viso pasaulio revoliucijose ir karėse padeda daugiau gyvasčių už kanuolių ir barikadų, jeigu ne 20-metiniai jaunikaičiai? Kas gi universitetuose ir įvairiose mokslainėse kurena ugnelę laisvo, nevaržomo mokslo, jeigu ne jauni studentai ir studentės?

Taip, jaunuomenė yra tai sename kūne visuomet atnaujinamos gįslos ir dapildomas jose šviežias gadynės kraujas. Kraujas pilnas naujų elementų, naujų gadynės kūnelių; kraujas tyras, nesuterštas pelėsiais ir seno kūno puvenomis. Be šito kraujo kiekviena tauta greitai užmirtų ir visa žmonija gestų, sentų ir ilgainiui atsigultų į grabą, kaip sukaršęs žmogus. Ačiu jaunimui, žmonija visuomet pasilieka jauna, visos tautos blizga kiekviena savo ypatybių įvairumu, savo būdų indomumu; ir kaip oras, sujungtas iš įvairių gaivalų būna tyras ir sveikas, taip ir žmonija iš įvairių tautų sujungta būna graži ir verta, kad joje gyvent. Tai ačiu jaunimui.

Bet ne mūsų, *lietuvių jaunimui*. Mūsų jaunikaičiai ir mergaitės dar nesupranta, kokią jie svarbią rolę užima mūsų tautos gyvenime. Vieni iš mūsų jaunimo praleidžia savo dienas smūklėse, kiti ant sportų, treti ant rašinėjimo meiliškų laiškų, ketvirti ant rašinėjimo melagingų korespondencijų į laikraščius po įvairiomis slapyvardėmis, penkti ant agitacijos už ypatas, dar kiti neva užsiima partijų reikalais ir lavinasi po laikraščius riebiai išsikolioti. Tik *maža dalelė* yra tokių, kurie studijuoja praeitį, sulygina dabartį ir galvoja apie ateitį. Bet šita dalelė pažangesnio mūsų jaunimo taip yra nežymi, kaip vidury nakties garavimas pabraukto dektuko galvelės. Tokiu būdu mūsų jaunimas niekados nesutverią savimi tokios spėkos, kokią padaro kitų tautų jaunimas. Juo mūsų tauta dar ikšiolei neapsidźiaugė.

Tai tiek apie mūsų jaunimą apskritai. Bet dar stovi prieš akis labai liūdnas apsireiškimas ir iš tos jaunimo dalelės, kuri jau buvo pradėjusi keltis iš protiško snaudulio. Teko arti išstudijuoti typai mūsų tokių pažangesnių vaikinų. Koks tai dar nenusistovėjimas pažiurų ir minties! Kurie nežino kitų kalbų, pasikakina vien lietuviškų laikraščių sensacijomis. Paėmę laikraštį peržiūri-perverčia: kur Jonas Petrą iškoliojo, kur partijų ar draugijų išdas stovi, kur „cenras" ką atsakė „kuopai", o kuopa užvažiavo centrui; kur merga pajiešką vyro, o vyras — mergos. Į kitą savaitę vėl laukia laikraščio, ir verčia-skubina: kur Petras Joną atkoliojo; kur kas ir kam „davė vėjo"; skaito tokias žinias, net džiaugsmo seilę rydami, lyg kaimo piemens žiurėdami į gaidžių kapotynes ant kiemo, ar susiundytų šunų pjuvynes...

Tokio typo mūsų „pažangūnai" tankiausiai išvirsta į taip vadinamus „partijų žmones". Jeigu jie pasiganėdina tik tuom „apsišvietimu", ką pasisėmė iš laikraščiuose besikoliojančių ypatų, tai tokie juk ir partijose toliau nenueina: susirinkimuose tiktai rėkauna, koliojasi, pravardžiuojasi, net ir kumštį paleidžia valion... Būna iš tokių da ir „veiklesnių", ką rašo į laikraščius korespondencijas. Ir jų korespondencijos būna lygiai tokios, kaip jie išmoko beskaitydami apie koliojimus. Bet būna dar ir speciališkai „veiklių",— tai tokie, kurie perskaito kokią vieną brošiūrėlę. Perskaitęs jisai save įmena beėsąs pilnai „apšviestu", ir eina visur drąsiai rišdamas visus gyvenimo klausimus. Jeigu tokia brošūrėlė bus apie vegetarianizmą, tai jis su didžiausiu atkaklumu tvirtįs, jog išganymas žmonijos yra nevalgyme mėsos. Jeigu bus perskaitęs Dro J. Šliupo „Tikyba ar mokslas", tai tvirtįs, jog dėl laimės žmonijos reikia pirma perskirti kuningus nuo gaspadinių, o paskui išvyti iš klebonijų ir pačius kuningus. Perskaitęs toks „apšviestūnas" kun. V.Dembskio „Inkviziciją", kur tik eis, vis kalbės, jog pasaulį pražūdė inkvizicija, ir todėl reikia budėti, kad inkvizicija vėl neatgytų,— tai užtekės amžinoji palaima. Na, o perskaitęs porą socialistiškų brošūrėlių — spjaus ant viso pasaulio ir užgiedojęs: „Atsimeskim nuo senojo svieto", ištikro atsimeta nuo visko, ką tūkstančiais metų civilizacija ir pasaulio kultūra buvo pagaminusi. Vardan to, ką brošiūrėlėse buvo išskaitę, važinėja po lietuvių kolonijas ir drąsiai prakalbose išriša, kad tautos klausimas ir net pats lietuvių tautiškas judėjimas nebėsąs reikalingas; draugijos (kaip va „Aušra" ir T. M. D.) — tai „buržuaziškos" įstaigos ir lai jos griūva — jie nesigailėsią; kad lietuvių scena ir koncertai — tai sotaus pilvo lepumas (sykį „Kovoj" buvo akyvas šauksmas dėlei M. Petrausko koncerto Pittsburge: „Kas man iš tų koncertų kad pilvas staugia!..") Tokios pakraipos mūsų jaunimas kultūriškai nunoksta, išvirsta į pustažiedžius. Neindomu, kad jie tamsume. Neindomu, kad iš jų net išėję žmonės į redaktorius, pasimirus vienam iš literatūros genijų— Markui Twainui, rašo „Keleivyje": „pasimirė garsus Amerikos juokdarys"! . . Ant mano rankų pateko nesenai rašytas laiškas vieno iš tokių „pažangūnų", kuris aprašydamas, kaip viename Amerikos mieste gyventojai iškilmingai apvaikštinėjo paminėjimus garbingo vergų išliuosuotojaus, — prezidento Abr. Linkolno, sako: ‚Taigi mat, kaip atsibuvo *kapitalistų* (Mano pabr.) šventė!..' Tą žmogų (Linkolną), kurį gerbia netik Amerika, bet ir visas pasaulis; tą žmogų kuris žuvo nuo tyranų pasamdyto niekšo kulkos,— mūsų „pažangūnai" vadina „kapitalistų patronu"! Ar bereikia didesnės dvasiškos išgamystės?!

Paviršutinumas ir desperacija užblendė tokiems akis, ir jie visame, kas dabar yra, mato tik sutrunėjimą, juodulius, purvus, betvarkę. Iš tokio mūsų jaunimo, kaži ar išeis kuometnors dešimta dalelė į rimtus žmones, kuriais mūsų tauta, mūsų historija ir abelnai žmonija pasidžiaugtų!

Negeresniu keliu eina ir tie mūsų jaunikaičiai ir mergaitės, kurie neva neprigulmingai stovi nuo partiviškumų ir kurie pramokę svetimų kalbų, turėjo progą trupučiuką paragauti tikrosios kultūros vaisiaus. Perskaito kokią vieną kningą Tolstojaus — jau skelbiasi esąs prozelitu „nesipriešinimo piktam"; perskaito Kautskio brošūrėlę — jau menasi esąs sociologijos žinovu; perskaito kokią Arcibaševo ar Gorkio apysaką — gatavas desperatas; peržiūrės porą straipsnelių iš Walt'o Whitman — jau rašo jo ūkanų mėgdžiojimus, kuriuos vargiai ir patsai žmonijos meilės genijus suprastų, jeigu iš grabo atsikeltų; dar kiti serga nuo Ibseno, kiti nuo Harmano „laisvosios meilės" ir eugenizmo doktrinų. Kokia-nors brošiūrėlė Bakunino ar Kropotkino padaro pas mus nieko nepripažįstantį ‚anarchistą" net ekspropriatorių... Prie šitosios rūšies mūsų jaunimo labai tinka senas lietuviškas priežodis: „Geriau žalias, negu nedaviręs". Ir ištikro nieko nėra sunkesnio matyt, kaip šitokie mūsų vaikinai, visokių doktrinų ragautojai po truputį, niekados nieko neprivalgo, ir nors save menasi esą sotųs, vienok akyse visuomenės miršta dvasiško troškimo ir benaudės badu. Jie panašųs tam sakmės veršiukui, kuris būdamas tarpe dviejų kupečių šieno ir vaikščiodamas nuo vieno prie kito — vieno paragavęs, grįždamas prie antro, būk čia skanesnis ėdesis — ant galo nugaišo badu...

Toks mūsų jaunimo typas tuo labiau apgailėtinas, kad grečium inteligentijos, iš jo visuomenė turi tiesą laukti gerų tautos darbininkų. Bet, ant nelaimės, ir ši dalis jaunimo dingsta. Nieko nėra nelaimingesnio, kaip mūsų nedamoksliai. Jie patįs save kankinasi nuolatiniu jieškojimu gyvenimo tikslo. Bet kur jį ras? Prisideda prie tautiškų draugijų. Čionai pasirodo per siauras vaikinui laukas ir perliesas dvasiai maistas. Pabėga iš čionai į katrąnors kamputį partijų. Ar čia jie nusiramįs? Ne. Partijos, kaipo tik laikinų gyvenimo sąlygų apsireiškimas, neturi gilių žmonijos tikslų, todėl trokštančių mūsų vaikinų nepasotina. Ir jie veikiai atsisveikinę su partijomis, atsišalina nuo visko,— bando eit savaime: tai anarchizmą studijuoja, tai moterų klausimui nori patarnauti, tai kartais vėl grįžta prie tautiškų klausimų, tai vėl į partijų reikalus įsikiša. Ir taip blaškosi, jokios gyvenimo idėos neišsidirba ir pasilieka tokis vaikinas bekybąs tarpe dangaus ir žemės. Nieko nuodugniai nepažįsta, o įsimena beėsąs *viską žinančiu* Tai sunkiausias typas: iš vienos pusės atsiduoda šalta puikybė ir neapykanta ant žmonių, iš antros —juoda desperacija ir nuolatinis kartojimas: „Aš jau niekur neprisidėsiu"...

Ką daryti, kad mūsų jaunimas nežūtų? Čia yra užduotis paties jaunimo ir paskirių individualų,— tų pačių, kurie tarp pilvo ir dvasios jieškinių tampa sumalti į desperacijos pulverį. Nežinau, rasi tai dar perankstyvas butų vaistas, kurį čia norėčiau pasiūlyti, vienok pasiūlysiu.

Pastebėta yra, kad lietuvių jaunuomenė labai mėgsta filosofiškus klausimus, t. y. klausimus apie žmogaus gyvenimo esybę ir tikslą, k. v. Dievą, tikėjimą, dūšią, draugijos susidėjimą ir tp. Tai vis įneina į filosofijos sritį. Kodėl mūsų jaunimui nepašvęsti savo laisvų valandų studijavimui ir kritikos ir filosofijos? Čionai jie rastų išrišimus klausimų apie tautystę, Dievą, religiją, gyvenimo tikslą, etc. Pradėtų nuo lengvesnių kritikų, — sakysim nuo rusų Bielinskio, Hegelio, Černiševskio, paskiaus pereitų prie vokiečių filosofų, kuriuos jau pažintų beskaitydami anuos rusų genijus. Išpradžios rods jiems butų sunkoku, bet kasdien nors po porą lapų pastudijavus, atsivertų jų akįs į pasaulį vis platyn, paaiškėtų tūkstančiai gyvenimo klausimų, praplatėtų jaunikaičio protiška apyregė, ir per keletą metų męs iš tokio jaunimo susilauktume, jeigu jau ne dvasios milžinų, tai sveikų protiškai piliečių, kurie kiekvieną darbą atliktų su nauda mūsų tautai ir visai žmonijai. Tada jie parašytų ir į mūsų laikraščius gilesnius straipsnius, atėjus rinkimų dienai užbalsuotų už tą partiją, kuri tikrai sergėja vargingosios liaudies interesus, o visais savo žodžiais, raštais ir darbais žibėtų akyse tautos, kaipo puikiausios doros ir žmoniškumo pavyzdis.

Jaunime! Į tave čia kalbama. Apsižiūrėk, ant kokios pražūties krašto stovi, pakol dar nevėlu!...

Vargomatis.

S. L. A. ir visuomenė.

Keletas savaičių atgal buvo tilpęs „V. L." raštelis, kurio mieriu buvo nurodyti abipusius tarp S. L. A. ir visuomenės ryšius. Vienok S. L. A. yra perdidelis, jo reikalai perplatųs ir santykiai su visuomene perįvairųs, kad viską tą galima būtų pakaktinai apkalbėti rybose nors ir kelių špaltų rašinėlio. Todėl šio straipsnelio, nors neyra mieriu gvildenti tuos įvairius tarp visuomenės ir mūsų didžiausios organizacijos ryšius ir santykius, kaip tą stengėsi padaryti minėto raštelio autorius, bet tik atkreipti atidžią ant nekonsekventiškumo (nenuoseklumo) kai-kurių minėtame raštely išsaldžiojimų, ar nėra net „darodymų".

Pradėjęs nuo visiems žinomos aksijomos (teisės aiškios pats-per save ir todėl nereikalaujančios prirodymų), jog viskas turi dvi pusi — gerą ir blogą — ir kad todėl S. L. A. taipgi turi abidvi pusi (gerą ir blogą), rašytojas toliaus išveda, jog pagal jo nuomonę (be abejonės; pilnai subjektiviška) S. L. A. dabar atneša visuomenei ne naudą, bet skriaudą.— Šits paskutinis išvedimas jau neyra neužginčinama aksijoma ir todėl rašytojas priveda kelis „darodymus", pagal kurius, jo nuomone, S. L. A. gali būt pavadintas visuomenės skriaudiku.

Svarbiausiu „darodymu" yra nauja S. L. A. konstitucija, pagal kurią visi sąnariai mokėdami po 10 centų sumokės per $10.000 „užlaikymui S. L. A. administracijos". Pagal rašytojo nuomonę tie $10.000 užlaikymui administracijos (kaip jis tvirtina) yra grynų-gryniausis skriaudimas *visuomenės* (mano pabraukta).

Panašus išvedimas, pirmiausiai, yra nekonsekventišku — nelogišku, o apart to dar neteisingu, kas parodo arba rašytojo nepažinimą reikalo, arba nepagirtiną norą perstatyti skaitytojams dalyką netikroj šviesoj.

Jis yra nelogišku todėl, kad jeigu *S. L. A. sąnariai* sumokėtų ir šimtą tūkstančių, vietoj dešimts, tai dar tas nieko bendro neturi su *visuomene,* nes S. L. A. sąnariai dar netveria visuomenės, o tik mažą, labai mažą jos dalį. Todėl jau, jeigu

kalbėti apie skriaudą, tai ji galėtų būti tik *S. L. A. sąnariams, o ne visuomenei.* Toliaus,— daleiskim, kad tie $10.000 sumokama ištikro užlaikymui S. L.A. administracijos (kaip tą mums gerb. rašytojas pasakoja ir...žinoma, klysta).

Jeigu taip jau ištikro būtų, tai ir tai pirm, negu apie skriaudą pasakoti, reikėtų padaryti mažą galvojimą pasiremiant kita aiškia tiesa: *jeigu skriauda* (nors ir piningiška, kaip šiame atsitikime) *atneša rezultate naudą* (apsimoka), *tai ji nustojabūti ir neyra skriauda;* jeigu sumokėti S. L. A. sąnarių piningai atneš, ačiu geresnei administracijai, naudą ir pageris per tai pačią organizaciją, tai tas jau bus S. L. A. *nauda,* bet jokiu būdu *ne skriauda,* jeigu tik ingytas pagerinimas bus nemažesnės vertės už tam išeikvotus piningus, ar jėgas.

Jeigu aš, ar pats rašytojas to straipsnelio bus persitikrinęs, jog indėti piningai gali keleriopai apsimokėti, tai aš, ar jis dėtume ne $10.000, bet kelis dešimts tūkstančių (žinoma, jei galėtum) — nes kas gi iš mūsų negeistų naudos, pagerinimo? Jeigu Sus. Liet. Am. nuo pagerinimo savo administracijos gal aplaikyti naudą nemažesnę už paneštą nuostolį, tai aš,— to S. L. A. narys — sakysiu: „Dėkim ne dešimts, bet šimtą tūkstančių, nes nuo to bus geriau S. L. A., kaipo organizacijai, o todėl geriau ir man, kaipo jos sąnariui, ir mūsų tautai, kurios S. L. A. yra dalimi. Dėkim — jeigu tik tas apsimoka"...

Taigi, jeigu galima buvo kalbėt apie skriaudą Susivienijimo (ne visos visuomenės), tai reikėjo pirmiaus darodyti, jog pagerinimas administracijos neatneša organizacijai naudos, arba neapsimoka.

Kad tvirtinimas, jog sąnariai turi sudėt $10.000 per metus *užlaikymui S. L. A. administracijos* toli prasilenkia su teisybe, tą berods žino kiekvienas, kuris mokėjo pagal naują konstitucija, ar kuris bent ją atidžiai skaitė.

Mokesčių kningelėj, kurią turi kiekvienas sąnarys, rubrikoj, kurioj kas mėnesis sąnarys moka 10 centų užlaikymui administracijos aiškiai išdrukuota: *„ir labdaringiems darbams."* Ar neaišku kam tie $10.000 yra sumokami? Ar ir labdaringi darbai, pagal rašytojo nuomonę yra „visuomenės skriauda"? Bet jeigu taip, kodėl rašytojas nepaskaitė skriauda tų apie $30.000 išsiųstų revoliucijai ir neišdavusių jokių apčiuopiamų naudingų vaisių — kurie todėl „neapsimokėjo" ir yra įmesti kaip į balą (nes be atskaitų nei nežinia, kam jie suvartoti)? Juos todėl galima daug greičiau pavadinti tikra visuomeniška skriauda?

Matyt rašytojas arba neyra S. L. A. sąnariu ir nežino kam tie centai mokasi, ar vėl nežino kiek spragų S. L. A. turi užtverti, kiek pašelpų suteikti, kiek nelaimių privalo palengvinti (nors ir panašių kaip Cherry nelaimė), kiek moksleivių sušelpti, kiek naudingų mūsų tautai bet silpnesnių įstaigų palaikyti piningiška parama. Jeigu rašytojas butų matęs nors „mokesčių kningelę", jis būtų nerašęs to nonsenso apie *„visuomenės* skriaudą", nes kaip tik išena, kad S. L. A. sąnariai patįs *pasišvenčia* (bet neskriaudžia ir savęs), *kad visuomenė iš .tų centų naudą turėtų.*

Toliaus. — Kalbėdamas apie S. L. A. tvarkymąsi, rašytojas su ironija šaukia: išrask tu jau XX-ame šimtmetyje geresnį būdą valdymosi už referendumą! O S. L.A. girdi pripažinęs Seimą augščiausia įstaiga...

Pasipiktino, matyt, rašytojas tokia „atžagareivyste"... Seimas, o ne referendum augščiausia S. L. A. valdžia!.. Ir dar XX-ame amžiuje!.. *Horrendum!!..* Ponas rašytojas yra už referendumą. Nieko stebėtino! Daugumas atranda jį labai geru būdu tvarkymosi...teorijoj. Pats turiu pripažinti, jog geresnę teoriją vargiai išgalvosi... Bet kas iš to, kad praktikoj-gyvenime tas referendumas, ypač mums lietuviams, iki gyvam kaului daėdė, nei krislo naudos neatnešęs? Gražus daugspalvuotas muilo burbulas, bet kas iš to, jeigu jis į dulkes eina vos pirštu jo dasilytėjus? Graži referendumo teorija, bet kas iš to, jeigu praktikoj jis išdavinėjo ir išduoda tik sukirmijusius vaisius?

Norite darodymų, «faktų"? Še jums! *Nei vienai mūsų draugijai referendumas neišėjo ant naudos.* Pavyzdžiai:

Liet. Socialistų Sąjunga, vartoja referendumą ir už jį galvą guldo. Koks vaisius? Paskendo skolose; pasidarė lizdu šlykščių intrigų ir intrigėlių, pliovonių ir pliotkų; betvarkė, kaip gangrena, įsiėdė į organizacijos pačius kaulus ir šiandien L. S. S., kaipo organizacija, yra supuvusi savo administratyviškoje (rėdymosi) dalyje ir nereik būt pranašu, kad pasakyti, jog ji kriks *jeigu neatsiras koks vyras, užtektinai gabus, energiškas ir doras, kuris* ims organizacijos vadžias savo „cariškosna" rankosna ir neišves jos iš šiandieninės klampynės (referendumas jos neišgelbės—nes jis ją inklampino).

Moksleivių „Paskolos Ratelis" valdosi nuo-pat pradžios referendumu. Ar kam nors teko apie jį girdėt, apart rinkimo valdybos „slaptu, visuotinu, lygum balsavimu".. ?

„Susivienijimas Pašalpinių Draugysčių" yra gražus „bunčius" iš kelių draugysčių, su keliais tūkstančiais prigulinčių sąnarių ir keliais desėtkais tūkstančių dolerių turto. Įstatus jo tvėrė ir į valdybą papuolė vien socialistai. Draugija suprantama vartoja referendumą. Kas iš to? Visas jo veikimas, visas jo atsižymėjimas visuomeniškoj dirvoj pasirodė tame, jog.... išrinkta antru kartu Centro Valdyba... Nei organizativiškų jėgų, nei gyvybės, nei pagaliaus vaisingų užmazgų nematyt ir vargiai jų galima bus susilaukti.

Yra dar *„Rašt. Šelp. Fondas".* Čia taip-pat referendumas ir socialistai jo valdyboj (buvo berods vienų-vienas patekęs nesocialistas). Ar kas-nors turėjo tokias dideles ir geras ausis, kad būtų apie jį girdėjęs nuo-pat laiko, kaip jo nepriėmė TMD. savo seime Worcesterije 1909 m?

T. M. D. — nemaža organizacija — ar nenusmuko į kapą keli metai atgal, turėdama neva referendumą kuopų? O juk draugijos miršta nuo stokos gero rėdymosi.—

Rodos teko girdėti, kad kur tai susitvėrė Teatrališkas Susivienijimas, kuris taipgi įvedė progresivišką referendumą kaipo būdą savo valdymosi. Apart šio didelio įstatimdavystės akto daugiau dar nieko neapgalvota, ar teisingiau — daug galvota, bet nieko nepadaryta.

Atsiprašau už nemandagumą. Apie moteris bučiau kuone visai pamiršęs. Taigi pasitaisau. Yra dar „Progresiviškas L. Mot. Susivienijimas", turėjęs net savo iškilmingą seimelį Brooklyne 1908 m. Čia taipgi referendumas pripažinta, kaipo pasekmingiausis būdas rėdymosi. Bet ką gi? Pačios geros pasekmės nenori gimti ir „Progresiviškas" Susivienijimas nelabai progresuoja: pirmo seimo nusidavimai yra visas palikimas, apie kurį su pagėrėjimu ainių-ainės pasakos savo vaikams.—

Pagaliaus ir pats mūsų senis Susiv. Liet. Amerikoje, ar nepradėjo aštriai sirguliuoti nuo 1907 m., kada Clevelando seime jis priėmė tą „stebuklingą" referendumo gyduolę pirmu kartu? Nuo to laiko jis nei metų, nei dienos nebuvo sveikas, ar ramus, pakol šiais metais dasilaukė tikro drugio ir karštligės.

Dabar, ar liko nors viena organizacija su referendumu, kuri šiaip-taip gyvuotų ir žmoniškai tvarkytųs? Taip, yra! Tai «Aušros» Draugystė, kuri vartoja referendumą ir pastaruoju laiku užžibėjo kaitresne šviesa. *Bet...* čia geriausis pavyzdis...

Bet «Aušra» su referendumu merdėjo ir vos-vos žibčiojo ir tai *ačiu tik Susivienijimo Liet. Amerikoj dovanoms. Susivienijimas buvo vienatinis «Aušros» globėjas, rėmėjas ir nuo mirties palaikytojas.* Ir tėmykit Jųs, kurie vadinate jį skriaudiku visuomenės, jog Susivienijimas *palaikė tą naudingą įstaigą iš tų pačių centų, kurių mokėjimą Jųs vadinate « visuomenės skriauda».*—

Jeigu «Aušra» gyvavo-merdėjo—tai tame buvo jos nuopelnas su referendumu (nors gal būtų ji senai «pas Abrahomą» nukeliavusi, jeigu ne S. L. A.) Bet, kad «Aušra» pradėjo pastaruoju laiku žibėt, tai nuopelnas ne referendumo--anaiptol! Tai nuopelnas *vienos ypatos,* jos energijos, pasišventimo, darbo ir gabumo. Tai nuopelnas I-mos kuopos pirmininko p. V. Mišeikos iš Chicagos. Ar referendumas atgaivino ir išauklėjo T. M. Draugiją? Atpenč tik jį prašalinus ir kelioms ypatoms drūčiai ir sunkiai pasidarbavus, ji liko antra iš eilės liet. taut. organizacija.

Ar Chicagos «Birutę» pakėlė, suorganizavo ir puikiai vedė ne gabumas, darbštumas ir kuone neaprubežiuota valdžia vieno p. Ilgaudo, jos pirmininko?

Žodžiu kalbant, jeigu kur kas buvo gero padaryta, tai buvo tas darbas *vienučių,* ne referendumo, kaipo kolektiviškos (sudėstytos) rėdymosi jėgos.

Žmonijos, kaip ir atskirų tautų historiją, su visu šiandieniniu progresu sutvėrė ne masa-minios, aplamai paimtos, bet atskiros vienutės. Historija tautų (per tai ir visos žmonijos) tai historija vienučių. Referendumo būdas (kaip ikišiolei jis pasirodė), gali būt apsigynimu nuo išnaudojimo, bet niekados jis nebus produktivišku, tveriančiu veikėju organizacijų gyvenime.

Tuom laiku męs, lietuviai, kaip tik esame perijode, kada viskas pas mus tik tveriasi, auga ir brandėja ir stiprios tveriančios jėgos mums užvis dabar pirmiausiai reikalingos. Referendumas, nors graži išsvajota teorija, vienok tų tveriančių jėgų mums neduoda, — atpenč,— jeigu jos atsiranda, tai dar tas jėgas painioja ir trukdo. Męs dar neturim ir kitų sąlygų prie kurių referendumas būtų šiaip-taip galimu: pas mus nėra visai publiškos opinijos,—*pas mus 75% visuomenės, jeigu nedaugiau, yra analfabetai,* mūsų laikraštija be jokių išdirbtų devizų; apšvietos ir abelnai mokyklų, reikalai dar keturpėsti vaikščioja... Prie stokos tokių sąlygų referendumas yra netik juokingas farsas, bet jis yra stačiai pragaištingas: jis pagimdo bile organizacijoj kruveles mažų demagogų (boselių), kurie besipjaudami, o reikalo giliai neišmanydami, suklupdo ir pagaliaus sunaikina, kad ir stipriausią organizaciją. Paveikslų nemažai padaviau iš mūsų draugijų gyenimo.

Koks-gi galutinis išvedimas? Na-gi toks. Yra gražus, ideališkai išsvajotas būdas rėdymosi organizacijų—tai referendumas. Bet praktiškai jis mūsų organizacijosna ir visan tautiškan judėjiman įneša suirutę, pagimdo haosą ir rezultate, vietoj naudos, užsibaigia pairimu mūsų organizacijų, demoralizavimu visuomenės ir stabdymu tautiško judėjimo.

Kiti būdai (seni būdai) ikišiolei pasirodė, jeigu jau nelabai vaisingais, tai bent toli netaip kenksmingais. Augščiau privesti pavyzdžiai «Aušros», «Birutės», «T. M. D.» ir paties net Susivienijimo iš ankstyvesnių laikų, parodo, kad nesulyginamai daug produktiviškesnis darbas tada, kada referendumas nesipainioja po kojomis veikliems organizacijų nariams.

Jeigu, dabar, mane kas paklaustų: «Ką išsirenki: Ar gražiai išsvajotą, išsapnuotą ideališką referendumą su pridėtu prie jo diplomu pirmeivio, susipratusio ir «tiligento», ar vėl pasenusį, netaip gal ideališkai ir gražiai skambantį seną būdą su prikergtu prie jo vardu «atžagareivio», «caro», etc.?, tai, atsimindamas ant rezultatų, kokius kiekvienas būdas atneša; atsimindamas tą, jog mums lietuviams reik darbo-darbo ir dar sykį *tveriančio* darbo, o ne sociologiškų bandymų ir tai nenusidavusių — aš atvirai pasakyčiau: «Duok še, brolau, man tą mažiau gražų, bet daugiau naudingą būdą» Atžagareivišku aš vadinu tą, kas gerų vaisių neišduoda. Referendumas yra gražus žaislas, bet męs, lietuviai, neturime laiko žaisti. Kaip turėsim, tada žaisim, o dabar savo organizacijose užveskim tokią tvarką, kuri daugiausiai atneša toms organizacijoms ir mūsų tautai naudos. Aš nepaisau, ar kas tą tvarką vadįs pirmeiviška, ar atžagareiviška: pakol ji atneša geresnę naudą — apčiuopiamą, neišsvajotą naudą mūsų tautai, — patol ji yra geresnė už bent kokią kitą, kad ir su naujausiu patentu...

Vienok, rodos, kad propagatoriai «naujų idėų» ant vaisių nežiūri — jiems pakanka idėos, kurios dėlei pjauna mūsų didžiausias organizacijas nei lašo naudos iš to niekam neduodami. Tokia «moderniška dėlei idėos pirmeivystė», neatsižvelgus į pasekmes, netoli yra nuo senobinės fanatikų praktikos, kada «dėlei idėos» pjaudavo savo mylimiausius vaikus.

Nagi ištikro, kas geriau? Ar pirmeiviškas referendumas su visa pekla, purvais ir mėšlu, kokį turime ve jau ketvirti metai, ar kas-nors kito, gal netaip «pirmeiviško», bet ramesnio ir geriaus draugijas gaivinančio? Čia paprastai girdime: «Bet Jųs bandykit referendumą, gerinkit ir taisykit jį — jis yra „all right"... tik męs jo nemokame vartot»... Ant to aš taip atsakyčiau: «Bandom męs jį jau ketveri metai ir bebandydami mūsų didžiausias organizacijas tuom referendumu į kapus įvarysime (kaip L. S. S. prie kapo jau ir stovi)... Tai yra vienatinė naudinga lekcija, kurią iš bandymo aplaikėm. Bandykime, nes referendumas „all right", bet męs nemokam jo vartoti... Mokyk tu man kirvį plaukti ir jeigu jis neplaukia patark išnaujo pabandyt. Lyginai taip ir su patarimais: «bandyk, mokyties vartoti referendumą, tai jis bus „all right"»... Rodosi niekas iš mūsų —ir mūsų laikraštijos neišskiriant — netėmija, jog męs ne už to galo imamės. Toks patarimas «varyti referendumą pakol jis nenusiduos» yra lygiai kaip bandymas plukdyti kirvį...

Jeigu referendumas neina, reiškia nėra tų išlygų, prie kurių jis galimas ir kurias augščiau minėjau, tai yra: nėra išsidirbusios publiškos opinijos, o svarbiausiai gi nėra massoje-miniose nors šiokio-tokio apsišvietimo, be kurio, kaip jau minėjau, iš referendumo išeina tikra tragi-komedija.

Mūsų laikraštija, kaipo vienatinė išdirbėja publiškos opinijos ir vienatinis apšvietos šaltinis turėtų rodos atkreipti ant to atidžią ir, sustabdžius šitą mūsų visuomenės morališką «harakiri», nurodyt, iš kur reikia pradėti darbą: vietoj klupdyti «bandymais» draugijas, nuo kurių gerovės ir plėtojimosi priguli minių apšvieta tokiame laipsnyje, kaip nuo niekokito nepriguli, ar negeriaus jas auginti be «experimentų» ir tuom greičiau pakelti abelną laipsnį apšvietos, prie kurios viską galima be nuostolio padaryt? «Ne viskas auksas, kas žiba». Referendumas žiba teorijoj, bet reik net-gi alchemiko, kad iš jo *pas mus* padaryti auksą, nes jis juomi nėra.

Akivaizdoje tokių rezultatų — tikrai apverktinų rezultatų — tikrai įstabu, kaip drįsta žmogus būt tiek ciniškas, kad šaukti: Išgalvok tu jam geresnį būdą rėdymosi už referendumą!...

Taip, kaip pas mus jis išeidinėjo, išeidinėja ir išeidinės (pakol pamatinės apšvietos išlygos nepasitaisys) aš greičiau pasakyčiau: «Išrask tu man blogesnį būdą rėdymosi už referendumą mūsų draugijose»!... Aš daug duosiu, jeigu tas p. rašytojas prives man *nors vieną pavyzdį* iš gyvenimo mūsų visų organizacijų, kur būtų referendumas pasirodęs «geras»...

Geresnis žvirblys rankose, negu gulbė... bet išsvajota...

K. Dzūkas.

Broliai Amerikiecziai.

Mažai mūsų tėvynėje yra sūnų, kurie laimingai galėtų joje išgyventi, neverčiami gyvenimo sąlygų danginties ir apleisti ją ant daugelio metų. Taip, dideliam skaitliui lietuvių, kasmetas reikia stoti kareivijon; daugelis nenorėdami patirti tų visų sunkenybių kareiviškojo gyvenimo, sprunka svetur. Ir kitoki reikalai, ypač vargas ir beturtė, tankiai išveja iš Lietuvos geriausius jos vaikus. Bėgiu keleto metų, didelis lietuvių skaitlius taipo išsiblaškė po visą pasvietį: Šiaurės Amerikoje, Pietinėje Amerikoje, Anglijoje, Francijoje, Vokietijoje, taip jau ir po pačią Rusiją, Kaukazą, Suomiją, etc.

Kas liūdniausiai, kad tarpe mūsų išsiblaškiusių brolių ikšiolei beveik jokio nėra sąryšio, be kurio daugybę mūsų brolių pagriebia ištautėjimo bangos ir su laiku juos tautai nužūdo. Šiuomi noriu atkreipti brolių amerikiečių atidžią į tuos svetur esančius brolius-draugus, kurie vargsta Rusijos kareivijoje ir galime sakyti yra nelaimingiausi už visus kitus išeivius-lietuvius. Jųs, broliai amerikiečiai, žinoma, irgi ne rojuje gyvenate. Bet, sulyginus gyvenimą jūsų ir kareivių, ištikro jūsiškis gyvenimas yra, kaip rojus. Juk Amerikoje nėra Jums už-

drausta įstatymais, nesiklausus išeiti, kur nori. Pas jus yra taisomi teatrai, koncertai ir kitoki pasilinksminimui ir apsišvietimui susirinkimai. Be to Jųs, kur buvę-nebuvę, galite rasti susiraminimą laikraštį ar kningą pasiskaitę ir nusiraminę save kokioje-nors sunkioje valandoj. Teko man sykį skaityti vieno vaikino iš Amerikos laiškas. Jo žodžiai man giliai į galvą įsmigo: «Baisiai, sako, man šioje šaly neramu, vien susiraminu laikraščiais ir kningomis». Sykį užklaustas vienas buvęs Amerikoje draugas: ar linksma Amerikoje, atsakė: «Apie linksmumą tiek tegalima pasakyt, — kuomet akmuo mestas iš rankos lakstys ore, kaip paukštis, tuomet galima bus lietuviui nusiraminti toje šalyje» ir pridūrė, kad tik tada bėdas pamiršta, kai užsiima skaityti kningą ar laikraštį

Tai gi, amerikiečiai išeiviai nors šitokį susiraminimą turi liuosą. Kitaip yra su lietuviais kareiviais. Jie negali be leidimo niekur išeiti, ir išėjus nevalia ant dailesnių gatvių vaikščioti; teatrai neprieinami dėlei piningų stokos; be to, jeigu mieste net rankas laikysi ne taip, kaip įstatymai liepia, nueisi po teismu. Disciplina — baisi. Susiraminimo — jokio. Pasilieka sėdėti kazarmėse ir žūdyti liuosą laiką, kuris butų jaunų lietuvių-kareivių sunaudotas apsišvietimui ir pagaminimui Lietuvai jaunų spėkų, gerų tautos darbininkų. Bet iš kur tas apšvietimas ingauti, neturint laikraščių nei kningų?

Nuo Jųs, broliai amerikiečiai, priguli sušelpimas savo brolių tarnaujančių kareivijoj. Kokiu, sakysite, būdu? O gi siuntinėdami jiems perskaitytas ir naujai nupirktas kningas, užrašydami laikraščius, rašinėdami laiškus ir juose paturėdami savo draugų, ėsančių kareivijoje, dvasią. Teko išsikalbėti su daugeliu kareivių, kurie turi Amerikoje po keletą brolių, seserų ir draugų. Sako, kad jie rašą į amerikiečius laiškus, o atsakymų negauną, retai kada-nors kokį vienąkitą laišką.

Amerikiečiai-broliai! Neleiskite žūti kitur toli esantiems savo viengenčiams. Paturėkite jų dvasią ir tautystę. Kitaip daugelis tokių žūna mums ir tautai!..

Bogurskas.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

AMERIKA.

Vienas iš pačių karštųjų ir gal net karščiausių Amerikos gyvenime klausimų yra pradėtas rišti Washingtono kongrese — tai sutartis su Kanados viešpatyste apie įvežimą ir išvežimą į abi pusi rubežiaus kanadiškų ir amerikoniškų išdirbinių ir produktų. Jau buvo rašyta, jogei anuom syk Kanada buvo atsiuntusi į Washingtoną savo pasiuntinius. Šitie pasiuntiniai ant amerikonų, ypač ant prezidento Tafto, padarė gerą įspūdį. Prezidentas prisižadėjo viską daryti, kad įvyktų su Kanada įmainų (reciprocity) sutartis (Įmainomis męs vadiname tą, kad iš Amerikos ir Kanados bus įsimainoma produktais bei išdirbiniais, neimant akčyžės). Ir ištikro, nors mūsų prezidentas šiaip jau gana nerangus ir pusėtinas konservativas,bet už įmainas su Kanada pradėjo dėti galvą. Po jo intekme Mass. valstijos atstovas, Samas W. McCall, sutaisė „Įmainų projektą" (Reciprocity Bill), ir nors su dideliu triukšmu, bet šią savaitę atstovų rūme šis projektas perėjo. Dabar dar reiks laukti, kaip jis bus galutinai priimtas senatorių rūme. Pranašaujama, kad pereis.— Kuomi tas projektas Amerikai svarbus? Kodėl taip karštai už jį ginčijasi ir kongrese, ir visuomenėje ir laikraščiuose? Jis Amerikos visuomenei svarbus tuomi, kad numeta akčyžes nuo įvežamųjų iš Kanados *grudų, vaisių, daržovių, pieno produktų ir žuvių.* Šito visko amerikonams namie neužtenka, o Kanadoje, kaipo žemdirbystės šaly, to net perdaug. Todėl numetus akčyžę iš Kanados pusės ir atidarius rubežių, nupigs Amerikoje pragyvenimas, ir bus išrištas, nors iš dalies, baisusis brangaus pragyvenimo klausimas. Iš antros pusės Kanada neturi mašinų, gelžies ir kitų dalykų, kokie išdirbami Amerikoje, bet dėlei akčyžių, — labai brangųs. Todėl Amerika įmainomis numės akčyžę nuo šitų išvežamų daiktų Kanadon. Ir abiejų šalių visuomenei tas išeis ant naudos. «Ranka ranką mazgos ir abidvi bus baltos». Bet šitam projektui yra daug ir priešų. Pirmiausia — stato šerį mūsų atgaleiviški farmeriai, kurie bijosi, kad Kanados atidarymas esą nupigįs jų javus ir vaisius. Žinoma, jie klaidingai spiriasi, nes nesupranta, kad ir jiems patiems dar daugiau atpigs čionai visokie perkamieji daiktai. Toliaus vėlgi priešinasi pusiau-civilizuoti Atlančio pakraščių žvėjai, kad jų žuvįs nupigsią. Išaiškink tu nieko neprotaujantiems vandeniškiams, kad jie klysta! Fabrikų darbininkai nuo klaidų ir gi neišsilenkia, — jie šiaušiasi, kad, girdi, numetus akčyžę nuo išvežamų Kanadon mašinų, numažįs jiems ir algas. Bet kad su tuomi pasididįs pirkimas jų išdirbinių ir kad nupigs pragyvenimas jiems ir visai Amerikos visuomenei, jie dar nenuvokia. Ir taip iš visų pusių eina po laikraščius ginčai. Vienok vis gi atrodo, kad blaivus protas paims viršų ir kad įmainų sutartis tarp Amerikos ir Kanados įvyks. Jeigu įvyks, tai ant visų rinkų Amerikoje stosis didelė ir džiuginanti permaina — nupuls pragyvenimo kaina, kurios iškilimas kuone padarė Amerikoje revoliucijos.

Sutartis su Kanada iššaukė kitą, visai naują projektą. Taip va, šitos pačios sutarties priešininkai kongrese sako: «Jeigu jau Kanada ir Amerika atliuosuoja savo rubežius, kodėl tad šitų abiejų šalių nesuvienyti į vieną?» Taigi šiąnedėl, New Yorko atstovas Bennet įnešė rezoliuciją, kurioje turėtų kongresas reikalauti mūsų prezidento Tafto, kad šisai pradėtų tarybas su Anglija: bene parduotų anoji Amerikai savo teisių ant Kanados protektorato.» Rods šita rezoliucija sutiko daugelį priešų, vienok turi daug ir šalininkų. Čia gema baimė, kad perdidelis amerikonų išsižiojimas nenugązdintų Anglijos ir Kanados. Tada vieton draugiškos sutarties prasidėtų tik suirutė ir nuožvalgavimai. Anglijoje jau sujudo Dėdę Samą (amerikonus) piešti karikatūrose, kaipo besiperšantį prie Kanados-mergelės užkurioms...

Kas laukia ateityje republikonų partiją, tai labai sunku įspėti, — berods spėti nei ne apsimoka, nes politikos laukas vis ant vandens pluduriuoja. Iš republikonų partijos atskilo žinomųjų «insurgentų» šaka ir sutvėrė «Tautišką Republikonų Sandorą» («National Republican League»), kuri ir pradėjo bugnyti į 1912 metais rinksimą Amerikos prezidentą, saviškį kandidatą — senatorių La Follette. Daugumas nerangiųjų republikonų ant šito fakto užsimerkia ir sako, kad šitoji sandora esanti tik vaikų žaislas. Tačiaus kitaip sprendžia rimtesni politikos veikėjai ir laikraščiai. Jie permato republikonų partijoje didelį skilimą ir pranašauja žlugimą senųjų konservatų šakos. La Follette yra žinomas, kaipo gelėžinės valios, energijos, iškalbus, prakilnus ir naujos gadynės žmogus. Paskutiniais metais jisai savo kalbomis drebino visą kongresą. Jo vardas nenuėjo visuomenei iš lūpų ir akių. Jis įsigijo sympatiją. Na, o seniai republikonai rodos tyčia nieko nedarė, kad tik save publikos akyse nužemint. Prie to prisidėjo insurgentams kiti dideli kazyriai. Pirmiausiai jie skelbia įvesią tiesius visų žmonių įvardijimus savo renkamųjų valdininkų (ligšiolei tuos įvardijimus atlikdavo susivažiavę politikieriai); toliaus įvesią aštrias rinkimų tiesas, prašalinsią kyšius; įvesią madą, kad patįs žmonės, o ne rinkikų legislatūra, rinktųsi sau senatorius; galiaus jie, kur tik jau liaudis bus prisirengusi ir reikalaus, įvesią *iniciativą, referendumą, ir atšaukimą* (negerų viršininkų). Tai yra puikiai nupiešta republikonų insurgentų iškaba, ir ji beabejonės prie savęs patrauks dideles balsuotojų minias. Bet dar didesnis yra insurgentų kazyrius — tai buvusis prezidentas Ruzveltas, kuris atvirai prie insurgentų prisidėjo ir jau važinėja su prakalbomis, smerkdamas atgaleivius republikonus. Ką partija naudos, nežinia. Bet visuomenės pirmyneiga iš to daug pasinaudos.

RUSIJA.

Dvi šalįs svajoja perkasti per visą savo viešpatystę tokį kanalą, kuriuomi galėtų vaikščioti laivai iš vienų jurių į kitas. Viena iš tų viešpatysčių yra Francija, kita — Rusija. Francija nori perkasti ravą išilgai visą šalį, pradėjus nuo Vidužemio Jūros iki Anglijos kanalui, Cherbourgo prieplaukon, kad nereikėtų mastyties pro nedraugiškas kanuoles Gibraltaro susmaugoje ir kad išsilenkti audringos Biscay Alkūnės. Rusija gi rengia panašų planą sujungti kanalu Juodmarį ir Baltiskąją Jūrą. Tuomet susimažintų iškasčiai užlaikymo dviejų laivynų, kurie dabar stovi vienas ant Juodmario, kitas ant Baltiko, ir negalėdami pereiti Dardanellių susmaugos, niekuomet negali susivienyti. Sumanytasai kanalas prasidėtų nuo Rygos ir eitų išilgai Dauguvos upę iki Vytebskui. Paskui eitų iki Kopys ir Dniepro upėn. Išten į Chersoną ir Juodmarį. Visas toks skersinis vandenio kelias prasitęstų iki 1800 mylių ir lėšiuotų į $275,000,000. Kanalas vadintųsi: «Kanalas Caro Nikalojaus». Sumanymas esąs jau stipriai pastatytas.

Londono rusiškon ambasadon ir svetimų reikalų raštinėn Rusijos valdžia davė žinią, kad ji (Rusija) išsiunčianti į Chinų parubežę kariuomenę. Tokią žinią davė Francijai ir Vokietijai. Kariuomenė esanti reikalinga pabaidyti Chinus, kurie nedalaiką su Rusija padarytos (1881 m.) sutarties: nebeleidžią rusams liuosai pirkliauti po Mongoliją, siauriną Rusijos teises Chinuose ir neleidžią inkurti rusiško konsuliato Sianoje. Beabejonės kitos šalįs į šitą chinų prispyrimą į kampą žiūrės per pirštus, nes juk diena po dienai ir jos su kareivių pagalba spirs chinus apie savo «teises» rūpindamos ir nenorės kad Rusija kištųsi.

Dūmoje spaliečiai ir kairieji, bekalbėdami apie surašus Rusijos svetimtaučių ir svetimtikių — dėlei inkurimo jiems mokyklų, — intraukė į atskirą tautystę senai užmirštas ir nulemtas išnykimui tautas — *buriatų* ir *kalmikų.* Pasirodo, kad šitos tautos priskaito dar į 200,000 žmonių ir netik nemįslina numirti, bet kasmetas kįla tautiškai ir protiškai. Taip va kalmikai jau turi savo plačią literatūrą, ypač raštus iš teisių, historijos ir filosofijos sričių. Tos dvi aziatiškos gentįs givena Astrachaniaus ir Stauropolio gubernijose, beje yra dar išsisklaidžiusių išilgai upes Uraliaus, Kamos ir Terekos. Taip, ir menkiausios tautos nenori užmirti.

Sulyg valdžios programos universitetų profesoriai buvo jau pradėję siaurinti studentų teises. Bet veikiai atkando dantį. Vasario 10 d. daugelio universitetų studentai pradėjo profesorius nedaleisti prie lekcijų skaitymo Kievoj, Charkovoj, Maskvoj ir Varšavoj. Kelių dienų laiku ir visos Rusijos studentai pradėjo sekti tą pavyzdį. Keletas tūkstančių moksleivių suorganizavo milžinišką universitetų streiką ir daugelį profesorių privertė atsisakyti nuo vietų. Rods policija būriais studentus areštuoja, bet streikas vis didyn auga, ir regis prisieis valdžiai pasirinkti vieną iš dviejų blogumų mažesnį: ar uždaryti visus universitetus ar savo programą — siaurinimą moksleivių teisių — vėl padėti į ministerijos šėpas.

Chinų valdžia, nežiūrint į visą nedraugiškumą linkui Rusijos, atsišaukė į rusų valdžią, kad duotų pagalbą kovoti su Mandžiurijoj baisiai siaučiančia džuma. Džuma jau siekia į patį vidurį Chinų. Mieste Fudžadžan ir apygardėse tiek žmonių išmirė, kad šimtai lavonų mėtoma į upes, kuomi dar labiau užnuodija vandenį ir orą. Negyvėlius šunįs tąso po laukus. Pagaliaus pačioje Chinų sostinėje Pekine pradėjo mirti iš džumos totoriai, kurie nešvariausiai užsilaiko. Su džuma dabar stoja į kovą netik chinai ir rusai, bet ir Japonija, kuri net paskyrė Tolimuose Rytuose šiokias dovanas: 100 jenų (jena= pusė dolerio) tam, kas daneš apie naują susirgimą džuma, 100 jenų — už pranešimą apie pasimirimą, 10 jenų — už suglobėjimą lavono nuo gatvės. Rusija gi kreipėsi į visas šalis, kad išsiųstų Azijon bakteriologijos žinovus, ir pati kasdien išsiunčia Mandžurijon liuosnorius daktarus. Tuomtarpu kasdien išmiršta arti 500 žmonių. Baisi tai plėga!

IŠ VISUR.

× Romos laikraštis «Tribuna» rašo, kad vietinė policija užėjusi pėdsakas didelio anarchistų suokalbio. Esą buvę susitarę nužudyti visus karalius, katrie tik žada atvažiuoti šiemet į iškilmes, kurios yra rengiamos paminėjimui sukaktuvių Romos, tapusios viešpatystės sostapile.

× Iš Pietinės Amerikos atvyko į Franciją tūlas misijonierius ir buvo apsigyvenęs miestely Tonner, kaipo klebonas. Tai buvo elegantiškas ir muzikališkas vyrukas, mylėjo dainas ir veikiai suorganizavo chorą, po vardu «Šventos Cecilijos aniuoliukai». Choran prigulėjo 24 mergytės, taip sau nuo 12-14 metų jaunumo. Neužilgo viena iš tų jaunų dainininkių pasiskundė tėvams, kad jai labai skaudą. Daktaras apžiūrėjęs, rado ją išgėdintą. Veikiai susekta, kad vakarais bemokindamas dainuoti kuningėlis ir visas mergaites subiaurojęs, tik iš baimės jos nedrįso vis sakyties. Dabar sėdi «muzikališkas» kuningėlis už grotų.

× Iš Portugalijos baigiama varyti svetimieji vienuoliai ir vienuolės. Nesenai policija atlydėjo iki rubežių būrį vienuolių dominikonkų. Šios buvo apsisėdę Irlandijoj, bet dabar rengiasi visos persikelti Amerikon. Čia da yra minkštos duonutės.

× Rusijos Dūmon yra įnešta įstatymas, kad visi rusų valdžios finansiški agentai užsieniuose, išimant tik Paryžių, privalo būt kokie-nors pirkliai, kaipo praktiški žmonės. Pirmiaus būdavo šiaip-jau sau kokie poneliai, ar net caro giminės. Prie to Amerikoje toksai agentas turėsiąs savo biūrą ne Washingtone, bet New Yorke.

× Sūnus garsingojo italų karžygio, generolas Ricciotti Garibaldi, pradėjo rankioti po Italiją liuosnorius, su kuriais eisiąs padėti Albanijai sukelti maištus prieš Turkiją. Mat paskutiniu laiku albanai bando atgauti sau autonomiją, o turkų valdžia baisiai tremia šitą judėjimą. Betremdama laiks nuo laiko iššūdo albanų patriotus, nors baltasis svietas nieko apie tai nežino, kadangi turkų laikraščiams uždrausta apie Albanijos padėjimą rašyt.

× Rusų švenčiausis synodas nusprendė perkelti iš Caricino, Saratovos gub., į Tulos diecezią, garsingą juodašimčių vadovą, popą Heliodorą. Pasirodė, kad Heliodoro labai įsigalėta, nes vos tą dažinojo parapijonai, tuojaus tūkstančiai dievotų rusų susirinko į cerkvę ir nutarė prieš synodą streikuoti: per ištisas šešias dienas, dieną ir naktį nėjo iš cerkvės, nieko nevalgė ir prie degančių žvakių šaukė-giedojo šventas giesmes. Valdžia nedrįso įsikišti. Ant galo fanatikai vienok pailso, streikas pairo, ir Heliodoras vistiek būsiąs iškeltas.

× Nicaraguoj vėl neramu. Anądien kaži-kas Managuoj padegė paplaišų sandėlį. Įvyko baisi ekspliozija. Sakoma, būk tai esąs darbas numestojo prezidento Zelaya šalininkų. Todėl daugybė šitų šalininkų tapo areštuota ir naujasis prezidentas Estrada apšaukė visoje respublikoje karės padėjimą.

× Haagos tarptautinian trečiųjų teisman, Hollandijoj, parėjo pirmutinė tokios rūšies ir labai indomi byla. Buvo taip. Pernai kovo 13 d. Londone buvo areštuotas tūlas indusas studentas, Vinayak Damodor Savarkar, kaipo Indijos valdžių pajieškomas revoliucijonierius. Bevežant jį atgal Indijon, sustojus garlaiviui francūzų prieplaukoj Marselles, indusas išlindo iš laivo per dėkio skylę ir išplaukė pakraštin. Bet jam bebėgant gatvėmis, francūzų policija pagavo ir vėl atidavė anglų valdžioms. Francūzų socialistai parliamentė sukėlė protestą ir tarpe Anglijos bei Francijos pakilo dideli ginčai: ar turi tiesą Anglija paimt žmogų, kuris sykį inkėlė į liuosą respubliką koją. Šitas ir tapo perduota Haagos trečiųjų teisman. Kaip jis užsibaigs, dar nežinia. Bet jau tapo padaryta pradžia, kad visus politiškus prasikaltėlius turėtų visos šalįs tik per Haagą išgauti, jeigu išpuola bent išgauti visiškai.

× Suomijoje, ties miesteliu Biorke, buvo ant ledo krygos pabudavota čiela žvejotojų kolonija, skaitanti net 253 žmonių. Anadien

jūros pakraščiais užsiautė smarki audra, kurios laiku visą koloniją nunešė į jūres. Išsiųsti laivai niekur negali nelaimingųjų žvejų surasti.

× Iš Romos telegramai praneša, kad Italijoj choleros jau nebėsą.

× Girdėtis, kad tarp Atlančio laivų kompanijų vėl iškilo nesutikimai ir gal būt lenktyniuodamies, vėl ims numušinėti laivakorčių kainas.

× Anglijos valdžia labai nerimauja. Ji neužganėdinta iš tų tarybų, kurias pradėjo Amerika su Kanada. Bijosi mat, kad Kanada neišsprustų iš-po Anglijos pavaldinystės ir neprisijungtų prie Amerikos, apie ką dabar visa burna šnekama. Kad atgaivinti kanadiečių meilę prie Anglijos sosto, paskirta Kanados gubernatorium karalienės Viktorijos sūnus, kuningaikštis Connaught.

× Italų išradėjas Cerebotani išrado kišeninį bevielinį telegrafą, kurį pavadino «teleutograph». Kišenėj sau turi aparatą ir telegrafuoji, kur nori.

× Rusija dabar pavirto į amerikonų šventą vietą, kur įvairi piligrimai keliauja. Nesenai buvo išsiuntę kapitalistai savo paslą Hammond, dabar apsilankė Peterburgė du amerikonai, religijų atstovai: tai Silas McBee iš New Yorko ir John Mott, vyriausis sekretorius «Pasaulio Krikščionių Studentų Federacijos». Jie čielą valandą šnekėjęsis su caru, paskui su Stolypinu, metropolitais Antonium ir Vladimiru ir kitais stačiatikių cerkvės didžiūnais. Būsią bandoma Amerikai ir Rusijai susiartinti tikėjimų dalykuose. To ikšiolei mat trūko.

× Meksikos revoliucijonieriai vėl peria kailį valdžios armijai. Rods Amerika padeda valdžiai ir buvo išdavusi varantą areštuoti El Pasoje revoliucijonierių vadą Madero, bet šis su laiku iš Amerikos pasienių pasmuko, o sukilėliai namie sustiprėjo ir vėl atmušė stiprovę Mexikali.

× Viennoje pasimirė vienas iš didžiausių Europos kapitalistų, baronas Albertas Rotšild, palikinęs į šimtą milijonų dolerių turto.

× Prie visų Chinų nelaimių tebegresia dar viena — badas. An-Hui provincijoje stovį ant mirties krašto apie 1,000,000 chinų. Shangajaus mieste yra susitvėręs baduolių šelpimo komitetas, kuris atsišaukė Amerikon, kad sudėtų nors... $1,000,000 aukų.

Iš Lietuvos.

Liaudies mokyklos. Praslinkusiais metais Vilniaus mokslo apskrityje inkurta 803 naujų liaudies mokyklų, jų tarpe: Vilniaus gub. 93; Kauno gub. 108.

KAUNAS. *Kunigų permainos.* Kun. Šukšta, Vendžiogalos klebonas, perkeliams į Apytalaukį, kleb., kun. Mockus, Apytalaukio klebonas, į Vendžiogalą klebonu, kun. Kriščiūnas, Abelių kam., į Vabalninką kam. kun. Kemešis, Vabalninko kam., į Kauną.

Naujai pašvęsti kuningai paskirti: Žilinskas į Pabiržį, Milkevičius į Šiaulėnus. Kun. Tumas, buvusis „Vilties" redaktorius, skiriamas į Laižuvą klebonu.

Kauno gub. žemės tvarkomosios komisijos rupesčiu bus suruoštos paskaitos apie gyvulių auginimą ir žemės ūkių pakėlimą šitose vietose: *sausio* 30 *d. Pašvytinyje* (Šiaulių pav.) tos paskaitos tvers visą savaitę; skaitys J. Tubelis, V. Krziževičia ir M. Janavičia. *Sausio* 24-30 *d. Antuzave* (Ežerėnų pav.). *Sausio* 31*d. iki vasario* 6 *d. Užpalyje* (Ukmergės pav.) — skaitys J. Tubelis, I. Ivanavičia ir Plavskis. *Vasario* 7-15 *d. Ariogaloje* (Kauno pav.). *Vasario* 21-27 *d. Upinoje* (Raseinių pav.) skaitys V. Krziževičia, M. Janavičia ir veterinorius M. Veitas.

ŽEMAIČIŲ KALVARIJA. Prieš Kalėdas Gečaičių ir Šašaičių vyrai rinko dešimtininką. Kaip paprastai valsčiaus „vyresnybė" perka „magaryčias". Žinomas daiktas, „mažieji" nesiskiria nuo „didžiųjų"— visi perka. Taip ir šį kartą; „išrinktasis" nupirko kiekvienam, vyrui po...4 baronkas.— Kokia tarnystė, tokios ir magaryčios.

RUDYLIAI, Ukm. pav. Sodžius nemažas, gyvena arti 40 šeimynų. Laikraščių tepareina „L. U. 2 egz. ir „L. Ž." 1 egz. Bet skaityti rudiliečiai abelnai nemėgsta, retas tik kuris paima į rankas knygą. Per Naujus Metus vietinis jaunimas buvo sutaisęs mažą, vakarėlį, pasilinksminimą. Vaidino „Nesipriešink". Ir rodos kam kenktų tokie pasilinksminimai, bet ne...ant rytojaus klebonas per pamokslą „palaimino" rudyliečius su „vakaru"...„bedieviški darbai", „prapultis" ir galop visi „lankantieji tuos vakarus gyvuliai".

Alksnių Ponaitis.

KAMAJAI, Zarasų pav. Gruodžio mėnesio pabaigoje žemiečių viršininkas nuteisė tris Redžionių kaimo ūkininkus atsėdėti po mėnesį. Bausmė jiems paskirta už tai, kad jie, išsiskirsčius į vienasėdijas, pradėjo ardyti „kapčius".

Paparčio Žiedas.

GRUŽDŽIAI, Šiaulių p. Miestelis nemažas, bet inteligentų visai nėra,— tiesa yra klebonas ir daktaras — bet abu neveikiančiu: klebonas priešingas geriems sumanymams, o daktaras „negali". Vaidinimų irgi nesti, bet kas čia — vėl perdėjau: nedėldieniais esti tokie vaidinimai, net koktu žiūrėti, mat, turime bent kelias (6) aludes ir monopolį.

Tas pats.

ŠIMONIŲ, Ukm. pav. Čia yra „Blaivybės" draugija; kai-kurie užsirašyt — užsirašė, bet gert nesiliauja. Geri blaivininkai! Gruodžio 25 buvo bl. draug. susirinkimas. Nutarta stengtis sumažint karčiamų skaičių ir taipogi, kad monopolis ketvirtadieniais (turgų dienomis) butų uždarytas.

Kurapka.

BARTININKAI, Vilkaviškio pav. Sausio 9 d. buvo valsčiaus sueiga. Dalyvavo pavieto viršininko pagelbininkas. Valsčiaus valdyba davė atskaitą iš pereitų metų. Po tam valsčiaus raštininkas pranešė, kad viršininkas reikalaująs ateinantiems metams „stuikos" su 2 risoriniais vežimais žandarams važiuoti, ir karietos —viršininkams. Be to arkliai kad butų ne jaunesni, kaip 4 metų ir ne senesni, kaip 12 metų. Vežikas ir ne bet koks— su „forma", jaunas nuo 18 iki 30 metų amžiaus. Tokios „stuikos" be 1000 rublių neapsiima niekas laikyti, todėl valsčius vienbalsiai atsisakė pildyti viršininko norus. Nuo Naujų metų čia turėjo atsidaryti pačtos skyrius. Valsčiui reikėjo duoti tik vietą, bet valstiečiai atsisakė ir dabar nežinia kas bus. Be to dar valstiečiai pareikalavo, kad viršaitis paliuosuotų sargą, kuris būk daugumui esąs įsipykęs, o į jo vietą išsirinko sau kitą.

...s ...s.

(«Liet. Ukin.»)

Lietuvos gubernijos. Fina gandas, būk valdžia ketinanti sutraukti į vieną vietą: tris lietuvių apgyventus Suvalkų gub. pavietus, taip-pat Vilniaus ir Gardino gub. tas dalis, kur dar lietuviai užsiliko ir visą tą žemės plotą išskirstyti į Kauno ir Šiaulių gubernijas.

SUVALKUOSE sausio 26 d. bus *Pižarskio,* buvusio slaptos policijos viršininko, byla. Pižarskis kaltinamas, kad ėmęs kyšius, plakęs suimtuosius ir t. t.

— Aleksos, Bliūdžių, Ambrozevičiaus ir kitų tardymas jau pabaigtas ir bus atiduotas prokurorui.

Išeivybė. 1910 m. iš Liepojaus iškeliavo į užsienį, daugiausiai į Ameriką, 23. 683 vyrai ir 15.665 moterįs. Vienuolika garlaivių buvo užimtų vien išeivių išgabenimu.

VILNIUS. Kuningas J. Tumas, buvęs „Vilties" redaktorius, paskirtas Laižuvos, Šiaulių pav. klebonu. Laižuvos parapija guli Kuršės pasienyje ir turi apie 4000 gyventojų katalikų.

„Ruta". Šeštadienį „Rutoj" buvo kaukių vakaras. Žmonių prisirinko neperdaug. Ypač maža buvo kaukių. Kostiumai taip-pat neatsižymėjo gražumu ir estetiškumu. Vos trįs-keturi kostiumai buvo grynai tautiški ir tikrai gražųs. Taisant sau kostiumą, vertėtų didesnę atidžią atkreipti į jo estetiškumą ir, kiek galima, daugiau prisilaikyti savotiškumo.

Lukiškio kalėjime (Vilniuje) sėdi dabar 1174 kaliniai; kalėjimas pastatytas 7 ar 8 šimtams kalinių.

Paskaita L. Mokslo Draugijoje. Ketverge, sausio 20 d. vakare „Rutos" salėje, M. Draugijos komiteto posėdžiui pasibaigus, d-ras J. Basanavičius skaitė folkloro studiją: „Apie levus lietuvių ir kitų Europos tautų pasakose". Sulig draugijos įstatų § 32 svečiai gali dalyvauti posėdyje Draugijos narių įvedamiejie.

Vilniaus miesto budžetas. 1911 m. skiriama 1,295,367 rublių išlaidų, o įplaukos apskaitomos į 1.305.155 rublių. Tokiu būdu laukiama 8.797 r. 75 kap. gryno pelno.

2-*je keturkliasėj Vilniaus miesto mokykloje* gruodžio 21 d. buvo padaryta mokinių sąrašas pagal tautas. Surašyta: lenkų 72, baltgudžių 54, rusų 18, *lietuvių* 11 (tame skaičiuje vienas stačiatikis ir vienas totorius-bajoras), vokiečių 11, žydų 3, ukrainiečių 3, čekas 1 ir danas 1.

Lietuvos bajoro auka. Domininkas Dovgiallo, taspats, kur nesenai buvo pakvietęs dėti aukas įsteigimui Krakovos universitete lietuvių kalbos docentūros, paaukojo dabar tuo-pačiu tikslu drauge su savo žmona, gimusia grafiute Chodkievičaite — 1000 rub.

Bičių dvarą, Ukmergės p. nusipirko ministerių pirmininko Stolypino brolis.

Pasportų fabrikas. Rokiškio miestelyje susekta pasportų fabrikas, kuriame būk dirbdavo daugybę pasportų ir pardavinėdavo juos paskui įvairiuose miestuose ir miesteliuose keliaujantiems į užsienį visokiems emigrantams. Būk suimta draug ir korespondencija.

PILVIŠKIAI. Sausio 22 d. 1911 m. buvo nelaimingos „Šviesos" Pilviškių skyriaus likvidacijos susirinkimas. Pribuvo 12 narių. M. Matulaičiui pirmininkaujant, susirinkimas, nepaisant į susirinkusių narių skaičių, buvo pripažintas teisuotu, nes jis jau buvo tam tikslui sušaukiamas antrą kartą. Administraciją atstovavo p. Rėklaitis.

Visas skyriaus turtas per susirinkimą buvo išparduotas: dekoracijas nupirko p. Vosylius už 3 r. 50 k., kningos parduota p. Rimšai už 7 r. 90 k. ir p. Rėklaičiui už 50 k. Padarius atskaitą kasoje pasiliko 9 r. 44 k., kurią sumą susirinkimas nutarė paaukauti Vilniaus „Žiburėlio" naudai.

Gyvenimas Pilviškių „Šviesos" skyriaus buvo trumpas. Skyrius buvo inkurtas pradžioje 1906 metų kovo mėn. ir 1908 metais valdžios uždarytas. Per tą laiką padaryta apie 20 susirinkimų įvairiems Draugijos tikslams; suruošta keletas gerai pasisekusių vakarų apšvietos naudai.

Valdžios smūgio susilaukta, kuomet Draugijai buvo pradėjus geriausia klotis.

Buv. pirm. M. Matulaitis.

Klerikalai nori užkariauti Peterburgą. „Šaltinio"administracija prisiuntė Peterburgan be jokio reikalavimo vietiniams laikraščių pardavinėtojams didžiausį pundą „Pirmeivių žiedų", kur smarkiai užsipuolama ant „Liet. Uk-ko" ir A. Bulotos.

TIFLISAS. Susilaukėm męs tiflisiečiai savo lietuvio kuningo. Jaunas, — matyti,— mylintis savo tautą, todėl galima tikėtis, jog pakels jis nupuolusią, čia gyvenančių lietuvių dvasią ir pažadįs iš miego tamsybių.

Atkėlė tą kuningėlį mums ačiu mūsų klebono Antonovo rūpesiui. Męs liksime savo klebonui dėkingi už tai, kad jis mūsų lietuvių prašymo išklausė.

Lietuvis.

MASKVA. Šiemet Maskvos universitetą baigė šie lietuviai-studentai: Linką, Ip. Žilinskis, Jonavičius ir Bielazaravičius — medicinos fakultetą; St. Šalkauskis ir G. Liutkevičius — juridišką fak.; Ignas Jonynas historijos, filologijos fakul. ir Vitkauskis — matematikos fakultetą.

Nesenai, lapkričio mėn. praeitų metų, p-lė B. Giedminaitė, valstybinius kvotimus išdavus prie Maskvos universiteto medic. fakul. (augštuosius medicinos mokslus išėjo Lozanoj, Šveicarijoj), išvažiavo Lietuvon praktikuoti.

Reikia tikėtis, kad ir kiti, šiemet baigiantieji Maskvos universitetą, lietuviai seks B. Giedminaitės pavyzdį. Kirgizijoj ir „ziemstvose" užtenka jau ir senesniųjų mūsų draugų.

R. Sk.

(„Liet. Žin.")

Ukrainiečių mokslo-literatūros mėnesiniame laikraštyje „Literaturno-Naukovij Viestnik", lapkričio mėnesio numeryje išspausdinta d-ro J. Basanavičiaus straipsnis apie *lietuvių dainas.*

KRUONIŲS, Vilniaus g. Mūsų lenkai jau aprimo. Agitatorė iš Vilniaus jau nebeatsilanko: Armanų okolicos merginos vėl sugrįžo prie parapijinio choro ir noriai mokinasi giedoti ir dainuoti lietuviškai; iš Armanų atsirado ir daugiau merginų, norinčių lietuviškai giedoti, tik nelaimė, kad tėvai neleidžia „po chlopsku spiewac". Iš Vileik neturtis šlėklė neleido savo dukters tekėti už turtingo lietuvio, kad...„chamas".

RAGUVA, Ukm. apskr. *Girtuokliavimo pasekmės.* Sausio 7 dieną kuopa jaunų vyrukų, gerokai inkaušiusių, rusiškas dainas dainuodami, nuvažiavo Pakritižio sodžiun ir suėjo pas Juozą Skrebį. Pas J. Skrebį viešėjo tuo laiku vienas jaunas vyrukas Vincas Vaitiekūnas nuo Panevėžio, kurs turėjo su savim apie 30 rublių. Žinoma, neapsiėjo ir be girtuokliavimo. Susėdo kortoti. L. Šinkūnas prakortavo V. Vaitiekūnui 40 kap., iš ko ir prasidėjo peštynės. Vaitiekūnas, pagriebęs nuo stalo peilį, dūrė krūtinėn S.Šinkūnui, kurs sužeistas išbėgo dar iš grįčios, bet, keletą žingsnių pabėgėjęs, krito ant vietos negyvas.

Tai matote, ką daro degtinė ir kortos.

Svirplelis.

Kiek eina įvairių laikraščių Rusijoje. Lapkričio mėnesį 1910 m. Rusijoj ėjo apie 1.700 įvairiomis kalbomis laikraščių. Iš jų ėjo: rusų kalba 1.347 (74%), lenkų— 197, vokiečių — 68, latvių — 41, igaunių — 35, žydų —24, armėnų — 27; kitų tautų po mažiau; *lietuvių laikraščių Rusijoje ėjo tik* 14. Daugiausiai laikraščių ėjo: Peterburge 472, Maskvoje 204, Varšuvoje 167, Rygoje 59, Kieve 56, Odesoje 48, Tiflise 41, *Vilniuj* 34, Chakrove 30-Revelyje 23, Kazaniuje 22 ir t. t. Politikos, visuomenės ir literatūros laikraščių buvo 702, pusiau valdiškų laikraščių — 197, bažnytiniams ir tikėjimo reikalams skiriamų — 193, ūkio — 122, pramonės — 120 ir t.t. Mažiausia laikraščių buvo skiriamų filosofijai ir psychologijai, nes tik 6. Iš visų tų laikraščių dauguma (934) inkurta paskutinias šešiais metais, bet ir kiti nepersenai pradėję eiti. Daugiau, kaip 100 metų, turi tik apie 10-tį laikraščių, iš jų patįs seniausi Rusijoje (iš dabar einančiųjų, žinoma): „Peterb. Viedomosti"— 185 metai ir „St. Peterburger Zeitung" — taip-pat 185 metai.

Varšavos universitetas ir lenkai. Kaip lenkų boykotuojama Varšavos universitetas, galima iš to numanyti, kad iš 1,999 studentų, lenkų tėra tik apie šimtą (katalikų 119, bet tame skaičiūje anot «G. C.» yra lietuvių ir vokiečių). Rusų-stačiatikių yra 1,552; žydų — 185; evangelikų —48 ir 8 kitų tikėjimų. Iš visų 1,999 studentų, gymnazijas baigę tik 552 studentu; kiti išėję tik stačiatikių dvasiškąsias seminarijas; 443 studentai gi nėra da-gi nei pilno seminarijų mokslo baigę, o tik keturias kliasas. Tuo atžvilgiu Varšavos universitetas stovi paskutinioje vietoje tarp visų Rusijos universitetų.

KAUNAS. (Mūsų kor.) Šiame laike Kaune gyvuoja keliolika lietuviškų draugijų. Jos rengia vakarus, pasilinksminimus; darbininkai Šančiuose turi Švento Juozapo draugiją, kuri taip-pat daug darbuojasi. Lietuvių kalba visur jau skamba ant Kauno gatvių: daugybė lietuvių mokinių ir šiaip inteligentijos. Žodžiu sakant, Kaunas ima viršų. Apgarsinimai tėra tik vien lietuviškai ir gudiškai atspausdinta, lenkų kalbos valdžia nepripažįsta.

Klevelis.

DARSUNIŠKIS, Vilniaus gub. (Mūsų koresp.) kor.) Puikioje vietoje guli šis bažnytkiemis ant Nemuno kranto. Gamta jo puikių puikiausia. Aplinkui miškai, šimtamečių užaugintos pušės, eglės stukso. Kalnai pušės, eglės stukso. Kalnai apaugę medeliais. Čion Nemunas bėga vingiuodamas. Bet pačiam miestely ašaros verčias iš akių, kįla krūtinėje skausmas, širdį skauda pažiūrėjus, kaip nelaimingai mūsų broliai gyvena! Aludžių priaugę, stovi keliolika; monopolis žydi; visos žabangos broliams mūsų užstatytos. Verksmai, dejavimai nelaimingų moteriškių, kurių vyrai perdien sėdi smūklėje, o nelaimingi vaikeliai, nevalgę, apiplyšę... Grįtelėje tamsuma, baisu... Tiesa, čion susitvėrė blaivybės skyrius, kuris uoliai kovoja prieš girtuoklybę. Bet da per didelis...

Tiek to tuo tarpu apie brolius Darsuniškiečius.

Klevelis.

PERŽVALGA.

× **Rusija samdo pinkertoniečius.** Pastaraisiais metais iš Rusijos pabėgo labai daug įvairių plėšikų, tų tarpe ir anarchistais prisidengusių expropriatorių. Dauguma jų atsidurė Amerikoje. Čionai rusų valdžia atsiuntė savo šnipus, kurie keletą intariamųjų expropriatorių susekė ir suėmė (ant nelaimės, kartais ingriebdami ir nekaltus žmones bei politikos prasikaltėlius). Bet rusai šnipai, nemokėdami anglų kalbos, neką gerą valdžiai tenuveikė. Didžiausi bankų išvogėjai, kokių ir Amerikoj netrūksta, gyvena sau šnipų panosėj ir juokiasi iš jų. Todėl Rusijos valdžia štai ką išmįslijo. Ji, kaip rašo rusų laikraščiai, expropriatorių gaudymą pavedė gąsiems Amerikos šnipams-pinkertoniečiams. Tuo tikslu vieną iš jų gabiausį kviečia Rusijon, o kiti čionai Amerikoje darbuosis, gaudami iš rusų valdžios algą po 30 rub. ant paros, o už vieną sugautą expropriatorių dar ir procentus!

Su plėšikais tai lai sau valdžia žinotųsi. Bet čia dabar gema klausimas: ar pinkertoniečiai atskirs nuo jų ir politiškus prasikaltėlius?

× **Apie ateivius čiela encyklopedija!** Kaip žinome, dar 1907 m. vasario 20 d. Washingtono kongresas paskyrė komisiją (The Immigration Commision), kuriai buvo pavesta nuodugnai ištirti ateivystės klausimą. Šita komisija ikšiolai taip «nuodugniai» darbavosi, kad surinko įvairių-įvairiausių žinių net... **38 tomus.** Tai čiela encyklopedija! Pakol kas šioje encyklopedijoje tebėra viskas sumaišyta-sujaukta. Prisieis dar keletas metų dirbti, iki bus išnešta ateivystės įstatymas nuo 20 puslapių.

× «Tėv.» 7 N p. Laukis apsiskelbia išleisiąs prenumerat. keliu labai svarbų veikalėlį — «Gyvulių protas», parašytą vokiečio daktaro T. Zell. Kurie prisiųs išleidėjui iki 1 balandžio 50 c., tie prie šito veikalo dar gausią kningelę «Apie dievystės idėos išsivystymą». Adresas: 2817 Union Ave., Chicago.

× **Nauji laikraščiai.** Prie sykį minėtojo mėnesinio «literatūros žurnalo» «Aidas» eisiančio iš Waterburio,laikraščiuose garsinasi dar vienas naujas — tai būsiąs savaitinis «literatūros, politikos, populiariškai-moksliškas», vardu «Laisvė», kurį pradėsianti leisti to vardo bendrovė iš Bostono, nuo rugpjučio mėnesio. Tad Bostone vėl bus du laikraščiai.

× «Lietuva» 7 N, paminėjusi apie Will Irwin'o straipsnių seriją, pradėtą spausdinti savaitiniame laikraštyje «Collier's» — kuriame autorius plačiai aprašo, kokie yra ir kokie turėtų būti laikraščiai, — priduria savo mintį, kad dėlei mūsų laikraščių pagerinimo, vertėtų ir mums suorganizuoti gerus sandarbininkus-žinių rinkėjus. Tą pataria neužmiršti būsiančiam laikraštininkų susivažiavimui.

Gerai pasakyta. Tik šita mintis jau nebe nauja. Ji buvo atvejų atvejais mūsų laikraščiuose pasirodžiusi. Ir vis niekas jos negalėjo pakelt augštyn, iki pernai laikraštininkų susivažiavimas buvo jau rimtai prašnekęs, apie suorganizavimą reporterių. Bet ir tai ikšiolei dar nieko nepadaryta. Kad šitas reikės padaryt, tai neužginamas klausimas, kaip ir daugelis prie mūsų laikraštijos pagerinimo. Bet tai jau laikraštininkų dalykas. Dabar reikėtų laikraštininkams jau pradėti rengties prie naujo susivažiavimo.

× **Lietuviška observatorija.** Nesenai Amerikos lietuviai įsigijo muzikos konservatoriją (p. M. Petrausko, Chicagoj). Dabar skaitome «Liet.», jog turime jau ir... astronomijos observatoriją. Tai kun. Petraičio (taip gi Chicagoj), kuris esąs didelis astronomijos mylėtojas. Pirmiaus turėjęs savo observatoriją, kuri pasirodžiusi — perankšta. Todėl dabar esąs ant Saginaw gatvės statomas net tam tikras rūmas.

Gerai. Reiškia, jog dar nevisi mūsų kuningėliai yra nieko neveikiančiais. Tik gaila, kad tokių, kaip kun. Petraitis, nepriskaitytum nei ant vienos rankos pirštų...

+ **„Amerikos Žinios" mirė.** Mums rašo artimi žmonės nuo Chicagoje ėjusio laikraštuko «Amerikos Žinios», kad tas laikraštis jau nebeisiąs.

ATGAL.

Tėvui pasimirus Antanas liko vyriausia namuose galva. Tėvo gerai gyventa. Antanas iš pradžios ir gi laikėsi pusėtinai.

Nors Antanas mamą da drūtą turėjo, tačiaus užsimanė apsivesti... Jo pavardė Moliugis. Moliugis įsižiūrėjo į Zelzinytę ir nusprendė ją vest už moterį.

Apsivedė.

Gyveno vienus metus — gerai, kitus — gerai. Paskui Moliugienė patėmijo, kad tų, ką vyrai Amerikoje — moterįs gražiai apsirengę — puikios...

— Antanuk! Važiuok į Ameriką...

— Kodėl taip sakai?

— Taip. Uždirbsi pinigų — būsim ponai...

— Ponai!

— Žiūrėk kai kiti.

— Kad aš tingiu dirbt...

— Tai, širdžiuk! Vienus, kitus metus padirbėsi, o paskui...

— O kas paskui?

— Bus gerai.

Antanas atsisėdo ant suolo ir žiūrėjo į savo vaikutį, kuris ką tik pradėjo kėblinėti. Taip jis mylėjo tą kūdikį; būdavo parėjęs nuo darbo pasisodina ant kelių ir žaidžia.

— Mama liep į Ameriką važiuot, ar tu leisi mane?

— Apa-pa, ale-le!— atsakė vaikas.

— Važiuok, tėvai! Aš su vaiku lauksiu laišką, pinigų...

— Kas dirbs žemę?

— Pinigų parsiųsi — aš pasisamdysiu.

— Matai!

Nuo nuolatinio moterįes šnekėjimo Antanas ingavo abejonę... Pasidėjo jis kepurę ir tarė:

— O iš kur pinigų imt kelionei?

— Arklius parduok ir bus.

— Gera pasaka!...

Pasiėmęs kirvį Antanas pradėjo tašyt iš beržo kurpes. Tašydamas manė apie tai, kad būt ir jam gerai turėt pinigų...

Moliugienė susiėjo su Tamečkiene, kurios vyras buvo Amerikoje.

— O ką vyras rašo?

— Gerai... Pinigų sulaukiau.

— Ar daug?

— Šimtą.

— Šimtą! Pone tu.

— Pavydi!?

— Ne, širdele!

Tamačkienė pažiūrėjo į Moliugienę. Nesulygisi... Tamačkienės andarokas gražus; austas su šilkvilnėms... Moliugienė atsiduso ir tarė:

— Ugi aš savajam kalu, kalu, kad važiuotų — nenor.

— Ką jis sako?

— Tingiąs... Ten reiksią sunkiai dirbt.

— Ir tingėt ir daug turėt negalima!— atšovė Tamačkienė.

Širdelės pasibučiavo į burną ir persiskyrė. Moliugienė parėjus namo pradėjo barškėt:

— Kas iš tokio mųs gyvenimo?

— Kas trūksta?

— Visko!..

Ūkininkas--Moliugis žiūrėjo į žąsis gagenančias ant kiemo ir mąstė...

— Ar reiks važiuot jau, ar ką.

— Bepigu, kad tau Dievas duotų dvasią šventą!...

— Nebijai nei, kad aš per balą važiuodamas prigerčiau...

— Aš gausiu jaunesnį...— atsakė moteris.

Mūsų ūkininkas, moteries užžavėtas pardavė arklius. Tačiaus kelionei į Ameriką da permažai buvo pinigų. Pasiskolintų jis, bet palūkanos, kontraktai... Nuvedė ir pardavė jis da ir karvę...

Šventė...

Užbaigęs reikalą su piningais kelionei — verkdamas persiskyrė su motere ir kūdikiu, ir išvažiavo ten. ten, kur veršiai midų geria...

Tilžėje nusipirkęs laivakortę pasijuto su mažai pinigų pasilikęs... Važiuoja tolyn... Atvažiavo į New Yorką. Čia reikalauja parodyt penkiasdešimts rublių.

Nėr...

Prieplaukoje atvedė jam lietuvį, kuris pradėjo klausinėt:

— Neturi tamsta tiek piningų!?

— Neturiu — jis atsakė.

— Turėsi grįžt atgal...

— Atgal!?...

Moliugiui šiurpuliai perėjo per kūną... Jis nusiminęs tarė:

— Gal tamsta paprašytum jų, gal leistų.

— Jie neklauso...

— Tai tamsta sakai, kad reikės grįžt atgal!?

— Atgal...

Žodis «atgal» pas jį ingavo labai blogą prasmę... Už kelių dienų sodina jį į laivą ir veža atgal...

Už kiek laiko jau jis namie...

— Tu jau pone... — pasakė parėjęs moterei.

— Dėl Dievo!... Kas čia?!...

— Pridirbau pinigų — neturėsime nei kur dėt...

— Taip greit...

— Prikopiau maišą ir parvažiavau...

— Tu meluoji!

Vyras metė kepurę į žemę ir prabilo:

— Tai per tave!

— Kas yra?

— Sugrąžino atgal!

— Atgal!

— Tai uždarbis!...

— Ar iš toli?

— Nuo-pat Amerikos kranto.

— O dievulėliau!

Pirmiaus ūkininkas, gyveno pusėtinai, o dabar, moteries «Amerikas» inbraidino į skurdą... Bet nuo dabar jie išgijo nuo karštligės ponais būt...

29-I-1911 m.

Šliburis...

Aprėdykite žvirblių baidyklę pagal paskučiausios mados, o pats apsivilkite prastais rubais ir atsistokite grečiumai su baidykle. Pamatysite, kam pirmiausiai žmonės nulenks galvą — baidyklei ar jums.

Daugumas pasilieka mandagiais viens su kitu tik potam, kaip susipyksta.

Kiltadvasis žmogus visuomet sunkiai kenčia matydamas artimo nelaimę, tartum jis yra tos nelaimės priežastis.

Iš Amerikos.

Chiniečiai kerpa kasas. Nuo 19 d. vasario tūkstančiai Amerikoje gyvenančių chiniečių pradėjo kirpti savo kasas. Mat tą dieną inėjo galėn toksai chinų imperatoriaus paliepimas. Viena Chicagos firma ėmė iš barbierių chiniečių plaukus supirkinėti. Jie mat labai ilgi, juodi ir gražiai blizga. Iš jų dirbs perukas, kurias trumpaplaukės amerikonkos už gerus piningus išpirks.

Linkolno šventė. Užpereitą nedėldienį (12 vasario) pripuolo vieno iš Amerikos garbingiausių vyrų gimtadienio šventė — Abraamo Linkolno, 16-tojo iš eilės Suv. Valst. prezidento. Linkolnas gimė 1809 m. Kentucky valstijoje. Ingijo didžiausį pasaulinį garsą, kaipo paliuosuotojas iš vergijos 4 milijonų negrų. Už tai bet gi intužo vergų savininkai, kurie pasamdė aktorių J. Booth, kad Linkolną nužūdytų. Tas niekadėjas prisėlino prie prezidento Linkolno, atėjusio į vieną teatrą Washingtone (14 balandžio, 1864 m.) ir užmušė. Rods paskiaus areštavusieji kareiviai ir patį Booth'ą nugalavo.

Kaip kasmetas, taip ir šiemet po visą Ameriką Linkolno šventė buvo iškilmingai švenčiama.

Pražuvo 11 lenkų. Cokedale, Colo., vasario 15 d. koksų kasyklėse įvyko baisus gazų plyšimas. Žuvo 17 kalnakasių, tų tarpe 11 lenkų (žuvę Andrius Ranauskas ir Juozas Makriušis — lyg būtų su lietuviškom pavardėm). Devyni lenkai priklausę į «Związek Narodowy» ir nuneša sykių čielą eilę posmertinių.

Pasimirė arcivyskupas Ryan. Vasario 11 d. Philadelphioje pasimirė vienas iš didesnių katalikų bažnyčios valdonų, Patrick John Ryan, baigdamas 80-tus metus amžiaus. Jo iškilmingos laidotuvės atsibuvo 16 d. vasario Jo vietą tuotarpu pildo pavyskupis Ed. Prendergast.

Velionis arcivyskupas Ryan ir lietuviams buvo gerai žinomas. Jis daug kartų buvo aplankytas lietuvių, besibylinėjančių su savo kuningais. Parapijų kivirčuose velionis, suprantama, palaikydavo vis kuningų pusę...

Lenkų organizacijos vaidai. Viena iš didžiausių Amerikos lenkų organizacijų — «Zjednoczenie Polsko Rzymsko Katolicka» pergyvena savo sunkiausį krizį. Praskambėjo skandalas apie viršininkų išaikvojimą keliolikos tūkstančių dolerių, buvo teismai, o dabar Chicagoje atsibuvęs iš 147 kuopų atstovų viečius (konferencija) tariasi sušaukti nepaprastą seimą, kuriame persijos visą organizaciją. Iš rėčio kris daugybė kuningėlių, kurie prisidėjo prie išaikvojimo pinigų, tą dengė ir per savo organą muilino lenkams akis.

Pertraukė rekolekcijas. Bangor, Me., teologiškoje seminarijoj apie 50 kuningų laikė rekolekcijas. Po maldų visi sumigo gymnazijoj ant aslos, pasikloję žiponus. Kažį-kokie juokdariai sumįslino šposą. Iš šone esančios bolių ristynės (bowling alley) surinkta visos didelės bolės, sudėta į geldą ir per langą paleista jos gymnazijon. Visos bolės staigu su didžiausiu triukšmu nubildėjo kuningams ant galvų. Pakilo baisus ermideris; mįslyta, kad namas griūna. Dabar policija ieško niekadėjų. Bet kur tau juos suras!

Kiek Amerika papjauna gyvulių. Cenzo biūro apyskaitoje rašo, jog per 1909 m. buvo Amerikoje papjauta įvairių gyvulių 68, 403,000. Tų tarpe 31,960,000 vien tik kiaulių. Visa ta miesa buvo ne vienų amerikonų suvalgyta,nes didelę dalį mėsos išveža Anglijon, Vokietijon ir kitur. Todėl nežiūrint į tai, kad amerikonai kasdien valgo mėsą, neišpuola per metus ant žmogaus nei pusė gyvulio.— Be viršuj minėtų papjautų mėsai dar 411,300 gyvulių padvėse ar tapo pribaigti ir sunaudoti į muilą, etc.

Dar prie Jocio kompanijos. Pennsylvanijos distrikto teismas (Eastern District Court) praneša visiems, kurie yra užinteresuoti garsinga buvusia Jocio kompanija — «Atlas Trading Association», kad 28 d. vasario, po No. 308 Walnut Str., Philadelphia, Pa., bus laikomas galutinas peržiūrėjimas tos firmos rokundų ir valdiškas jos uždengimas. Prie to dar paaiškina bankrūtų tyrinėtojas, p. Richard Hunter, kad jokių pinigų tos firmos nebėsą. Todėl buvusie akcijonieriai—gali važiuot, gali nevažiuot — nieko negaus.

Protestai prie valdžią. Visose Mexikos parubežių valstijose amerikonai socialistai, unijistai ir šiaip piliečiai rengia milžiniškus susirinkimus ir protestuoja prieš valdžią už siuntimą kariuomenės, kuri gaudo perbėgančius rubežių Mexikos revoliucijonierius.

Lenkai socialistai prie anglų. Iš lenkų socialistų sąjungos Amerikoje jau pora metų atgal atskilo nemaža šaka ir prisidėjo prie anglų «Socialist Party». Šitie lenkai socialistai dabar tampa apvienijami bendron slavų socialistų (slovėnų, kroatų, serbų, bulgarų) dalin ir skiriama jiems vienas viršininkas — vertėjas, kuris gimtose slavų kalbose informuos savo tautiečius iš partijos veikimų. Vertėjui skiriama $50 mėnesinės algos.

Negras kandidatuoja ant mayoro. Rods tai nebutų naujiena, bet amerikonai skaito už vieną iš didžiausių: Chicagos miesto mayoro rinkimuosna, tarp kitų, pasidavė kandidatu (nuo republikonų partijos) negras Ch. Gaston. Beje, pasidavė ir lenkas, Jonas Smulskis.

Dėl sūnaus palaidojo 17 žmonių. Salt Lake City, Utah, anuomlaik įvyko baisus plyšimas parako dirbtuvėje ir sumalė 17 žmonių, kurie visi buvo italai ir graikai. Jų tarpe žuvo ir jaunas užveizėtojas McGuire. Jo motina jokiu būdu nebegalėjo išskirti savo sūnaus lavono, todėl šiąnedėl su didele iškilme palaidojo savo lėšomis visus nelaiminguosius ateivius.

Grumoja nužūdymu Amerikos valdininkams. Washington, D. C. gauta anonymiškas laiškas, kuriame nupiešta žmogaus kaukolė ir sakoma, kad būsią nužūdyti šie valdininkai: Išdo Sekretorius MacVeagh, jo pagelbininkas Andrew ir Utah valstijos senatorius Smoot, užtai, kad jie į valdišką graviravimo ir spaustuvės biūrą nori įvesti didelės spėkos mašinas, kurios mat prašalįs daug darbininkų.

Buvo prarijus žemė žmogų. Ties miesteliu Duryea, netoli Wilkes Barre, Pa., staigu įslinko didelis žemės plotas. Mat apačioje stovi tušti tuneliai nuo išimtos anglės. Žemė slinkdama pagavo einantį tūlą William Horb ir nunešė į gilybes. Kažinkokiu stebūklu žmogus išliko gyvas ir dašliaužė iki kasyklų, kur angliakasiai užėjo jį apalpusį ir išnešė viršun. Rods sulaužyta trįs šonkauliai ir išsukta kulšis, vienok Horb sako pagysiąs.

Iš juoko numirė. Cincinnati, O., rusiškų žydų synagogoje, vasario 18 d., tarpe maldų žydai pradėjo krėst juokus. Tūlas Mozes Einhorn ėmė sakyt kokią ten juokingą baiką. Iš to visi ėmė juoktis ir pats Einhorn tiek juokėsi, kad besijuokdamas krito ant žemės ir pastiro negyvas.

Milžiniška socialistų firma. Findlay, Ohio, įsikurė didžiuliausia spaustuvė socialistiškų raštų. Trumpu laiku ji uždėjo 51 socialistiškų laikraščių valstijose Ohio, Indiana, Pennsylvania ir New York.

Socialistų skaičius. «The Socialist Party Official Bulletin» rašo, kad į pabaigą 1910 metų anglų socialistų partija turėjo 58,011 narių, mokančių partijon mokestis.

New Yorko zinios.

— Miesto valdžia paskyrė 5 milijonus dolerių pagražinimui bulvaro, žinomo po vardu «River Side Drive». Iš tų pinigų, jeigu kontraktieriai, kaip paprastai daroma, nors ir pusę suvogtų, bet visgi už likusius bus pagražinta dalis priemiesčio, kuriame vasaros laiku smagu darbininkams šventadieniais išeiti ir pakvėpuoti šviežiu oru.

— Pasodintas tapo į Sing Sing kalėjimą Irwinas J. Wider, kuris išvogė Rusų-Chinų banką. Už pirmą kaltybę gauna 5 metus, už antrą — 9. Išviso sėdės 14 metų. Be to dar yra trįs kaltybės.

— Vieno iš New Yorko turtuolių, Francis Arnold, prapuolė duktė — Darata Arnold. Tėvas išpradžių siūlė milijoną dolerių, kas ją suras. Atsirado visokių jieškotojų. Vieni sakėsi matę ją Bostone, kiti Philadelphioje, treti net...Italijoje. Pagaliaus daugelis spėjo, jog duktė su kuom pabėgo ir jog tėvai žino, kur ji, tik nori ingyti garsą. Bet merginos tėvas dabar perdavė visą dalyką miesto prokurorui Whitman. Jisai esąs persitikrinęs, kad merginą kas nužūdė.

— Ant kovo 22 dienos New Yorko socialistai ir darbo unijos rengia Carnegie Salėje milžinišką minių susirinkimą, su tikslu— galutinai aptarti: kokios politikos reikia darbininkų luomams laikyties linkui moterų klausimo, ypač sufragizmo. 250 miesto susivienijusių unijų, kiekviena skiria po 20 delegatų į šį susirinkimą.

— New Yorkan atvyko senyvas vengrų politikierius ir veikėjas— grapas Albert Apponyi. Jo misija esanti skelbti visasvietinę santaiką ir suartinti amerikiečius su Europa. Pirmeiviai vengrai, gyveną New Yorke, su ovacijomis savo tautietį pasitiko. Bet užtai kiti net surengė protestus priešais Apponyi, kam jisai važiuojąs mokinti kitus, o namie, — t. y. Vengrijoje priešinąs įvedimui lygių balsavimo teisių.— Apponyi dabar išvažiavo Clevelandan ir į kitas vengrų kolonijas.

— Bombų sproginėjimai po senovės tebeveikia. Taip subatos naktį ant 89 Baxter str. bomba suardė kvatierą italo Edouardo, apdegino jį patį su žmona ir mirtinai apdraskė kūdikį. Taipgi ant 110 E. 106 gatvės karieta privažiavo prie daktaro, italo Bardalia namų, išmetė dinamitą ir greitai nulėkė. Dinamitas suardė prieangį ir nugązdino aplinkinius žmones. Abiejuose atsiti-

kimuose kaltė metama ant «Juodosios Rankos» piktadėjų.

— Pastaruoju laiku priviso daug moterų vienuolių, kurios renka «neturtėliams» aukas. Bet pasirodė, kad tai paprastos ubagės, persirėdę į vienuoles.

— Ant White Star linijos garlaivio «Laurentic» atvyko New Yorkan būris airių vienuolių-miniškų, domininkonų zokono, kurias Portugalijos valdžia išvariusi. Po apskelbimo valdžios dekreto nuo 10 d. spalinio, 1910, Portugalijos vienuoliams pasidaręs nebegalimas gyvenimas. Žmonės ant gatvių ėmę mėtyti purvais, akmenimis ir kolioti. Šitos vienuolės važiuoją į Baker City, Ore., kur jos įsteigsią savo konventą ir mokyklą.

— Iš Ellis Island immigracijos valdyba sugrąžino savo lėšomis Rusijos pavaldinį, tūlą Benjamin Rosenthal (matomai, žydą), kuris buvo atvykęs iš Panamos. Jisai nuolat važinėjęs iš Amerikos Panamon ir susekta, kad išveždavęs iščia merginas, kurias pardavinėjo į paleistuvystės namus. Merginas gaudydavo daugiausiai iš ateivių.

— Arlington salėje, ant St. Marks Place, atsibuvo metinė konvencija Ruminijos žydų, gyvenančių Suv. Valst. Dalyvavo apie 300 delegatų, reprezentuojuojančių 40,000 ruminiškų žydų. Tarpe svarbesnių nutarimų reikia paminėt išnešti du protestai: vienas — prieš Amerikos valdžią už siaurinimą ateivystės, antras — prieš Rusijos valdžią, kuri nepripažįsta žydų, Amerikos piliečių, pasportų.

Vietines žinios.

— Ir vėl kelios plytelės prie Vilniuj statomo Lietuviško Tautiško Namo. Draugystė Šv. Kazimiero per metinį susirinkimą nutarė paaukauti nuo kožno sąnario po 5 c. budavojimui viršuj minėto namo, o tuom pasidarys $16.50. Prieg tam draugystė sumažino ant vienų metų įstojimą į draugystę net iki 30 metų senumo sąnariai bus priimami tik už $1. Draugystė yra laisvų pažvalgų.

J. M.

— Užpereitame utarninko vakare, p. Draugelio salėje atsibuvo «Liaudies Mokyklos» paskaita— «Iš visuotinosios historijos». Skaitė p. Bol. Lapienis apie senovės Egypto gyventojus, jų papročius, rėdą ir tt. Lekcija ant užbaigos buvo paillustruota su pagalba radioskopo. Žmonių susirinko nemažai, nežiūrint į nevalyvą tuomet buvusį orą. Po lekcijos p. J. Šimonis dainavo solo «Aš už jurių žiemavojau» ir p. Pr. Narvydas deklamavo juokingą poemėlę: «Nebtarnauja apetitas», kurią taipgi illustravo paveikslėliais nuo radioskopo. Ant užbaigos p. A. T. Račiūnas rodė krutomuosius paveikslus.

— McCaddin Memorial salėje, ant Berry str. lietuviai vėl turėjo savo teatrą — 15 d. vasario. Šiuo kartu jį surengė vietinės parapijos vadovai, vadovaujant vargonininkui, p. St. Rakauskui. Lošė: «Katriutę». Tik gaila, kad patsai lošimas visai buvo prastas. Aktoriai rods išmokinti, bet nebūta kam jų sutvarkyt. Ant kiek svetimtaučiai iš pirmesnių lietuviškų lošimų šitoje salėje gėrėjosi, ant tiek šitas lošimas ant jų padarė prastą įspūdį.

— Maspeth, L. I. «Liaudies Mokykla» seredų vakarais skaito referatus. Ikšiolei jau trįs referatai buvo skaityta: du J. O. Širvydas «Iš Lietuvos etnografijos» ir vieną P. Narvydas skaitė Leono referatą apie poetišką lietuviškų dainų gražybę. Paskaitos atsibūna priebažnytinėje salėj. Ten-pat būna rodomi A. T. Račiūno krutomieji paveikslai.

— Nelaimė patiko žinomą lietuvių veikėją, J. M. Danielių, kuriam New Yorke fabrike dirbant mašina pagavo ranką.

— Apsivedė žinomas lietuvis, «Garso» duonkepės užveizda, p. J. Urnevičius su Natalija Sutkaičiute.

— Užpereitą savaitę buvo išvažiavęs į Philadelphią p. V. Jankauskas, immigracijos biūro inspektorius nuo Ellis Island, peregzaminuoti lietuvius, kurių keletas buvo padavę aplikacijas, norėdami gauti vietas immigracijos įstaigose. Egzamenavosi apie 14 lietuvių; tų tarpe buvo 3 iš Brooklyno: S. Rakauskas (vietinis vargoninkas), F. Juškevičius (dirbąs Grochovskio offise) ir dar vienas lietuvis kareivis. Lietuvių kalbos egzamenus gerai išlaikę p. Juškauskas ir V. Daukšis iš Philadelphijos.

— Nuo pereitos savaitės Brooklyne ir apylinkėse labai tankiai krito sniegas ir iškildavo pustymai. Tūkstančiai darbininkų nespėja nuvalyti gatvių.

— Dr. Fredas Cook, apie kurį tiek daug buvo triukšmo su atradimu šiaurės žemgalio, dabar ramiai sau apsigyveno Brooklyne ir pardavinėja laikraščiams straipsnius. Pereito nedėldienio «World'as» atspausdino jo straipsnį, kuriame Cook'as aprašo apie keliautojus į pietinį žemgalį, į nežinomą šalį, suvirš šešiais milijonais ketvirtuotų mylių ledų kalnais apklotą. Dabar ten keliauja iš šešių šalių ekspedicijos: amerikonų, anglų, vokiečių, japonų, norvegų ir škotų. Cook'as deda laižybas, kad pirmiausiai į pietinį žemgalį pribūsią vokiečiai.

Liaudies Mokyklos paskaitos.

Antros pusės šito sezono laiku Liaudies Mokykla turės sekančias paskaitas (pirmesnės jau čia pra leista):

Vasario mėnesiu:

28 d. p. J. O. Širvydo trečias referatas **Iš Etnografijos**.

Kovo mėnesiu:

7 d. Dr. Aldonos Šliupiutės-Jankauskienės referatas **Iš Hygienos**.

13 d. p. B. Lapienio antras referatas **Iš Abelnosios Historijos.**

21 d. p. V. Jankausko referatas ant tėmos: **Viešpatijų Surėdymas** (Civics).

28 d. p. A. Lalio trečias referatas **Iš Kulturos Historijos.**

Balandžio mėnesiu:

4 d. p. P. Bukšnaičio ketvirtas referatas **Iš Geografijos.**

10 d. p. J. O. Širvydo ketvirtas referatas **Iš Etnografijos.**

18 d. p. A. T. Račiūno referatas ant tėmos: **Kas tai yra Kinematografas?**

25 d. p. B. Lapienio trečias referatas **Iš Abelnosios Historijos.**

Gegužio mėnesiu:

2 d. p. J. Baniulio referatas **Mintįs apie Poeziją.**

8 d. N. N. paskaita ant tėmos **Kas mums artimesnis?**

Paskaitos atsibus p. P. Draugelio salėje, 73 Grand str., vakarais, reguliariškai kas utarninkas, išėmus kiekvieną antrą utarninką mėnesy, kuri paskaita bus atkelta panedėlin.

Po kiekvienos paskaitos bus rodomi tai radioskopu paveikslėliai, tai dailųs krutomieji paveikslai; šitą vakaro dalį ves žinomas kinematografas, Liaudies Mokyklos narys, p. A. T. Račiūnas. Paveikslai bus taikomi prie referatų tėmos, podraug bus įmainoma šiaip įvairių bėgančių paveikslų: historiškų, geografiškų ir juokingų.

Norintieji užsikviesti į kitas vietas referentus iš Liaudies Mokyklos, ar šiaip reikalui esant su jaja susinešti, meldžiame kreipties valdybon šiuo adresu:

P. Bukšnaitis,
141 Washington Str.,
New York City.

Laiškai in Redakciją.

Gerb. Red. ir išleistuvė!

Jeigu kas pasakytų, kad lietuvių tauta neturi savo atgimimo praeities,— atsakyčiau, netiesa! Jeigu kas pasakytų, kad lietuviai neturi palinkimų — atsakyčiau, netiesa! Jeigu kas vėl pasakytų, kad tarp lietuvių nėra pasišventėlių,— tą patį pasakyčiau. Jeigu kas dar tvirtintų, kad lietuviai neturi inteligentijos, ir gi pasakyčiau, kad netiesa.

Bet gal pasakysite, kad aš tą viską tvirtinu iš savo noro ir matymo, atsakysiu — netiesa!

Aš turiu tvirtą, nesumušamą liūdininką, kuris viską patvirtįs, — tas liūdininkas «Vienybė Lietuvninkų».

Šįmet ji švenčia ketvirdalį metšimčio savo gyvenimo, per kurį ji rinko mus tautos dirvoje vaisius. Toji dirva buvo usnėta ir dagiuota, bet apdirbėjas savo darbo nepaliovė dirbęs. Už tai šiandien jis gali su užsiganėdinimu atsižvelgt į savo darbo vaisius.

Pasivėlinu, kad sveikint «Vienybę Lietuvnikų» per Jubilėjinį numerį, nes aplinkybės taip padarė, bet neskaitau pervėlai sveikint su įstojimu į naują metšimčio dalį, į naują veikimo ėrą, kurioje tikiuosi «Vien. Lietuvninkų» užrašys dar svarbesnius nuotikius iš lietuvių gyvenimo.

Pirmieji mano išreikšti žodžiai atsimušė ant šio laikraščio špaltų, todėl didžiausis mano noras yra, kad sekantis Jubilėjus padarytų didelį pluoštą mano žodžių, kuriuos manau išreikšti ateityj.

Pasveikindamas Jųs, išleistoją ir redakciją, su taja laime, kuri pateko dėl Jūsų, t. y. švęsti sukaktuves, liektu su geriausiais linkėjimais Jųsų buvusis ir būsiantis bendradarbis

A. Bernotas.

Gerb. V. L. Red.!

Nuoširdžiai meldžiu indėti šias keles eilutes į Jūsų laikraštį, kaip atsakymą į p. P. Mikolainio klausimą, tilpusį «V. L.» N 6.

Taip, p. Mikolaini. 5 «V. L.» N bekalbėdamas supratau dabartinę Amerikos Lietuvių Susivienijimo administraciją ir rėmiausi vien tik Susivien. pamatais, būtent: konstitucija. Pagal konstitucijos § 3 skirsnio XIV tik tada Susiv. narys gerai stovi, kada jis kas mėnuo užsimoka apart posmertinės mokesčių po 9 c. Susiv. valdymo lėšoms, po 5 c. organui ir po 10 c. kuopai (1 tautišką centą apleidžiu) arba kartu po 24 c. Kuopos užlaikymas, valdymo lėšos ir organas — yra Susivien. administracija, atliekanti įvairias funkcijas. Taigi tuos 24 c. padauginkim ant 12 (mėnesių) ir dar ant 9.000 (narių, kaip aš savo straipsnelyje dariau) tad gausime $25,920. Taigi pagal konstituciją išeina, kad užlaikymas visos Susiv. administracijos per metus **lėšuoja** $25,920. (Žodį lėšuoja pabraukiu todėl, kad p. M. suprato jį kaipo **eikvoja**, o tame didelis skirtumas.)

Link sinekuristų nieko negalima pasakyt. Nei konstitucijoje, nei seimo nutarimuose nesimato: kiek, kam bus apmokama — todėl apie tai nėra kalbos. Kalbu apie tai, kas yra faktu.

(Žiur. ant 8 pusl.)

KAZYS PUIDA.

Žemes Giesme

APYSAKA.

PIRMOJI DALIS.

NEMUNAS.

Dangus išpat ryto apsiniaukė, suraukė debesimis gauruotą kaktą; skruostai, šiurpaus pavasario vėjo glostomi, nuolatos virpėjo, tarytum kas visą dangaus-slėpinio esybę erzino. Žiemos rūbą numetę, laukai gulėjo išsitiesę, pliki, lyg koks milžinas, jėgų nustojęs. Gulėjo be mažiausio gyvybės ženklo, be noro pasijudinti, iššaukti iš Pergrubės duosnių pabučiavimų žalumynų vainikus, kvietkuotus margus pievų kaurus, medžių lapų skaras. Laukai, yt paliegęs žmogus, laukė kol jų nesužadįs skardus deivės šauksmas, kol jiems nepalieps kelties iš žiemos snaudulio negalės, iš apmirimo sapno, iš tinginio guolio...

Tiktai Nemunas, numetęs prievarta užkrautą žiemos jungą, drumstu, purvinu vandenimi ritos praamžiname guolyje tarp kalnų, šlamančių miškų; kėlės iš savo patalo, lipo ant krantų, klojos ant siauručių pievų audimų, bučiavo išmirkusias gėlių-žolių šaknis ir pasakojo praamžinos senovės slėpinius, apsakinėjo savo ištakos slaptiningas dėjas. Vėjas blaškos po upės guolį, draikos tarpkalnėse, krato Nemuno bangas ir supa kas-kartą smagiau «Keistutį».

Ant garlaivio viršaus nematyti keleivių: šiurpus pavasario oras suvarė visus kajuton. Kajutos viduryje stovi maža geležinė krosnelė, keleiviai spiečiasi aplinkui jos ir šildo sustyrusius sąnarius. Tiktai kapitonas, iždininkas ir tarnai sukiojasi po viršų.

Antrame garlaivio gale, ties įeinamųjų pirmosios klesos durų, stovi atsirėmęs į bartą jaunas, aukšto ūgio vaikinas. Godžiomis, karščiuojančiomis akimis dairosi po upės klonį: kalnai neleidžia žvelgesiui skrysti į tolę. Bet mintįs eina skardžiai kalnų, miškų, skardžiai tolės — mintįs nepažįsta kliūčių savo kelionėje. Jos, yt jūra audros metu, nardo Oginto krūtinėje, vilnimis liejas širdin ir kelia iš praeities dulkių skaisčios jaunybės paveikslus-atminimus.

Štai nekalto kūdikio metai ilga paveikslų eile pralekia pro akis pašėlusiame laukiniame atminimų-verpetų šokyje... Štai vaikėso rūpesniai-vargai, laimės-nelaimės, yt tyčiodamiesi, slenka pamažu... Štai jaunikio vargas-sopulys, tarytum ilga amžinastis, tęsiasi pamažu, slenka, yt mirtim baustino žmogaus mintįs...

Atminimai vienas už kito bėga, vienas kitą pakeičia, vienas iš kito juokias, tyčiojas ir, sopulio taku bėgdami, visi skubinas vienon vieton, visi telkias nesuprastinon, neužjaustinon dabartin.

O dabartis atsistojo akyse, yt baisi kruvina žaizda, iššiepė bedantį, apipelijusį snukį ir šypsos kvailu, beprotišku nusišypsojimu. Bet ant pačio tos šlykščios žaizdos krantelio, ant lieso, virpaus, yt siūlas, liemenėlio svyruoja ilgų metų, besapnių nakčių Svajojimų Gėlė...

Ir smelkias į akis baisus reginys...

Mato, yt patsai ten būtų tą valandą, grabą, — grabe guli tėvas. Juodas švarkas dengia gimdytojo kūną. Nuo darbo pailsusios, suvargusios raukšlėtos rankos spaudžia prie krūtinės kaž-kokio šventojo paveikslėlį. Žiba galva, yt amžių rūbu apvilkta, guli užmerktomis akimis, negyvais nervų bruožais. Mirtis ištiesė ant to žmogaus sparnus, priglaudė vargų sukankintą galvą prie savo krūtinės, lūpoms padavė Mirties-Pasilsio geralo atsigerti ir nuvedė jo vėlę nežinios-nebūties viešpatijon...

Ir štai mintis atsiklaupė prie gyvų žmogaus darbų grabo ir pamatė negalės paveikslą, pajuto, jog tos rankos jau nieko daugiau nesutvers, lūpos nieko neištars, mintis neišskris iš čia. Ir visa jaunos jėgos galybe prisiglaudė jos prie šaltos sustyrusios tėvo rankos ir sopulio ekstazoje kažką sakė, kaž-ką šnabždėjo. Ir mintis nestengė jausmo žodžio rūbais apvilkti, nestengė balso pagimdyti — jausmas gimė krūtinėje ir joje mirė...

Nepaprastos mintįs kilo Oginto galvoje. Tiek metų auklėti, širdies kraujo maitinami svajojimai šiandien, tokią baisią dieną, žada įsikūnyti. Ir rodos jam, kad jis tik dabar suprato, atjautė savo svojojimų tikrąją prasmę. Rodos jam, kad tasai nepaprastas tėvų žemės troškimas, kartais net godumo ribas siekiąs, yra pašėlusiai baisūs, nuodėmingas, nežmoniškas. Kartais krūtinės gelmėse sukįla beprotiškai kvaila mintis. Rodos tuomet jam, kad jo svajojimų-troškimų nenustojanti jėga tėvą užmušė... Ir baisios šmėklos smelkias tuomet tonžaizdon, mintįs surūdijusia vinimi lenda į smegenis, jausmai sąžinės kadu remia širdin ir šnabžda pusiau tyčiodamiesi, pusiau šypsodamiesi:

— Turi, ko taip norėjai!...

Nemuno vilnįs ritas, pasakoja viena kitai savo kelionės įspūdžius, žinutes, kurias patyrė iš Nėries-sesutės vilnių. Švininės, sunkios, išsidraikiusios debesįs, yt beprocio mintįs, lekia pašėlusiame vėlių šokyje ir lydi jas graudulingas vėjo himnas.

Storas «Keistučio» birbynės balsas šoko į įsisiūbavusį pavasario orą. Vėjas pagavo tą balsą, drėbė jį nuo birbynės žemyn, ant laivo grindų, net tas sudejavo ir, nė atsikvėpti nedavęs, sugriebė išnaujo įsiutusio greitumo nagais ir nunešė į kalnus, į miškus, į pievas ir mirštančiais likučiais drėbė jį į bažnyčios sienas.

Garlaivis bėgo, slinko, plaukė pro kalnų skiauteres, pro miškų tamsius taškus, pro aukštai ant kalnų riogsančias bažnyčias, kurios, yt senovės Kūrėjų-Kūrėjai, išskėtė bokšto rankas, ištiesė jas dangun palaiminimą kviezdamos ant tų mažučių, pilkasermėgių galiūnų.

Staiga iš-už Oginto pečių prabilo, lyg kuomet gildėtas balsas:

— *Mnie še zdaje, co to pan Ogint?*

Ogintas atsisuko ir pamatė garlaivio iždininką-Mejerą.

Keliatą metų nebuvusiam žmogui savo krašte, pažįstami anuomet žmonės rodos lyg ne tais pačiais, lyg kad kas jų veidus būtų užmaršos tinklu apvilkęs. Ir kuomet pasistengusi mintis pradreskia tą tinklą, tuomet pamato gerai pažįstamą žmogų. Atsitikimų atminimai, drauge su tuom žmogum pragyventi, verpetais veržiasi pro ištisą eilę apskritai imant pragyventų atsitikimų ir, tikrojon savo vėžėn pataikinę, liejas sraunos užčiuopiamo tikrumo vėžėn.

Ogintas pastovėjo valandėlę, atidžiai tyrinėjo užkalbinusiojo veidą ir pratiesė į jį ranką:

— Taip, taip, pons Mejer, tai ąš...

— *I coš odrazo pokazalo še...* — atsiliepė nudžiugęs.— *Či na dlugo do siebia?* — užklausė, valandėlę patylėjęs.

— Nežinau, matysiu kaip reikalai susidės, gal reikės visiškai kaime apsigyventi, — atsiliepė Ogintas.

Mejeras jautė Ogintas neprabilsęs į jį lenkiškai, nes gerai žinojo, kad su mokančiais lietuviškai — lenkiškai nekalbės.

— Ho, ho! Ponas daktaras kaime!— nusistebėjo gudriomis savo akutėmis, yt ką nuodėmingo būtų tame užtėmijęs. — Tiesa, tiesa, — pridūrė kiek patylėjęs, — tik motina ir sesuo beliko...

Užgavo nenoromis opiąją stygą. Oginto antakiai susiraukė, lūpos, krusterėjusios pakampėliuose, smarkiai susičiaupė. Akįs tiktai gyviaužibėjo, yt būtų ko jieškojusios, kas jų godumą patenkinti stengtų...

— Taip tai, taip, pons Mejer...

— Aha, kas tikėjos! — šukterėjo iždininkas ir nusisuko kiton pusėn. Sunkus slogutis užgriuvo ant senelio žydo krūtinės ir draskė ją skaisčių praeities atminimų nagais. Mintįs, yt laukų vėsula, šoko galvon, pakuteno gerklėje ir prabilo ašarų lašais.

Ogintas pažvelgė į verkiančio žydo nugarą, palingavo galva ir nusisuko į Nemuną, įsmeigė akis į vilnis ir, rodos, jaunos jėgos vinimis stengėsi savo sopulį prikalti prie vilnių, kad bėgdamos nežinomon, amžių kelionėn ir jo sopulį toje žiloje bedugnėje paskandytų...

Bet skausmas augo, kilo iš savo pelenų, kaip ta gęstančios ugnavietės kibirkštis pelenų paslėpta. Akyse susispietė ir sopulys ir jėga, kuri tą sopulį sulaikyti stengės. Akįs blizgėjo, virpėjo sopulio erzinamos. Ogintas paėmė Mejerą už peties, pats nežinodamas, ką daręs, lyg būtų gailėsį prie jo jautęs už sukeltus atminimus.

Mejeras atsigręžė, pažvelgė dar drėgnomis akimis į Ogintą ir, yt savo klaidą supratęs, raminančiu balsu atsiliepė:

(T. b.)

Stebuklingieji balsai ir pilvakalbyste.

(Tęsa.)

Vajevada ir visi činovninkai nusistebėjo ir nusigando. Tyrinėtojas (sliedovatel) tuoj pradėjo merginą kvosti; šioji stovėjo suspaudusi lūpas ir nesikrutindama.

— Kas tu esi?—klausė tyrinėtojas «velnio, sėdinčio pilve».

— Pikta dvasia,— atsakė iš kur-tai toli kimus kūdikiškas balsas.— Vadinuosi Ivan Grigorjev Meščerin; užgimsiu aš ryt, o patupdė mane į Irinos skilvį, barščiuose, merga Vasilisa Lomakova, ketveri metai atgal!

— Iš kur tu?—klausė toliau tyrinėtojas.

— Iš vandenio!

Činovninkai nežinojo patįs, ką bedaryti. Pašaukta merga Vasilisa užsigynė nieko nežinanti. Vajevada neišdrįsdamas pats tą painią bylą išrišti, — raportavo apie tą viską į viršiausiąją Siberijos kanceliariją Tobolske, o mergaitę Iriną atidavė į vienuolyną (klioštorių), paliepdamas perdėtinei aštriai mergaitę prižiurėti ir tankiai vedžioti cerkvėn.

Bet Siberijos viršiausioji kanceliarija taip-pat nedrįso imt ant savęs to stebūklingo dalyko atsakomybę ir visus dokumentus pasiuntė į Peterburgo slaptąją kanceliariją, kur visus dalykus vedė baisusis Ušakovas, carienės Onos numylėtinis.
kovas, carienės Onos numylėtinis.

Vienok, kol žinios daėjo į Peterburgą,—Irina vėl visus Tomske išgąsdino.

Kazokas Perevodčikov , buvęs Irinos sargu klioštoriuje, atėjo pas vajevadą ir papasakojo, kad rugpjūčio 31 d., kada jis stovėjęs prie durų ant sargybos,šėtonas iš Irinos skilvio pradėjęs jį kolioti ir keikti kuobiauriausiais žodžiais, o paskui pradėjęs su visais atsisveikinti ir liepęs atidaryti kambario duris, nes jis turįs eiti į vandenį. Kada durįs tapo atidarytos, gulinčios ant suolo Irinos burna buvusi plačiai išsižiojusi, pradėjusios varvėti seilės, paskui pasirodę tarsi dūmai, o po to Irina pasakiusi, kad «iš josios gerklės nežinia kas išlindo, tarsi šlapia varna, ir šėtono josios pilve jau neblikę.»

Vajevada vėl nusigando. Pašaukta klioštoriaus viršininkė ir vienuolės kazoko žodžius patvirtino. Prisiėjo vėl naują raportą į Tobolską siųsti.

Bet iš ten, jau ėjo gautas iš Peterburgo aštrus paliepimas—areštuoti visus tame dalyke liūdininkus ir pristatyti į Tobolską. Ten liepta Iriną «išvedus į daržinę iškvosti su prigasdinimu», kas ją išmokino tokį nebūtą dalyką, kokių tikslų dėlei ir kokios naudos tikėdamosi ji tą darė, o Meščeriną taip-pat «su prigąsdinimu» kvosti, iš kur ir kada jis dažinojo apie šėtoną ėsantįjį Irinos pilve. Visus liūdininkus buvo liepta, archiriejui gąsdinant Dievo teismu ir pragaro kančiomis, pasakyti tikrą tiesą «kodėl jie pramanė tokius liūdijimus, ant ko pasitikėdami ir kas juos prikalbino». Jeigu gi jie kaltais neprisipažįsią, tai visus, pradedant nuo klioštoriaus viršininkės, nuvedus į daržinę aštriai ir «su prigrąsinimu» iškvosti. Slaptoji kanceliarija, duodama tokius, tais laikais patarimus, žiaurius paliepimus, tvirtai tikėjosi, kad kvotimai «su prigąsdinimu» kas reikšdavo torturas prie stulpo ir plakimą rykštėmis —išaiškįs dalyką.

Ir ištikrųjų, plakama Irina greitai prisipažino, kad ji jokių su šėtonu susidraugavimų neturėjusi, kad ji tą viską padariusi pati savaimu, o kokiu būdu tai nežinanti, nes tuomi laiku buvusi be sąmonės.

Perdėtinė prisipažino, kad ji jokios šlapios varnos, nei dūmų nemačiusi, tik girdėjusi tolimą balsą. Kazokas, pasirodė, kad pats visai nieko nematė, nei girdėjo, o pasakojo tik tą, ką girdėjo nuo perdėtinės. Vienuolės taip-pat buvę nieko negirdėjusios. Meščerinovas pasakė, kad apie Irinos užkerėjimą jis pirmiausiai sužinojęs nuo josios motinos, o kaip tik pats išgirdęs balsą iš pilvo,—tuojaus nuvedęs mergaitę pas vajevodą. Irinos motina pasakė, kad jos duktė sirgusi šiltine, nuo ko turėjusi nusilpusį protą ir vidurių gurguliavimą, kurį ji ir palaikiusi už piktą dvasią.

Liūdinnkai, pasirašiusieji po pirmuoju Irinos kvotimo protokolu pasakė, kad jie suvisu nieko nežiną ir pasirašę tik vajevadai liepiant.

Toks tai galutinis protokolas tapo pasiųstas Peterburgan, iš kur veik į metus gautas šioks nuosprendis: 1) Iriną, už melagingą išmislą apie velnią pilve sėdintį,nuplakt rykštėmis ir, išpjovus šnerves, išsiųsti katorgan: 2) tarnaitę Vasilisą paliuosuot;3) Meščerin už melagingą liūdijimą nuplakti be pasigailėjimo ir atiduoti į kareivius;4) Irinos motiną nuplakus paleisti; 5) **vajevadai Ugriumovui, už tą, kad** neištyrė kaip reikia apie velnią ir už tokį išmįslo apskelbimą, uždėti pininginę pabaudą ant 300 r.; 6) tyrinėtoją, kvotusį Iriną,—nubausti ant 50 r.;

(Užbaiga bus.)

P. Bukšnaitis.

BE DARBO.

Vaikščiojau nuo ankstvo ryto,
Siauroms, nevalytoms gatvėms.
Darbo juk jieškau, ne ko kito,
Slankiodams miesto pašalėms.
Ką tik paklausi, vis atsako,
Kad darbininkų yr' perdaug —
O nėr darbo, — nieks neužsako, —
Ir slenku vėl su kitais draug . . .
Pavargsta kojos, beslankiojant,
Akys' blizgučiai tik matyt.
Senai jau einu, nesustojant,
Net šiurpuliai ima kratyt ! . . .
Paklausi vieną-antrą poną,
Visai nenori nei kalbėt . . .
Darbo prašau, kad uždirbt duoną, —
Štai koks atsakymas girdėt:
«Nėra vilties, greit darbą gauti,»,
— Griežtai atsako darbdavys.
«Geriaus prašinėjus paliauti,
Juk tamsta esat — ateivys!»
Tokį tai atsakymą gavęs,
Nedrąsiai traukiu namų link.
Patsai net nebekenčiu savęs,
Nei tų ką maišosi aplink.
Tikrai likimas nelaimingas,
Ir iš namų juk išvarys.
Rodosi, kad esu teisingas,
Bet girdžiu jau taip padarys.
Broliai, kur dingti, kur man dėtis?!
Jei bent gyvenimą pabaigt ! . . .
Tada jei nor kas gal gailėtis,
O kas supykęs, gali keikti . . .

A. Kriaučiunas.

4-II-11 m.
Glasgow.

Saint Nihol Sing.

MOTERŲ PADĖJIMAS NORVEGIJOJE.

(Užbaiga. Žr. «V. L.» 5 N).

Neužilgo norvegų moterįs parodė, kad joms ne veltui buvo suteiktos balsavimo teisės. Nors ir buvo aprubežiavimai, bet jie moterų veiklumo nesutramdė. Pirmučiausiai savo teisėmis pasinaudojo miestų moterįs. Dvi penktos dalįs (2/5) vedusių moterų ir pavienių pilnamečių merginų ėmė dalyvauti rinkimuose miesto tėvūnų ir balsuoti visuose miesto (municipaliteto) klausimuose. Trejais rinkimais (1901, 1904 ir 1907 m.) Norvegijos moterų balsuotojų nuošimtis vis didinosi. Ar tai buvo tiesa, ar tik pasijuokta, kad tuom laiku, dviejuose didžiausiuose Norvegijos miestuose moterų ėję balsuoti daugiau, negu vyrų! Nedėlto, kad vyrų mažiau, bet dėlto, kad daugumas vyrų pritingi balsuot . . . Kaip jos nebutų siauros, tuomet suteiktos moterims teisės, vienok jos jau daug gero padarė. Leista buvo moterims statyti nuosaves kandidates į miesto valdybas. Tam pasidėkavojant, šiandien įvairiose Norvegijos miestų įstaigose sėdi 150 moterų valdininkių.

Šale balsavimų, Norvegijos moterei suteiktas kitos svarbios pilietiškos teisės. Taip va, norvegės moterįs gali būt renkamas į prisiekdintuosius teisėjus (juries) ir būt net tokio teismo prezidentėmis Norvegė gali būt nuskirta į mokesčių rinkimo komitetą. Ikšiolei norvegės, kaipo balsuotojos, miestų konsilmanai, teisėjos ir mokesčių rinkikės puikiai atliko užduotis. Moterų balsavimai miestų rėdoje dikčiai prisidėjo prie sumažinimo visoje šalyje girtuoklystės plėgos, kadangi jos pradėjo išleisti įstatymus, kurie išardė lošikų lizdus ir sumažino karčemas. Jos daugeliu prisidėjo prie pagerinimo miestų namuose hygieniškų ir sanitariškų (sveikatos) sąlygų. Kaipo teisėjos, norvegės moterįs ypač aštriai sprendė bylas, kuriose buvo jų lyties ypata sužeista ir išgėdinta. Paskyrimas aštrių bausmių tokiems prasikaltėliams parodo, kad turi užčiaupti lūpas visi tie, kurie tvirtina, būk moterįs yra «skįstų jausmų» ir, girdi, už vyriškio piktadėjo nusišypsojimą jį paleistų liuosu . . . Kaipo mokesčių sprendėjos, norvegės moterįs taip jau pasirodė gerai numanančiomis ir pildančiomis savo priedermę be baimės ir pataikavimų.

Nelabai senai Norvegijos teismuosna parėjo gana juokinga byla. Vienas vyras skundėsi, kad mokesčių komitetas uždėjęs ant jo persunkius mokesčius. Ir to komiteto pirmsėdžiu buvo — kas gi sakysite,— o gi tai . . .jo pati! Teismas išnagrinėjo skundą ir, pripažinęs vyrui teisybę, pamažino mokesčius, kuriuos jo moteries komitetas buvo uždėjęs . . .

Gal būt, kad ingyti moterims teises palengvino bendras mokinimas vaikų. Norvegijos mokslainėse, nuo «vaikų darželių» (kindegarten) iki universitetų, atviras lygiai kelias vaikiukams ir mergaitėms. Didžiausį vaisių moterų emancipacijai (palaisvinimui) suteikė atidarymas tam tikrų mokslaviečių, kurose moterims išguldo visokias šakas naminio mokslo: virėjystės, siuvimo, mezgimo, piešimo; hygienos, daktariškos pagalbos, lengvos tautiškos historijos, literatūros, etc. Prie visų pradinių ir vidutiniškų mokyklų yra intaisytos «virtuvės-mokyklos». Čia mergaitės mokinasi virti valgius. Be to valstija inkūrė daugelį atskirų moyklų, kuriose duoda norvegėms, kaimiečių pačioms, pilnus gaspadinystės kursus. Pažangesnės Norvegijos moterįs dabar veda agitaciją, kad valstija intaisytų speciališkas mokyklas merginoms — apie sveikatos prižiūrėjimą, motinystę, kūdikių auklėjimą ir tp., — kad suaugę ir eidamos už vyrų merginos butų jau iš anksto prirengtos ir palengvintų šeimyniską gyvenimą.

Perėjusiuose rinkimuose **Storthigan** (parliamentan), Norvegijos moterįs rinkosi prie balsavimo vietų, išeiginiais rūbais pasirėdę. Ponios ir vidutiniškos moterįs, bureliais sustoję, su rimta pilietiška išžiūra, kalbėjosi apie tai: kas čia išrinkus ir kaip padarius vis geresnę ir labiau demokratiškę valdžią. Kad jos rimtai apie tai šneka nėra įstabu. Norvegų moterįs, kiek laikas joms pavelija skaito laikraščius ir lankosi į lekcijas, kur išguldoma apie pilietybę, parliamento rėdą ir politiškąją ekonomiją. Prie šito joms netiktai atviras stovi kelias bet ir priverstinas; jos turi butinai apsišviesti, jeigu nori kandidatėmis į valdžią pasiduoti.

Kaip-kas gal manytų, jog moterų balsavimas padarė kokią-nors žymesnę intekmę ant susiporavimų ir persiskyrimų? Ištikro yra taip. Bet ta jau padaryta iš pusės abiejų lyčių — vyrų ir moterų. Nei viena tauta dar nenužengė taip toli, kaip Norvegija, užtikrinime moterei šeimyniškos neprigulmybės. Bet iš jos lygiai, o gal ir daugiau, naudojasi ir vyrai. Taip va, Norvegijoj dabar, vyras su motere, susitarę lengvai gali gauti valdišką persiskyrimą, ir po kokių metų, jeigu nori, toks vyras su savo buvusia žmona gali vėl apsivesti. Jeigu abi pusės ant persiskyrimo nesusitaiko, tai vyras ar moteris gali vienok valdiškai atsiskirti, jeigu pridodys, kad vyras ar moteris girtuokliauja, svetmoteriauja, apleidinėja, eikvoja namų turtą, serga lunatizmu ar veneriškomis (lytiškomis) ligomis Kiekviena pusė gali gauti persiskyrimą, jeigu dažinos, kad pirmiaus apsivedimo, vyras ar moteris sirgo beprotyste ar palinkęs buvo vartoti alkoholį, ar užsikrėtęs limpama liga, jeigu to nepasisakė prieš susiporavimą. Pagaliaus, jeigu vyrui ar moterei ingrysta gyventi poroje ir atsiranda prie viens kito aštri neapykanta, tai gali taip jau gauti persiskyrimą, pasiremiant negalėjimu sugyvent. Norvegijos įstatymai lengvai leidžia išeiti iš sunkaus gyvenimo pakinktų ir jienų visiems lygiai, kaip beturčiams taip ir gerai pasilaikantiems. Visos persiskyrimų bylos atsibūna prie uždarytų durų, ir laikraščiams neleidžiama yra skelbti smulkmenas iš tokių bylų, nors ir kaži-kaip jos butų pilnos sensacijų Nors ir labai lankstųs ir palaidoki yra Norvegijos persiskyrimams įstatymai, tačiaus persiskyrimų, sulyginamai nedaug tebūna. Gana bus privesti šis palyginimas: Amerikoje iš 100,000 apsivedusių kasmetas persiskiria apie 250 porų; tuom tarpu Norvegijoj iš-to paties skaičiaus apsivedusių teatsiskiria vos 54 poros!

Dabar pirmeiviai norvegai darbuojasi, kad pravesti tiesiog revoliucijonišką įstatymą, apie sulyginimą tiesotai ir netiesotai (mergavaikių) gimusių kūdikių, įstatymų akyse. Jeigu šisai įstatymas bus priimtas, tai netiesoto kūdikio tėvas bus priverčiamas mokėti kūdikio motinos užlaikymui, pradėjus nuo trijų mėnesių pirm gimdymo; apmokėti visus apgėlų (daktaro, akušerkos, krikštynų) iškaščius; šelpti kūdikio motiną per šešias savaites po gimdymo, ir užlaikyti vaiką iki 16 metų; paskiaus tokis vaikas, ar tėvas norėtų pripažint, ar ne — vis tiek turi teisę prie jojo turtų, kaipo įstatymiškas sūnus ar duktė, lygiai su tais, kurie su legališka motere prigyventi. Šitą įstatymą sumanė p. J. Castberg, kuris pastarajame liberalų kabinete pildė teisių ministerio vietą.

Sulyg Norvegijos įstatymų, pusė turto prideri likusiai gyvai pusei, jei vyras ar moteris pasimiršta, —bet ne kaipo **paveldėjimas**, tik kaipo teisė prie jo Kitap pasakius, turtas visuomet skaitosi bendrai prideranėiu vyrui ir pačiai. Vyras negali be pačios pritarymo nei užstatyt nei parduot ūkės, nors įstatymiškai jis skaitosi turto užveizdėtojum iki savo gyvos galvos. Moteris turi tiesą, kaip nori, suvartoti savo piningus, kuriuos ji ypatiškai užsidirba. Toliaus, įstatymai leidžia moterei perimti priežiūrą ant turto ar ūkės, jeigu vyras pradeda eit iš proto, arba ima girtuokliauti, arba perdaug kleisti turtą taip, kad gema pavojus jos pačios, kūdikių ir visos šeimynos ateičiai. Šitokia priežiūra, vienok ne jai vienai būna pavesta, bet tampa išrinkti tam tikri globėjai iš gerų kaimynų ar giminių, kurie atsako už ūkį prieš valdžią iki vaikai suauga į metus.

Męs čia nekliūsim kitų Norvegijos įstatymdavystės sričių, kurios taip jau atsižymi rimtumu ir pažangumu. Mums čia rūpėjo tik, nors trumpai, dirstelėt į pažangiuosios Norvegijos rišamą moterų klausimą, kaip ji lygiai pastatė žmoniškuman moterų lytį ir kaip ji tuomi suteikė laimę ir gerovę netik **norvegėms-moterims,, bet ir norvegams-vyrams.**

Q. Z.

ANT DAILIŲ AKELIŲ.

(Pagal Heine.)

Ant dailių akelių savo mergužėlės
Aš sudėjau savo rymą;
Ant dailių lūpelių savo mergužėlės
Aš sudėjau epigramą;
Žydinti veidelĩai mano mergužėlės,
Ten sudėjau savo dainą;
Jei turėtų širdį — ant jos širdužėlės —
Meilės sonetą sudėčiau.

Menkutis.

MUSŲ KORESPONDENTAMS.

Per porą perėjusių savaičių nebegalėjom indėti žinučių iš lietuviškų kolonijų. Tuomtarpu šitų žinių dikčiai susirinko; vienas dedam į šį numerį, bet kitos bus jau pasenę; todėl turėsime padėt į archivą. Kad mūsų gerbiamieji korespondentai nerugotų, randame reikalingu dabar pasiaiškkinti. O tuom tarpu meldžiame ant toliaus padavinėti žinučių kuodaugiausiai. Prie to pabriežiam, kad reikia rašyti žinutes **teisingas, trumpas, aiškias, ant vieno puslapio ir retomis eilutėmis.**

LIETUVIŠKI ŽAIDIMAI.

Susėda visi į ratą vienas prieš kitą ir vienas iš sėdinčiųjų paėmęs skarytę ir sugniaužęs į delną meta, į kurį pamislijęs, ir sako: «Aš tave myliu». O tas paėmęs skarelę, turi klausti—«už ką tu mane myli?» Pirmasis turi duoti atsakymą—ar tu puikus(ar puiki) gražus, patinki, ar kad esi lietuvis arba kaip kitaip. Gavus atsakymą reikia mesti skarelę kitam. Jeigu kuris suklysta ir ištaria vieton «tave», «tu» — «Tamsta» arba «Jųs», arba meta skarelę, negavęs dar atsakymo, tai toksai turi statyti fantą, kurį atsiima pabaigus lošimą ir tam tikrų teisėjų paskirtą bausmę atlikus.

Vėjo Brolis.

Važiuosim į Rygą. Aslos viduryj sudeda dvi eiles kedžių (sėdynių) taip, kad susėdus visų kupros (pečiai) butų sudurtos; sėdynių reikia tik tiek, kiek yra žmonių. Paskui visi susėda ant kedžių ir vienas (ar viena) pasiima šnypštuką (nosinę skepetėlę) ir vienam kuriam iš sėdinčių suduoda su šnypštuku per kelius ir sako: **«Važiuosim į Rygą».** Ir taip pasakius turi bėgti aplinkui, o užgautasis taipgi turi stoti ir bėgti **į kitą pusę. Kuris greičiau apibėga,** tas atsisėda ant tuščios sėdynės, o kuris pasivėlina—tas vėl eina ir suduoda kuriam nors šnypštuku, ir vėl bėga ir tt. Jei bebėgdami susitinka prieš viens kitą, tai turi susikabinti ir tris kartus apsisukti ir paskui vėl bėgti kiekvienas sau, kad greičiau atbėgti į tuščią vietą,— ir taip, kol nepabosta.

A. K—skaitė.

(«Jaunimas.»)

Krasos dėžutė.

P. N.— Ne «Viestnik Znanije» uždarė, tik jo jo skyrių **Rygoje.**

J.Strazdeliui, O'Keene.— Tams. straipsnelis «Kuningai ir Mariav.» netilps, nes tilpo lygiai tokis pereitais metais kito mūsų bendradarbio. Męs abejojame, begu Tamsta iš jo tik ir neišrašėte! Apie vaikų koliojimąsi ant mariavitų «ožiais» ir apie tą vežimą, kaip tik Tamsta galėjai iš ano straipsnio paimti. Taip neišpuola daryt ir sau laiko gaišuot.

Pajieškojimai.

Jieškau Paulinos Vaškelevičiutės, paeinančios iš Merkinės miestelio, Trakų pav., Vilniaus gub. 3 metai iš Lietuvos; pirma gyveno Brooklyn'e, N. Y. Ji pati ar žinanti ją duos žinią dėdei:

Jonas Milius,
118 Newbury St., Lawrence, Mass.
(4)

Jieškau savo brolių Antano ir Pranciškaus Kapturaičių. Antanas 20 metų Amerikoj, o Pranas 12 metų. Metai atgal girdėjau Pranciškus buvęs Kalifornijoj, o Antanas išten išėjo antru sykiu armijon (pirmiaus išbuvo 6 metus). Jie patįs ar kas kitas duokit žinią šiuo adresu:

Charles Kapturauskas,
21 Kirk Patrick St., Pittsburg, Pa.
(4)

Prie progos ir daugiau pasiaiškinsiu. Mokesties posmertinių tondan neskaitau už perdideles, taip jau mokestis (tie 24 c.) yra perdaug didelės ir, kolkas, lyginasi posmertinėms mokestims.

Labai smagu kad Susivienijimo nariai tuomi interesuojasi ir daro patėmijimus; tas privers kritiškai peržvelgti Susivienijimą ir kas jame yra negero — pataisyt; tuom labiau, kad daug kas reikėtų pataisyt.

Tikėdamas, kad p. Mikolainis šiuomi atsakymu pasiliks užganėdintas, palieku su pagarba

P. Gulbinas.

Gerbiamoji Redakcija!

Meldžiu Redakcijos indėti į savo laikraštį p. Vėgėlės laišką, atspausdintą «Vilties» N5 š. m., o taip-pat padėti ir mano prie to laiško paaiškinimus.

KOKS BUS «BALSAS».

(Laiškas į «Vilties» Redakciją).

«Vienybės Lietuvninkų» N 51-me korespondentas iš Vilniaus, p. Vincas, — matyt, «ūkininkietis», — aprašydamas apie ketinamuosius pradėt leisti šiemet Vilniūje naujus lietuvių laikraščius, pamini ir «Balsą», bet pamini jį labai neprielankiai.

P. Vincas, prielankiai paminėjęs «Lietuvių Aisopą», «Pasiuntinį» ir «Žibutę», apie «Balsą» šiaip atsiliepia:

«Ketvirtas laikraštis (regis «Balsas») būsiąs dvisavaitinis, skiriamas žmonėms. Jis žada būti toksai, kaip dabar «Lietuvos Ūkininkas» kad eina, tik ne toks raudonas; jis artie stovėsiąs prie «viltininkų». Mat, žada «Balsu» pakišti koją «nenuoramai «Liet. Ūkininkui».

Pasistengkime perkratyti, kiek teisybės čia p. Vincas pasakė.

1) «Balsas» būsiąs dvisavaitinis, skiriamas žmonėms — sako p. Vincas. Tuo tarpu kad «Balsas» bus mėnesinis. Kad jis skiriamas žmonėms, — p. Vincas atspėjo, nes ir visi laikraščiai skiriami žmonėms, o ne arkliams ar karvėms.

2) «Jis žada būti toksai, kaip dabar «L. Ūkininkas» kad eina, tik ne toksai raudonas; jis artie stovėsiąs prie «viltininkų».

Čia turiu pasakyti, kad «Balsas» visai nemano būti toksai, kaip dabar «Liet. Ūkininkas» kad eina; «Balsas» bus ne kaip «L. Ūkininkas», bet kaip «Balsas». Ar «Balsas» bus toks raunas, kaip «L. Ūkininkas», ar dar raudonesnis už jį, neapsiimu spręsti, nes nežinau, ką p. Vincas vadina raudonumu. Jei gerb. korespondentas skaito raudonumu nuolatiną «Liet. Ūkininko» ant kuningų užsipuldinėjimą ir apskrita jų šmeižimą, jei dar prie raudonumo priskaito ir politikavimą su lenkais, o lietuvių teisių neužstojimą, tai, pripažįstu, «Balsas» nebus toks raudonas, kaip «L. Ūkininkas», nes jis, turėdamas partiviškomis svajonėmis dar neapdumtas akis, stengsis visame ant teisybės pamato stovėti. Jam rūpės gryna teisybė, o ne toji pas kurią du galu: viens kairiemsiems, antras dešiniemsiems. «Balsas», turiu dar pridurti, nesiglaus nei prie «viltininkų», nei prie «ūkininkiečių»; jis bus savystovis, neprigulmingas.

3) «Mat, žada «Balsu» pakišti koją «nenuoramai» «Liet. Ūkininkui».

«Ūkininkiečiams», kaip matyt, ir sapne sapnuojasi kojos kišimas. Sumanyta buvo pradėt išleisti «Žemdirbys», «ūkininkiečiai» tuoj paskambino, kad tai esąs kuningų sumanymas tokį laikraštį leisti, kad tik «L.Ūkininkui» koją pakišus. Sumanyta dar leisti «Balsas», «ūkininkiečiai» p. Vinco lūpomis vėl skambina, kad tai «Balsu» norima pakišti koją «L Ūkininkui».

Bailųs, matyt, tie «ūkininkiečiai», kaip kiškiai, kurie kiekvieno lapelio padėjimo nusigąsta. Gal nujaučia savo silpnybes, kad bijo kiekvieno naujai atsirandančio laikraščio, ne jų dūdon pučiančio.

Nesibijokite, «Balsas» niekam kojos pakišti nemano, jis turi užsibriežęs sau darbo vagą, kuria ir eis, nežiūrint, ar tai kam tinka, ar ne. Jis prie nieko nesiglaus ir nepataikaus: nei dešiniesiems, nei kairiemsiems.

Tokiems gi korespondentams, kaip p. Vincas iš Vilniaus, patarčiau geriau nei nerodyt pasaulini savo gabumų, o jei jau ką rašys tai pirmiausiai tegu apie rašomąjį dalyką gerai sužino ir teisybę rašo, o neklaidina skaitytojų prasimanytomis savo žiniomis.

«Balso» redaktorius ir leidėjas

A. Vėgėlė.

Šis p. Vėgėlės laiškas man primena tą mįslį, kur sakoma: «Dar tėvas neužgimė, o jau sūnus į vainą išjojo» («Tėvas — ugnis, sūnus — dumai») t. y. dar «Balso» nematyti, o jau sukelta laikraščiuose dėlei jo visa polemika

Bet visai nesuprantu to triukšmo tikslo, kurį p. Vėgėlė sukėlė spaudoje. Ar gal tam pakelta, kad greičiau apie «Balsą» sužinotų lietuviai, ar gal stačiai, kad pagarsinus, jog p. Vėgėlė esąs būsiančiojo «Balso» redaktorius ir leidėjas. Juk gana slaunu būti redaktorium! Dėja, tik iš tokio pasigarsinimo mažai naudos turės. Juk tai primena tuščios bačkos barškėjimą.

Nepatiko p. V. mano paminėjimas apie jo «Balsą»: mat neprielankiai atsiliepiau. Dėlei to tuojau prikibo prie kiekvieno mano žodžio ir net neteisybę man prikišo. Tuo, matyt, norėjo mane pažeminti skaitytojų akyse. Bet tuojau paimsime, kiek mano «primeluota».

Pirmiausia «sumeluota», kad «Balsas» būsiąs mėnesinis, o ne dvisavaitinis, kaip mano buvo rašyta.

Jeigu pernai pavasarį pateko žinutė apie «Balso» leidimą į Amerikos laikraščius, tai skaitytojai atsimįs, kad ten buvo pagarsinta, jog «Balsas» būsiąs dvisavaitinis laikraštis. Taip bent garsino Lietuvos laikraščiai; taip man sakė ir pats p. Vėgėlė, taip man pasakojo tas, kuris matė valdžios leidimą, ir pats p. Vėgėlė išpradžių (trimis savaitėmis prieš Kalėdas), manė leisti «Balsą» per mėnesį du kartu. Tik vėliau, kai apsiskaitė, jog skaitytojų gali labai mažai turėti, tai, kad mažiau butų deficito (Taip man jis sakė), sumanė leisti tik vieną kartą per mėnesį. Tai gi aš rašydamas korespondenciją šešiomis savaitėmis prieš Kalėdas, rašiau **teisybę**. Juk gali atsitikti ir taip, kad «Balso» gali pasirodyti vienas kitas numeris... ir tiek. Visaip dar gali būti. O tuomet vėl būtų iškrypsta iš teisybės kelio...ir tt.

P. Vėgėlė apsimetė nesuprantąs, ką reiškia sakinys «laikraštis skiriamas žmonėms». Ikišiolei visi suprasdavo, kad tai liaudžiai, ne inteligentams, o p. Vėgėlė visai kitaip tą suprato. Keistas redaktorius!

Ar ne juokingas gi pasakymas, kad »Balsas» būsiąs toks, kaip «Balsas»? Vis tai privalumai keistojo redaktoriaus! Juk paprastai, jei norima kokį naują daiktą apibudinti, dažnai jį lyginame prie kito jau žinomo daikto. P. Vėgėlė viską kitaip supranta, ir laikraščio raudonumą mato tik kuningų šmeižime. Ir čia p. Vėgėlė nužemintai pokštelia kuningėliams į rankovę, kad gavus jų prielankumą. (O juk pernai p. Vėgėlę kun. Tumas buvo smarkiai išbaręs už «Rygos Garso» redagavimą. (Žiur. «Vilties» pusl. 88). Girtis laikraščiu peranksti, tegu pirma pasirodo jo veidas.

O kad «Balsas» taikinosi kaipo dvisavaitinis pakišti «Liet. Ūk.» koją, tai tas buvo aišku visiems, ne tik «ūkininkiečiams», nes buvo skiriamas tai pačiai liaudžiai. Apie tai kalbėjo ir patįs «viltininkai», kurių taip kratosi p. Vėgėlė. Ir nesuprantu: ko čia kratytis, kas ištikrųjų buvo. Juk «Balsą» buvo apsiėmęs vesti p. Kubilius, o kaip jis «toli» stovi nuo «Viltis», tai visiems žinoma; darbuoties jame pažadėjo «viltininkai» studentai, pažangesnieji kuningai ir k. Taip kalbėjo «Vilties» redaktoriai. O kad p. Kubilius vėliau atsitraukė, tai kitas dalykas, juk dar ir pats p. Vėgėlė gali, laikui bėgant, redaktoriavimą apleisti, (juk viskas pasaulyje mainosi), bet penkiomis-šešiomis savaitėmis prieš Kalėdas, dar kartą atkartoju, aš **teisybę** ir dalyką **gerai** žinodamas rašiau. Bereikalo p. Vėgėlė triukšmą pakėlė. Jei aš neprielankiai atsiliepiau, tai jau mano dalykas. Negaliu aš girti tų dalykų, kurie mano nuomone, nereikalingi.

Taip-pat turiu pranešti, kad aš nieko bendro su «Liet. Ūkininko» Redakcija neturiu. Ir bereikalo Tamsta giriesi (Žiur «Vilties» N 10), kad tik dalyką žinodamas rašai laikraščiuosna. Šiuom kartu parašei visai nežinodamas...

Su pagarba

Vincas.

P. S. Ginčų dėlei šio dalyko daugiau nevesiu, nes skaitau tuščiu darbu.

Vincas.

ŠIS--TAS.

Chinų papročiai.. Kasmetas chinų septintame mėnesy, chinai švenčia šventę taip vadinamą «Yu-Nan-Whei». Ta šventė pas juos yra įsteigta, kaipo apsisaugojimas nuo marių ir žemės velnių, ir atidavimas jiems prigulinčios garbės. Pamaldas atlaiko daugybė kuningų, su giedojimais ir barškinimais visokių skambalų.

Kiekvienas chinietis, norėdamas atiduoti garbę marių ir žemės velniams, turi užmokėti 600 **kaša** (apie 52 centu) kuningams, kurie už tuos piningus atlaiko pamaldas per 12 valandų. Turtuoliai moka po 2.000 **kaša** (apie 2.06 cen.). Kuningai paleidžia į upę apie 500 mažų poperinių valtelių, apie 6 colius ilgio, kuriose viduj yra vis uždegta maža žvakutė. Tos valtelės reiškia, kad marių velniai, kurie buvo susirinkę į upę prisižiūrėti, katrie atidavė jiems garbę, o kurie ne, — matytų kelią sugrįžti į savo vandeninius gyvenimus, idant jiems nereikėtų klaidžioti. Kuris chinietis užperka tokią apeigą, tai po apeigų grįžta namo tvirtai tikėdamas, kad sekantį metą nieks iš jo giminių nenumirs ir neprigers, nes jis atidavė dievams dešimtinę.

Tuo laiku galima matyti tūkstančius žiburėlių, nakties laiku plaukiant ant upės Jang-tzekiang.

J. A. Stankus.

Iš miestų statistikos. Ant kiekvienos gatvės New Yorke gyvena apie 1400 ypatų, kurie paeina iš 20 svetimų šalių. Bostone yra daugiau airių, negu Dubline, Anglijoj. Bostonas yra didžiausis miestas apgyventas airiais. New Yorkas yra didžiausiai apgyventas italais, negu jų tėvynės miestas Genua — apie 500,000 italų gyvena New Yorke; taip gi apie 1,000,000 žydų, kurie daugiausiai paeina iš Maskolijos. New Yorkas yra daugiausiai apgyventas žydais, negu koks kitas miestas pasaulyj. Pittsburgas — plieno ir gelžies širdis — apgyventas daugelio serbų. Pittsburge daugiau yra serbų, negu Serbijos sostapilėj.

J. A. Stankus.

Atviras laiškas į „Vien. Liet.'' redakciją.

«Vienybės Lietuvninkų» 4 ir 6 NN tilpusiuose pajieškojimuose vagiliaus Andriaus Jankausko, kuris p. Paškevičių apvogęs ant $101. Tam pajieškojime sakoma yra, kad Andrius Jankauskas prigulėjęs prie T. M. D., Lietuvių Apšvietos Dr. ir prie L. S. S. 19-tos kuopos.

Męs kuopos sąnarinėms kningomis galime paliūdyt, kad joks Andrius Jankauskas niekad L. S. S. 19 kuopoj neprigulėjo.

L. S. S. 19 kuopos komitetas

Org. **A. Dagis.**
Sekr. **P. Mačys.**
J. Šukys.

ŠPIKUČIAI.

— Tamsta, kaip tai negražu, kad apspjaudei visą sieną!

— Ką aš darysiu? Kam tamsta pakabinai parašą, kad: «nespjaut ant grindžių»!

Advokato amatas.

— Tetuš, — klausia mažas berniukas:—kas tai yra advokatas?

— Advokatas? Na, mano sūnau, advokatas yra toks žmogus, kuris sugundo du žmones išsirėdyti ir eit imtynių, o patsai pabėga su jų drapanomis.

Nemigos priežastis.

Daktaras į pacientą: —O kaip einasi tamstai su miegu? Gerai miegate?

Pacientas: Visai blogai. Užmiegu vos kokią porą valandų į rytmetį

Daktaras: Sakyk tu man! Tai negerai. O ar nežinote nemigos priežastis?

Pacientas: Kur tau nežinosi! iki 4-tos valandos kaziruoju, o nuo 8-tos turiu būt darbe.

Gerai pasigavo.

Vienas škotas klebonas sakė pamokslą, ant tėmos: «ir jųs, kurie nemėtavosite, visi pražūsite!» Norėdamas parodyti, kaip nusidėjėliai pražus, sugnybo pirštais tik-ką nusileidusią ant ambono mėlynpilvę muselę ir uždėjęs ją ant delno, rengėsi su kitu delnu priploti, sakydamas: «Taip, visi pražūsite, kaip šita musė...» tik tuomtarpu musė — zvinbt! ir nuskrido. Gudrus klebonas greitai susigriebė ir sušuko: «Taip, dar yra jums proga — kaip šitai musei. Mėtavokit!»

Nėra tvarkos.

— Jau tiesą sako, kad mūsų žemė plati ir derlinga, o tvarkos jokios nėra!

— O ką?

— Nugi aš vakar kažinkur užkišau replukes plaukams garbeniuoti, pusę valandos jieškojau, ir negaliu rast.

Korespondento likimas.

Du sėbrai sėdi už stalo ir geria arbatą. Staigu ant gatvės pakįla triukšmas; girdėtis gailųs dejavimai biaurus koliojimas ir pikti juokai.

— Kažinką tai muša,— pratarė vienas pažiūrėjęs per langą.

— Kaltininką? Žmogžudį?—sušuko antras.— Klausyk, kas jis toksai ne butų, nereikia leisti, kad gauja kankintų. Eiva, užtarsim jį!

— Bet čia muša ne žmogžudį.

— Ne žmogžudį? Tai kokį vargšą vagilių? Vis tiek, eiva, atimsim jį iš gaujos!

— Ir ne vagį.

— Ne vagį? Na, tai kokį kasierių, gelžinkelių viršininką, kareivijos pirklį, rusišką didžiūną, advokatą, geraširdį redaktorių, labdaringą aukotoją?... Vistiek eiva, pagalbėsime jam!

— Ne... tai muša korespondentą.

— A a, korespondentą? Na, žinai ką: pirma pabaigkim arbatą gert.

I. Turgenevas.

Krasos dėžutė.

A. Barakauskui, Brighton:— Išspausdint negalėjom, nes viena, ką labai žemaitiškai parašyta, antra — negalima nei pataisyt, nes labai tankiai sudėjot eilutes; trečia — na, ir nelabai svarbu. Jeigu vienok būtumėt rečiau surašę, būtume kaip-nors ištaisę. Labai svarbu yra rašant, kiek galima, vengti žemaičiavimų.— Už sympatijas ir linkėjimus — ačiu. Meldžiame rašinėt žinutes, kas pas lietuvius atsitinka. Tik trumpai ir aiškiai.

J. D. T.:— Žinutę iš Athol, Mas., per «Tėv.» redakciją gavome, bet indėsime nevisą, — vengiame tokių dalykų, kuriems yra skirti speciališki laikraščiai, kaip va «Tėvynė», kurioje turi but ir yra apkalbami S. L. A. reikalai.

X.:— Dabar maždaug priimta vartoti šitokius sutrumpinimus žodžių: kuningaikštis — kng., kuningas — kun., kninga — kn.

S. L. A. kuopai, Phila.:— Kuopos nutarimus sugrąžinome. Priežastis parašėme laiške.

J. J. K. Worcestery:— Užpuldinėjimai ant ypatų laikraštin netinka. Ištraukėm tik svarbesnes dalis.

A. Kalvaitis, Seattle:— Patalpinome. Perspėjame, kad siuntinėjant į redakcijas nuorašus reikia aiškiau juos padaryt. Redakcijos neturi laiko ištisai perrašyt straipsnius, korespondencijas ar atsišaukimus, o statėjai iš miglotų rankraščių negali statyt.

A. E. Gary:— Eilės rašyti Tamstai nelabai sekasi. Geriaus meldžiame rašinėti iš lietuvių gyvenimo žinutes.

J. Griciui, Canada:— Indėsim.

J. Markui, Chicago:— Ačiu už iškarpą. Sunaudosim.

A. Čekanauskui, Sprinfield:— Tamsta klausiate: 1) Ar gali kas žmogų, jam nežinant, įrašyt jį į apsaugos draugiją (insurance) ir paskui pasimirus paimt apsaugos piningus? Męs atsakytum, jog negali, nes įsirašant, patsai žmogus turi išpildyt savo aplikaciją, nurodyt kam posmertinė turi būti išmokama, ir, kol gyvas, mokėti piningus. Panašiai maždaug yra visose apsaugos kompanijose. Įstatymai draudžia apsergėti žmogų, jam nežinant. Vienok būna tokių atsitikimų, kad agentėliai, susikalbėję su menkos sąžinės daktarėliais ir advokatėliais, suktybės būdu kaip kokį tamsų žmogelį «inšiurina» ir, jam pasimirus, nuduoda jo parašą ir atsiima iš kompanijos piningus. 2) Rašto ženklai ir gramatiška rašyba, galima pramokti iš Kriaušaičio gramatikos ir p. Paltanavičiaus kningutės «Mokinkimės rašyti». Viena lėšuoja 40c., antra — 25c. Abi galima gauti per mūsų kningų krautuvę. Tai kantrus darbas, bet išmokus visam gyvenimui auksu apsimoka. Per metus, pusantrų galėsite gerai mokėt rašyt.

J. Bindokaičiui, Rochester:— Tamstų protestas nieko nebegelbės, nes p. Šeštokas patsai asmeniškai save Brooklyne aiškiai atrekomendavo, kaipo kalbėtojas. Ar Tamstos jį girtumėt, ar peiktumėt, p. Šeštokas vis pasiliks Šeštoku ir gana. Ypač puikiai save persistatė boykotuodamas pirmeiviškus laikraščius.

L. Reikui, Phila.:— S. L. A. kuopų polemikoms neturime vietos. Jos tinka «Tėvynei».

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ.

GRAND RAPIDS, MICH.

Darbais šiuom tarpu čia nekaip galima girties; rods vidutiniškai eina, bet yra ir bedarbių.

Vasario 3 d. atsitiko nelaimė. Darbinis traukinys suvažinėjo 22 metų vyruką, Antaną Barinauskį, vos 7 mėnesiai atkeliavusį Amerikon. Ant rytojaus vargšas ligonbutyj ir pasimirė. Paeina iš Kauno gub., Smilgių par., Kauzerių kaimo. Į draugystę neprigulėjo, todėl palaidojimui kūno rinkta buvo iš lietuvių aukos.

Tėv. Myl. Dr. kuopa rengia prieš užgavėnias nedėlios vakare iškilmingą vakarėlį su paskaita, prakalbomis, dainomis ir deklamacijomis.

Grand Rapids lietuviai — nepamirškit atsilankyti.

Jonas Brazaitis.

CHICAGO, ILL.

Vietiniai lietuviai smarkiai darbuojasi, kad kuodaugiausiai išplatinti S. L. A. Vasario 5 d. ant West Side, Gavrilavičiaus salėje atsibuvo prakalbos ir balius, rengimu S. L. A. 109 kuopos. Kalbėjo S. L. A. pirmininkas, M. Damijonaitis — aiškino, kad ši tautiška organizacija nešą mums išeiviams didelę gerovę; kad apsisergėjimas joje yra daug pigesnis, negu įvairiose svetimose «inšiurensų» draugijose, kurios tik nuliežia žmogui kišenę. Patarė imti pavyzdį iš žydų, kaip jie laikosi vienybės, ir tuomi savo reikalus pastuma daug greičiau, negu kitos tautos. Galiaus p. D. apgailavo, kad Chicagos lietuviai— kurių būk esą apie 50,000,— neturi dar nuosavės salės,— koncertams, teatrams, prakalboms, etc.

Gal ir ilgiau dar butų p. D. kalbėjęs, jei nebutų pradėję vilkų balsais staugti. Mat apačioje yra smūklė, kurioje įsilinksminę Chicagos piliečiai pralenkia indijonus.

Antras turėjo kalbėti — Dr. A. Graičiūnas, bet kaži-kodėl ant laiko nepribuvo. Taip ir liko jo nekalbėta. Todėl paleido deklamatorius. Deklamavo: T. Kislauskaitė, P. Valaskaitė (bet ką deklamavo, negalima buvo žinoti, nes ant programos nebuvo, nei aiškintojas, p. M. Dūdas, nepasakė,— o tas but labai vietoj); F. Marazaitė — «Neverk, mano širdele». V. Brusokas sakė monologą «Ponaitis»,— gerai nudavė ir publiką prijuokino. Paskui dar vienas

(nežinau pavardės) ką deklamavo ar monologą sakė. Vakarėlis užsibaigė šokiais. Gražus buvo vakarėlis, tik gaila, kad tas netikęs oras daug žmonių neleido ateit.—

Darbai Chicagoje, matyt, eina silpnai. Atvažiuojantie nelengvai gauna darbą, ir pilna visur jo jieškančių, šimtais šapa nuo šapos vendrauja, ypač apie gyvulių skerdyklas.

Kriaučių streikas regis jau eina prie galo. Bet žmoneliai nuo streiko labai suvargę.

Orai čia tuomtarpu yra šalti ir daug sniego.

Apšvieta tarp šito Chicagos krašto lietuvių žemai stovi, laikraščių bei kningų mažai teskaito; ypač atsilikę merginos. Pakalbinus užsirašyti laikraštį, atsako: «Tu geriaus mums vaikiną pripiršk, tai da užfundysime, o ne laikraštį!»... Mat čia smūklės atdaros ir prastą ir šventą dieną, geria žmones per dienas ir naktis; subatų vakarais ir nedėldieniais smūklėse šokiai; ten visa lietuvių ir apšvieta. Tik vienoje smūklėje (pas J. Šemiot) tėra laikraščių pasiskaityt.

Tiesa, yra keletas ir susipratusių, mylinčių skaitymus; mat čia yra «Birutės» choras ir «Aušros» dr-tės kuopa, kurios stengiasi platint apšvietimą. Bet prieš daugumą sunku atsispirti.

J. Garnupis.

BROOKLYN, N. Y.

Vasario 4 d. Šv. Petro Dr-tės susirinkime, perskaičius sekretoriui Liesniauskui atsišaukimą pe laikraščius džiova sergančio vientaučio, M. Kirtiklio iš Westfield, Mass. tapo suaukauta lig $ 3 (aukavo K. J. Miliauskas $1, kiti nariai po 10 c.). Piningai pasiųsti sergančiam mus viengenčiui. — Labai gerai daro, kad lietuviai prisimena apie savo brolius, nelaimėje esančius.

K. J. Miliauskas.

SO. BOSTON, MASS.

Jau nuo kelių metų čia gyvuoja Lietuvių Vakarinė Mokykla, įrengta prie valstijos mokyklai —Bigellow School. Mokinių lankosi iš viso tuom tarpu apie 150: vyrų 120, merginų bei moterų 30. Mokina net trįs valdžios apmokami mokytojai: Julius Sliwkoskas, Ona Migauskiutė ir Izabelė Šidlauskiutė. Čia mokinama angliškos kalbos, skaitymo, rašymo ir skaitliavimo, t. y. to, kas lietuviams užvis reikalingiausia. Taipgi karts nuo karto surengiamos lekcijos, iš hygienos, geografijos, Suv. Valst. historijos ir kitų mokslo šakų.

Pasakoja p. J. Sliwkauskas, kad lietuviai pilniausiai ant lekcijų lankosi sulyginant su kitų tautų kliasomis, taipgi tą patį paliūdija ir mokyklos užrašai-rekordai apie lietuvius.

Šitos mokyklos nauda lietuviams yra didelė, nes kurie jon įstoja, tai per porą tris semestrus (žiemų laikus) išmoksta gerai angliškai kalbėt ir rašyti, po draug prisirengia prie išsiėmimo pilietiškų poperių; o pastoti šios šalies piliečiu juk žėdno ateivio turi būti pirmutinė pareiga.

Šita So. Bostono lietuvių vakarinė mokykla, gal-būt, yra tai viena iš geriausiai užsilaikančių šitos rūšies mokyklų visose Suvienytose Valstijose, kadangi tai paliūdija skaitlius mokinių ir mokytojų. p. J. Sliwkauskas čionai mokina lietuvius ir lenkus jau 7 metai ir, ištiesų, jam priguli didelė garbė už pasistengimą įrengti šitokią mokyklą.

Šita So. Bostono lietuvių vakarinė mokykla turėtų būti pavyzdžiu ir kitoms didesnėms lietuvių kolonijoms, kurios išvieno susitarę lietuviai lengvai padėtų nuo valdžios išreikalauti kambarius ir apmokamus mokytojus.

Jvuel.

PATTERSON, N. Y.

Čia lietuvių yra keletas šeimynų ir pavienių. Nekurie jau turi ir savas farmas. Vienok kažkas kad lietuviai gėdinasi tarp savęs šnekėti lietuviškai ir lietuviškus laikraščius skaityti. Susitikęs lietuvį mėgink pakalbint lietuviškai, jis tau atsakys, pusiau-angliškai pusiau kaž-kokia kalba ir nieko suprast negalėsi. Kad kas iš anglikų paklaus: «kas tu esi?» Skubiai atsakys: «Dačman, mister!» manydamas pagyrimą apturės. Bėda su tokiais lietuviais, kurie bėga nuo savo gimtinės kalbos! Kada gi bus galas tokiems apsirikimams?

Fr Bartašius.

EAST ST. LOUIS, ILL.

Nelaimių, kaip kitur, taip ir pas mus nereikia kviesti — pačios ateina. Štai vasario 14 d. Armour Co. mėsinyčioje nupuolė didelis vandens kubilas, kuris įlaužė lubas ir užmušė šešis žmones, tarp kurių yra trįs lietuviai. Apart to apie desėtką sužeidė.

J. Mačys.

CHICAGO, ILL.

«Birutės» veikimas. Šią žiemą «Birutės» Draugija (Muzikos-Dainos ir Dramos Draugija) kuone daugiausiai surengė vakarų negu praėjusiuose metuose. Šiemet jinai jau surengė 9 vakarus ir parodė scenoje ne by kokius niekus, bet svarbesnius, didesnius veikalus, k. a.: «Litvomanus», «Į dvasios laimę» (Kalėdų Kaukės-Kl. Jurg.), «Blindą», «Birutę», «Kaminakrėtį» ir keletą silpnesnių komedijų («Šalaputris», «Tarnas inpainiojo», «Abejotinas asmuo», «Meška» ir k.), vakarai buvo visad žingeidųs, indomųs. Malonu juosna ir lankyties. Štai praėjusioje savaitėje, 12 d. vasario Šv. Jurgio par. salėje buvo pastatyta jau daugumui žinomas muzikališkas veikalas «Kaminakrėtis ir Malūninkas», muzika mūsų komp. M. Petrausko. Dalyvavo visi gabesni «Birutės» artistai ir dainininkai, būtent Pikliaus rolėje — A. Zacharevičius, — jis kaipo malūninkas ir veikiantysis asmuo operetėje, publiką ytin užganėdino savo komiškuoju, tai gailestinguoju pobūdžiu. Teklytė (p-lė Malvina Horodeckaitė, kaipo atsižymėjusi dainininkė) savo rolę atliko gerai. Gratas-Kaminakrėtis (J. Ilgaudas), Pranyskamin. sūnus (J. Locaitis) ir Sabukas-kamin. bernas (K. Vičas) irgi savo užduotis išpildė atsakančiai. Taipgi gerai sulošė ir Barbora (Bernotaitienė) su Petrone (Damijonaitiene). Ant scenos buvo taipgi pašokta «virvė» ir «suktinis» su dainomis.

Žmonių buvo prisirinkę daugiausiai už visus buvusius vakarus. «Birutės» kason ineis beabejo kokia šimtinė.

Šią žiemą dar manoma sulošti «Keistutį» (Asnyk,o — Dr Kudirkos vertimas), operą «Šienapjutę» ir pirmąjį veiksmą operos «Fausto» (lietuvių kalboje); «Adomą ir Jievą» — «Keistutį» nutarta pastatyti viename iš didžiųjų miesto salių. Kitas toje pačioje Šv. Jurgio salėje.

Taipgi malonu pažymėti plačiajai lietuvių visuomenei, kad mūsų daina, mūsų judėjimais žingeidaujas ir svetimtaučiai. Šitai 18 d. vasario yra kviečiama «Birutės» draugija sudainuoti ir pašokti Chicagos universitatėj. Kaip ten mums nusiseks pabrėšiu kitkart.

Žilis.

BROOKLYN, N. Y.

Sausio 31 d. atvyko iškur tai į Brooklyną kokis tai Domininkas Dūda ir užsimanė kalėdoti po aplinkinius lietubius, bet vargšui nenusisekė; atėjus į smūklę po No. 386 Metropolitan Ave. gerai išsikaušęs pasisakė, jog atvažiavęs net iš Pittsburgo, ir pradėjo klausinėti savo kokio parapijono; dažinojęs vieną Al. Bičkūną norėjo su juom pasimatyt, bet ans anaiptol nenorėjo jo matyti, žinodamas apie jį gerai; dar pranešė ir šeimyninkams, jogei neįsileistų. Bet atgal sugrįžęs į tą pačią smūklę apsinakvojo, ir numatęs kur šeimyninkas padėjo piningus ėmėsi už darbo,— sugriebęs piningėlius ketino jau keliauti sau; bet šeimyninkei pasigedus piningų, pradėjo jieškoti, tik jau sunku buvo surasti. Tada šeimyninkas užklausė svetelio, nes tikrai žinojo, jog D. Dūda duduoja su piningais, nors iš karto neprisipažino; bet kada p. Starkus — šeimyninkas kelis kartus užtraukė per sprandą, tada prisipažino viską. Vėliaus pasakė, jogei netikėjęs, jog tiek mažai ras,— tikėjęs rasti nors 2—3 šimtus dol. kai pas smūklininką. Potam susirinko keletas kaimynų, atsinešė gumines žarnas (paipas) inpliekė kokį 100 paipų ir tas viską pripažino, matydamas, jogei nepaliaus mušę. Tada pašaukė šeimyninkas Starkus policistus ir nugabeno už akečių. Teismas regis bus 24 d. vasario.

D. Dūda sakėsi atvažiavęs iš Pittsburgo, bet tikrai žino kiti, kurie jį pažįsta, jogei gyveno ne Pittsburge, bet Hampsted, L. I.

Karštas Katalikas.

SO. BROOKLYN, N. Y.

D. L. K. Mindaugio Draugystė, stovi ant gerų pamatų: turi 126 sąnarius, draugystėje gyvuoja gera tvarka, viskas kįla augštyn, kaip sąnariais, taip ir turtais. Šios draugystės pirmininkas p. J. Bindokas, daug pridėjo savo darbo ir triūso pakol viską prie geros tvarkos privedė.

Praėjusiuose metuose viršuj minėta draugystė įsteigė didelį kningyną, pasiskaitymui ir sėmimui apšvietos, sąnariams, ir pašaliniams. Nes So. Brooklyne yra daug lietuvių, kurie tebemiega tamsybėje. Nepriguli prie draugystės, neskaito kningų ir laikraščių, sakydami: kad kningos ir laikraščiai galį juos paversti bedieviais! Ši draugystė daugiausiai rūpinasi, kad atidaryti šviesą tamsuoliams ir miegančius prikelti iš saldaus miego, o patraukti prie budavojimo tautos vardo ..

Viršuj minėta draugystė, dabar buvo surengusi labai iškilmingą balių, kuris atsibuvo 18 d. vasario So. Brooklyne, N. Y. Buvo lošta teatras «Kerštinga Meilė», taip gi dainos ir deklamacijos, visoki žaislai, šokiai ir t. t.

Likusis pelnas yra paskirtas kningyno naudai, iš kurio tautiečiai galės semti apšvietą.

A. Maliauckas padirbo puikią šėpą draugystės kningynui ir savo darbą paaukavo draugystės naudai, vertės $25. J. Š. paaukavo kningyno naudai $10, ir Juozas Wise $2. Draugystė ištaria jiems viešai ačiu už jųjų dovanas visuomenės labui.

D. L. K. Mindaugio Draugystės
Kningyno vedėjas
Juozapas T. Szežo.

BROOKLYN, N. Y.

Brooklyno biznieriai papratę atsilankyt į bažnyčią daugiausiai pėtnyčiomis. Štai 3 d. vasario, po visų maldų kaip žmonės išsiskirstė, zakrastijonas pamatė kokį ten žmogų miegantį. Pabudino, o gi žiūri, kad Vincas Martinaitis.

Butų gražiau, kad nedėliomis eitų, tai mažu neužmigtų...

X.

PORT WASHINGTON, N. Y.

Šitas nedidelis miestelis — gana gražus, aplinkui jurės vandeniu pajuostas ir apgyventas vien turtingesnių luomų žmonėmis. Dirbtuvių, galima sakyti, nėra, todėl mažai tėra čia ir darbininkų, kurie dirba prie turtingųjų, tai ant žiemos ir tuos beveik visus atleidžia.

Iš darbininkų tarnų čia daugiausiai yra merginų ir neblogai jos pelno; pas ponus nesunkųs darbeliai ir gera duona. Kurios sušneka toms dar geriau; bet ir atkeliavę iš seno krašto gauna po $12, $16 ir tt. ant mėnesio.

Lietuvių šeimynų yra 6, o pavienių-vaikinų 17, o merginų apie 22.— Apšvieta pas lietuvius da nešviečia. Neturime jokios kuopos laikraščių nenorime skaityti. Gauname tik 3 egz. «Vienybės Lietuvninkų», 5 «Keleivio», 1 «Kovos», 1 «Lietuvos» ir 1 «Žvaigždės».

Gaila tokių jaunų mergaičių, kad taip tamsoje niūkso; taip daug turėdamos laiko, galėtų skaityti laikraščius ir patapti šviesiomis lietuvaitėmis. Merginos čionai veik visos paeina iš Kauno **gub.**

P. Vainauskas.

WORCESTER, MASS.

29 d. sausio pasimirė Antanas Snarskis, kuris priklausė prie Šv. Kazimiero Dr-stės; žinia, žmogus buvo tikintis ir nemažai darbavosi dėl Šv. Kazimiero parapijos, visa gyvenimą mylėjo mišias, bet pasimirus žmogelis jų negavo; mat priklausė prie Šv. Kazimiero draugystės, kuri yra nekenčiama kuningo. Kaip nuleidė į bažnyčią, tai kuningas paliepė nariams nusiimti kukardas, bet tie nepaklausė, tai ir kuningas atsisakė mišių laikyti. Keistai pasirodė. Aš maniau, kad kokios revoliucijoniškos kukardos; bet — pažiūrėjau vieno kito vis tik paveikslas Šv. Kazimiero; o mūsų kun. Bukaveckas jau pradeda bijotis ir šventų paveikslų; tur būt ir tie revoliucijoniški.

Velionio brolis apskundė kuningą teisman. Nežinia, gal turės atlaikyti ir mišias, nes žmona žada nusikabinti staciją, kur velionis buvo papirkęs parapijai.

P. S. Susilinkėlis.

Kalendorius

1911 metams su puikiais skaitymais, statistiškoms žinioms apie Lietuvą eilėmis ir daug visokių aprašymų ir eilių

Prekė 25c.

Gaunamas ant žemiaus padėto adreso.

Konkursinis Geograpijos vadovėlis, skiriamas Lietuvos Mokyklai, su paveikslais ir spalvuotais žemlapiais. Pirmutinis su žemlapiais Geograpijos vadovėlis, norinčiam pažinti Geograpiją butinai reikalingas.

Prekė 75c.
Apdaryta $1.oo.

J. J. Paukštis & Co.
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

KAS REIKIA NAMUOSE ŽINOTI.

Musės. Dauguma žmonių vien tik dėlto neapkenčia musių, kad jos labai įsipyksta lindimu prie žmogaus jam miegant ar sukaitus, arba dėlto, kad vasaros laiku labai nedailiai apteršia langus, rakandus, etc. Bet mažai kas atsimena, kad musės yra didžiausis žmogaus nevidonas iš kitos pusės, būtent **užnešėjos ligos.** Jos ant savo kojų ir sparnukų atneša ligas, pradėjus nuo choleros ir džumos, baigiant nuo padvėsusių galvijų karbunkulu ir net džiovos bakterijomis. Todėl pirmutinė yra moterų pareiga apsergėti savo šeimyną nuo šitos plėgos.

Musės perisi ir vaisosi šiukšlynėse, pamazgynėse, klozetuose. Todėl reikia tokias vietas ties namais visuomet laikyti pridengus; dar geriau, visokias iš virtuvės ir nuo stalo išmetas laikyti uždengtuose kibiruose (viedruose), o nešvarumų vietas reikia tankiai išbarstyti kalkėmis (vapna). Labiausiai musės mėgsta virtuves ir valgomuosius kambarius. Ir kur gi nemėgs, jei nešvariose stubose pilna būna ant stalo duonos trupinių, stovi per dienas cukrus, sirupas, sviestas, neplausti indai. ir visokios valgio liekanos. Reikia stuba kuošvariausiai užlaikyti, o musės nenorės čia viešėti. Jeigu kai-kokia ir atsiras, tai jas lengva bus išnaikinti su limpančiu poperium. Be to neprošalį pateplioti, ypač virtuvių, sienas su laurų alyva (laura oil — gaunama aptiekose), kurios kvapo musės baisiai nemėgsta. Taip gi tankiai reikia įleisti stubon pagairės vėją — pradarius langus ir duris,— kuris muses išneša laukan.

Mariutė.

PASTEBĖJIMAI IŠ ŠALIES.

Perskaitęs «Vienybės Lietuvninkų» N5, korespondenciją iš Brooklyn, N. Y., kurioje kritikuojama K. Šeštoko prakalbos, nenorėjau tikėti, kad tai butų jis (kaip toje korespondencijoje pasakyta) vienus laikraščius gyręs. o kitus gi kritikavęs. Na, tiek to Bet štai ateina «Vien. Liet.» N6 kuriame jau ir tam tikras straipsnis pašvęstas kritikavimui K to straipsnio, p. A. B., rašo, kad K. Šeštokas «liepia tiesiog degin ti tokius, kurie nelygus «Keleiviui», «Dilgėlėms» ir «Kovai» Jisai paskiria liepsnai «Vienybę Lietuvninkų», «Lietuvą», «Tėvynę» ir «Laisvają Mintį».

Aš skaitau tą straipsnį ir nenoriu tikėti, kad K. Šeštokas butų taip šnekėjęs, nes jis buvo ir pas mumis su prakalbomis ir taip gi ragino skaityti visokius laikraščius ir šventąjį raštą Bibliją Manęs dar ypatingai užklausė: ar skaitai, sako, «Vienybę Lietuvninkų»? Aš atsakiau, kad ne. Tada jis prikalbinėjo, kad tai yra geras laikraštis ir ragino užsirašyti, sakydamas, kad jis ėsąs kaipo agentas «Vien. Liet.» ir galįs man užrašyti, neimdamas net pilnos laikraščio kainos, o tiktai tiek sako užsimokėk, kiek man reikia nusiųsti į redakciją, tai yra, už vieną dolerį jis man užrašė laikrašti «Vien. Lietuvninkų», o kitam vaikinui «Laisvają Mintį». Iš to pasirodo, kad K. Šeštokas neliepia deginti viršminėtų laikraščių, bet ragina juos užsirašyti. Ir jeigu jis nebutų manęs prikalbinęs užsirašyti «Vienybę Lietuvninkų», tai aš jos nebūčiau ir turėjęs, nes ir pirmiaus dar nebuvau skaitęs. O jeigu K. Šeštokas ragintų tik dėl savo biznio užsirašyti laikraščius, tai jis imtų pilną jųjų kaina; bet jis to nedaro.

S. Jas—nis.

KRASOS DĖŽUTĖ.

Fr. Bartašiui, Patterson:— Žinutė — gerai. Bet eilutės spaudai netinka. Vat kas butų svarbu, jeigu Tamsta išpildytumėt, ką prižadėjot: tai rinkti, kiek Tamsta atsimenat, lietuviškus žaidimus, mįslis, priežodžius, ir tt. Šitą viską, kas bus tinkama, atspausdinsime. Laukiame.

Karštam Katalikui:— Turėjome trumpint. Žinote, kad tokis pakurstinėjimas per laikraštį yra niekai. Niekai iš dviejų pusių: pirma pati valdžia draudžia per laikraščius kurstyti prie mušimo žmogaus; antra — paties žmogaus jausmai turi kaip-nors apgalėti savyje prabudusį žvėrį ir pasigailėti žmogaus, nors jis butų ir vagilius. Yra tam valdžia, policija ir teismai, kurie mokės kaltininkus be mušimo nubausti.

R. Vasiliauskui, J. P. Raulinaičiui, Boston:— Tamstų pataisyme korespondencijos iš Bostono nieko nesiranda taip svarbaus. Menka bėda, kad buvo pagirtas «Birutės Kanklių» choras, arba va kad kalbėtojas White buvo ne iš Bostono bet iš Brocktono, arba kad korespondentui atrodė Bagočius kalba prasčiau, o Tamstoms — geriau. Tai vis tokios smulkmenos, kad neverta iš jų sutverti kalnus. Beto susivėlinom ir indėt.

Draugystės Sąnariui, Worcester: — Buvome kitą apie tą-patį žinutę jau pirmiau gavę. Ačiu.— Su pirmesne mus biskį inklampinot. Reikia rašyt trumpai ir aiškiai, tai nereikės perrašinėt ir laryt kitiems klaidų. Kitąsyk nei nežinia būna, ką korespondentas norėjo pasakyt. Sunku būna ir dasiprotėt. Žinutės turi būt trumpos ir labai aiškios. Geriau lgiau ir pagalvojant rašyt, negu paskui po kiek sykių atitaisinėt. Į žinutes nereikia taip lengvai žiūrėt. Jos yra mūsų gyvenimo chronika ir historija, liekanti laikraščiuose mūsų ainiams. Todėl didelę garbę tas nupelno, kuris išsimokina labai gražiai žinias rašyt.

J. Snokaičiui, New Britain: — Gerai. Rašinėkit. Šie dar perploni.

Reikalinga mergina, kuri gali gerai ant Typewriter Angliškai ir Lietuviškai. Gera mokestis ir steady darbas. Atsišaukit ant šio adreso:

American Film Exchange
A. T. Rachunas Mgr.
630 Halsey str. Brooklyn, N.Y.
Phone 3536 W. Bedf.

SVARBUS PRANESZIMAS

Realty Trust

Pranešame visiems, katrie pirko lotus LINDEN, ST. GEORGE, SOUTH ELIZABETH, ROSELLE ir MAPLE PARK pakasuoti kaipo agentai Charles L. Schwerin, the American Union Realty Co., ir Linden Building and Construction Co., ir kad makestįs ant kontraktų turi but mokama ypatiškai ar per laiškus, didžiamjam ofise

Realty Trust 60 Liberty Street, arba brančiaus ofise
122 East 23rd Street, N. Y.

Jeigu reikalauji vaistų namuose, tai neimk kitokių, kaip tik Severos.

Susilenkimas ir iszsitiesimas

tankiai tau praneša, kad inkstai tavo silpni ir nesveiki. Tokis stovis tuojaus turi buti atitaisytas, jeigu nori išvengti painių ir tavo sveikatai pavojingų ligų.

Severos Vaistas Inkstams ir Jaknoms

sustiprina silpnus inkstus, gydo juos ir palaiko sveikatoj. Reguliuoja visus skaudėjimus puslėj. Tai vaistas vyrams ir moterims kiekvienam amžiuj.

Kaina 50c. ir $1.00

Nusipirk jį aptiekoj. Neužmiršk pasakyti, kad nori Severos vaistų ir jei tau duotų kitokių — neimk. Prie Severos gydinolių yra paaiškinimas apie jų vartojimą tavo kalboje.

Ponas Alojizas Gabrian iš Sublet, Wyo., rašo: "Ilgai sirgau aš inkstų liga ir bandžiau viską, apie ką tik galėjau pamislyt, kol vienas draugas man nepasake: "*Kodėl nenusiperki Severos vaisto inkstams ir kepenims?*" Parsitraukiau vieną bonką ir tuojaus likau sveikas.

Severos Balsama Plaucziams

Greičiau prašalins kosulį, negu kiti vaistai. Jis taipgi apsaugoja nuo uždegimo plaučių ir kitų ligų. Priimnus suaugusiems ir vaikams.

Kaina 25 ir 50c.

Severos Kartumas Skilviui.

palaiko malimo prietaisas atsakančioj veikmėj, palaiko apetitą ir ramina skaudėjimą, kokis atsiranda sugedusiam skilvyj.

Kaina $1.00.

Ar turi šių metų Severos kalendorių? Reikalauk aptiekoj. Nekaštuoja nieko.

DAKTARO PATARIMAI DOVANAI.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA

NERVIŠKI ŽMONES.

Atsitikimuose didžio nerviškumo, kada jieškoma pagelbos, pastai daroma klaidą yra varimas nervus raminančių vaistų kurie dažnai yra nervų užsėjais. Dažniausia nerviškumo priežastis yra nervų nusilpimas, reikalaująs visai kitokio gydymo būdo. Tokie žmonės reikalauja vaisto, kurs įtiknervams ir suteiktų jiems gepeną. Toks vaistas yra Trinerio American Elixir iš kartaus vyno. Tankiai nerviškumas panuo virinimo organų netvarns. Jeigu suvirinimas nėra gekraujas nusunsa ir negali sukti pakaktinai peno nervams jie patampa silpni, alkkio išigti. Šisai vaistas reguliuoja pagerina kraują. Nervams suus ir tam apsireiškiant draug vidurių negerovėmis ar nesurinimu vartokie Trinerio Amecan Elixirą iš kartaus vyno. ausite vaistų sankrovose. Jos. riner, 1333—1339 So. Ashland ve., Chicago, Ill.

ŽMONES UŽSILAIKYKIT ČYSTAI.

Daug žmonių, turi visokias odas ir raujo ligas, tik per savo nešvarumą s igauna, — taip kad visas kūnas beieidas lyg paliva aptrauktas ir oda išerta spaugais, spaugučiais net šašais aip gruodas. Žinoma, nors toksai žmous iš prigimimo drūtas, bet vienok vias kaip cimentu aplipintas ir vėliau reičiau, apart kraujo nečystumo ir sdos ligos kitos ligos greitai limpa; kaie tokį žmogų belia liga labai greitai akerta ir atima pajėgas, kad liekasi etikęs, net sau maisto negali uždirbti. šant taip nusilpusiam žmogui, tampa r nervos pagadintos, o kad žmogaus ervos nesveikos, tai nuo belia ligos, gali gerti vaistus nuo ko kito, bet viskas eis be naudos kaip iš kiauros statinės. Todėl reikia pirmiau išsigyditi nervus, bet reikia ir visą savo kūną užlaikyti čystai, tai yra reikia maudytis.

Užlaikymas čystai kūno, kad būti sveiku veik taip lygiai reikalingas, kaip ir maistas užlaikymui gyvasties.

Anasyk atėjo pas mus žmogus, kaip viršui sakyti, sulipęs, suniuręs, oda ir veidas spaugais ir spaugučiais apipiltas. Paklausus, kaip tankiai jisai maudosi, — atsakė, kad į du metu sykį maudėsi, — vieną ant Kalėdų į kitą metų ant Velykų ir trečią sykį, kaip girtas buvo tai netyčia į upę įkrito su drapanomis — tai viskas.

Žinoma, kad tas žmogus sirgo, tik iš nešvarumo. Vienok davus liekarstas ir pamokinus, kad neatbūtinai, kas savaitė išsimaudytų, nupraustų visą kūną. Suvartojęs vaistus ir prisilaikė pamokinimų, — tai po nekuriam laiko atėjęs į ofisą širdingai dėkavojo, nes sveikas kaip žuvis, jau jam nereikėjo daugiau jokių liekarstų ir visai, kaip kitas gražus ir puikus vyras išrodo.

Todėl kiekvienam vyrui ar moterei reikia tankiai maudytis ir užsilaikyti šystai, o nuo daug ligų apsigins ir nereikalaus gydytis. Ypatingai vyrai, kurie dirba dulktose dirbtuvese ir reina maudytūs-mazgoti visą kūną ir po maudinei apsivilkti čystas apatinęs drapanas,— tokiu būdu netik bus sveiki, bet ir amžių pailgis mažiausia ant 20 metų. Maudytis galima kaip šiltu taip ir šaltam vandenyje apsiprausti, nes kaip priprasi tai traukte trauks ir nebus jokio sunkumo taip kaip pripratusiam žmogui vakarinęs maldas atlikti.

Męs širdingai linkime, kad visi žmonės užlaikytų save švariai.

Su guodone

Philadelphia Medical Clinic,
1117 Walnut st. Philadelpia, Pa.

PITTSTON, PA.

Cia visi perka šifkortes, siunčia pinigus ir padaro daviernastis. Auksinius dziegorėlius ir žiedus, siuvamas mašinas drukarnėles, bankas, visokius sidabrinius ir auksinius daiktus.

G. J. JESZMANT
120 N. Main st., Pittston, Pa.

Pajieškojimai.

Jieškau savo draugo Augustino Motekaičio, Kauno gub., Ščedobravos par., Dotiškių kaimo. Turiu svarbų prie jo reikalą. Kas apie jį žino, arba jis pats išgirs, malonėkkite pranešti sekančiu adresu:

Rapolas Baltrūnas,
P. O. Box 12, North Troy, N. Y.

Jieškau savo brolio Juozo Barausko ir pusbrolių: Adomo Vaitkūno, Jono Barausko ir Kazio Vaitkūno. Visi iš Vilniaus gub., Lydos pavieto, Rodinės parapijos. Turiu svarbų reikalą. Jie patįs ar kas juos žino atsišaukite šiuom adresu:

Vincas Barauskas,
No. 2. Wevaco, W. Va.
(10)

Jieškau Juozo Valinsko Vilniaus gubernijos, Papiškių kaimo. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Vincas Barauskas,
No. 2. Wevaco, W. Va.
(10)

Jieškau savo brolių: Juozo ir Jono Svipų, iš Suvalkų gub., Rudaminos parapijos, Baravos kaimo. Jei kas apie juos žinote — praneškite, arba jie patįs teatsišaukia šiuo adresu:

Antanas Svipa,
United Store, Wevaco, W. Va.
(9)

Jieškau pusbrolių Jono ir Leono Tvaskų. Paeina iš Kauno g., Vilkmergės pav., Traškūnų par. Pirmiaus gyveno Pittsburge, dabar nežinau kur. Turiu svarbų reikalą. Jie pats ar kas juos žino, meldžiu duoti žinią šiuo adresu:

Kazimieras Tvaskus,
687 — 3-rd Ave.,
So. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2427 Greenpoint.

„Vienybe Lietuvninku"

SENIAUSIS LIETUVIU LAIKRAŠTIS AMERIKOJE.

Inkurtas 1886 m.

„Vienybė Lietuvninkų" seniausis iš visų kitų lietuviškų laikraščių, radikališkai, pirmeiviškai ir bepartyviškai vedamas, pertai plačiai lietuvių skaitomas ir turįs geriausį pasisekimą, „Vien. Lietuvninkų" obalsis—teisybę į akis. „Vien. Liet." paduoda naujausias ir svarbiausias žinias, kas „Vien. Lietuvninkų" skaito, tas išsilavina supratime ir doroje, kaip iš geriausio humaniškumo mokslainės.

„Vienybę Lietuvninkų" skaito ne vien darbininkai, bet ir inteligentai: daktarai, advokatai, kunigai ir biznieriai, nes joje kiekvienas randa reikalingiausias žinias ir tą, ko žmogaus protas pirmeiviškame laikraštiyje jieško. Norintiems matyti „Vien. Lietuv." siunčiame vieną numerį dovanai.

„Vienybė Lietuvninkų" išeina kas Sereda jau nuo 1886 m.

Amerikoje prekiuoja metams $2.00, pusei m. $1.00. Užsieniuose metams $3.00, pusei m. $1.50.

Užsirašant „Vienybę Lietuvninkų" reikia ir pinigus sykiu prisiųsti. Pinigus geriausia siųsti per „Money Orderį" arba registruotame laiške. Permainant adresą, reikia paduoti ir senąjį.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

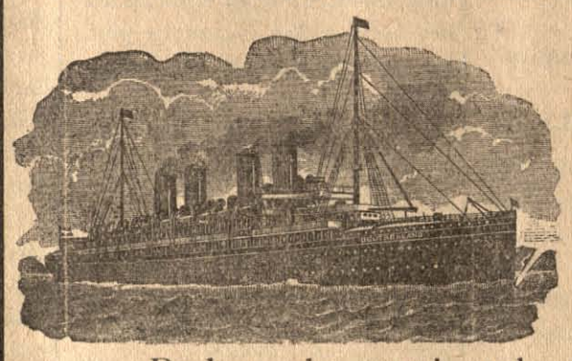

Parduoda Laivakortes

SIUNČIA PINIGUS

in visas svieto dalis ir išmaino užrubežinius pinigus pagal kursą.

Padaro aktus rejentalnus su Konsulio paliudijimu.

Parduodame tikietus ant geležinkeliu Amerikoje in pietines ir vakarines valstijas.

Didžiausia krautuve visokiuiu knygu, kokios tik yra išeję iš po spaudos, kaip svietiškos, teip maldu knygos. Žodynu, randvedžiu ir Bibliju. Visoki spaudos dalykai atliekami, kokius tik kas reikalauja.

J. J. Paukształis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Jieškau Sergijaus Merkevičiaus, Kauno gub., Panevėžio pavieto. Pirmiaus gyveno Burlington, N. J., o dabar nėr žinios kur. Turiu didelį reikalą. Kas apie jį žino, ar jis pats, meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Petras Pacevičius,
3223 Ill. Court, Chicago, Ill.

Jieškau savo genčių — Antano Žiurlio, Povilo Poškos, iš Smilgių sodžiaus, Kupiškio parapijos, ir Petro Milošausko, Dubliškių sodžiaus, Polavenės parapijos. Meldžiu visus juos atsišaukti šiuo adresu:

Antanas Kazlauskas,
512 East 5-th st., New York City.

Jieškau savo pusbrolio Leono Mikutis, paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Laukžemių parapijos, Žinelių kaimo. Pirmiaus gyveno Pittsburg, Pa. Turiu prie jo svarbų reikalą. Jisai pats teatsišaukia ar kas žino jį meldžiu pranešti šiuo adresu:

F. Simanskis,
98 Market st., Brighton, Mass.

Jieškau savo švogerio Juozapo Jucio arba Jeti, nes turiu svarbų prie jo reikalą. Paeina iš Kauno gub., Telšių miesto. Treji metai atgal gyveno Springfield, Ill. Dirbo saliūne. Meldžiu jį atsišaukti, ar kas žino pranešti man, o busiu dėkingas:

Kazimieras Washkis,
32 Lincoln st., Brighton, Mass.

VLADAS ŽILINSKAS iš Kingston, Pa., meldžiam tuojaus atsišaukti, nes turim prie Tamstos svarbų reikalą.

J. J. Paukštis & Co.
120 Grand St., Brooklyn, N. Y

PRANEŠIMAI.

New York City. 19 d. vasario apsivedė Antanas Matijošaitis su Barbora Balčiauskaite, plačiai inoma dainininke ir penkis metus giedojusią prie lietuviškos bažnyčios choro. Velytina linksmo gyvenimo!

Brooklyn, N. Y. Kazimieras Pačesa, „Vienybės Lietuvninkų" skaitytojas apsivedė su Ona Rainiute iš Maspeth, L. I. 12 d. vasario. Linkėtina jiems laimės ir linksmo gyvenimo!

SUSIRINKIMAI.

Brooklyn, N. Y. Lietuvių Apšvietos Draugystės susirinkimas bus laikomas 26 d. vasario, 2-rą val. po pietų Tautiškame Name, ant pirmų lubų, po No. 101—103 Grand str. Draugai ir draugės, nepamirškite susirinkti, nes yra labai svarbių reikalų aptarti.

Sekr. **M. Yeskoth.**

«VIENYBĖS LIETUVNINKŲ AGENTAI.

Baltimore, Md.
J. Luis, 521 W. Baltimore str.,
J. Zebrauckas, 112 Green str.

BROOKLYN, N. Y.
T. Jarmala, 217 Berry str.
J. Ambraziejus, 120 Grand str.
P. Pilenas, 102 Grand str.
A. J. Jankauckas, 65 Hudson ave.

BENLD, ILL.
J. J. Guzevičia, Box 155.

BRIDGEPORT, CONN.
Fr M. Vitkauskas, 355 S. Main st.

CAMBRIDGEPORT, MASS.
P. Bartkevičius, 877 Cambridge st.

CHICAGO, ILL.
P. M. Kaitis, 1607 Ashland ave.
J. Ilgaudas, P. Garmus, 1613 So. Halsted st.,
K. Sitavičius, K. s. 349 Kensington ave.,

CLINTON, IND.
J. Skinderis, B. F. D. No 1 Box 35 A.

EASTON, PA.
Feliks Raulynaitis, Box 196.
A. J. Neris, Box 195.

ELIZABETH, N. J.
Dom. Boczkus, 211 --th str.

GRAND RAPIDS, MICH,
J. Garnupis, 653 N. Front str.
Z. Urbanavičius, 264 Hamilton str.

HARRISON, N. J.
J. A. Benish, 310 John str.

KENOSHA, WIS.
M. K. Petrauskas, 264 Pine str.

LAWRENCE, MASS.
A. Ramanauskas, 99½ Oak str.

LOWELL, MASS.
P. A. Jatulevičius, 474 Merrimack st.,

LEWISTON, ME.
K. Vilaniškis, Box 36.
MONTELLO, MASS.
B. P. Miškinis, Box 124.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry str.

NEW BRITAIN, CONN.
V. Alksninis, 52 Grave str.

NEW YORK CITY.
J. M. Danielius, 211 W. 12-th str.
J. Žemantauckas, 307 W. 30-th str.

PITTSBURG, PA.
J. G. Miliauckas, % Union Saving Bank

PHILADELPHIA, PA.
A. A. Pauža, 1332 So. Water str.
J. L. Grušas, 3179 Salmon st.,

PATERSON, N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette str.

RUMFORD, ME.
J. A. Kalvelis, 222 Pine str.

ROCHESTER, N. Y.
A. S. Šmigelskas, 31 Weyl st.,
T. Petronis, 49 Cole st.,

So. MANCHESTER, CONN.
A. Zokaitis, 30 School st.,

SCRANTON, PA.
J. Petrikis, 1514 Rose Ave.
K. Vilkevičius, 115 W. Market str.
J. Digrys, 1213 Philo str.

SO. BOSTON, MASS.
N. Gendrolius, 224 Athens str.
J.J. Stropus, 30 W. Broadway.
J. Bukantis, 94 Blakston st.,
K. Jurgeliūnas, 233 Broadway.

TURNERS FALLS, MASS.
K. P. Šimkonis, Box 671.

WATERBURY, CONN.
K. Ch. Kažemekas, 785 Bank st.,
A. .J. Povilaika, 804 Bank str.
M. Alyta, 1235 Bank str.

WORCESTER, MASS.
M. Paltanavičia, 15 Millbury str.
Jos J. Kalakauckas, 121 Green str.

Telephonas: Greenpoint 8.

Daktaras

A. Szliupiute-Jankauckiene.

Gydo visokias ligas moterų, vaikų, vyrų ir lanko prie palagų.

VALANDOS: Nuo 12—2 po piet, nuo 7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St., BROOKLYN, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.
PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS
pas PETRA A. DRAUGELI.
Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepenti cigarai, ir puikus užkandžiai. Salė dėl mitingų ir veseilių. Nepamirškit šios atsakančiausios vietos, o busit užganėdinti.
73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

PIRMAS LIETUVIŠKAS
Fotografistas ir Maliorius
VISOKIŲ ABROZŲ.

—Darbą— atlieku puikiai už prieinamą prekę.
Kogeriausia darau naujas skripkas ir taisau.
G. BENSON,
328 Bedford ave. BROOKLYN, N. Y.
(tarpe So. 2-nd ir 3-rd st., du blokai nuo Grand st.)
Galerija atidaryta nuo 8 ryte iki 6 val. vakare. Utarninkais ir Subatomis iki 9 val. vakare.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko
Visada šaltas alus, skani arielka, elius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigarai.
Lietuviai vietiniai ir atvažiavę iš kitur, nepamirškit šios puikios vietos.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešai Central Dypą

Dr. H. A. Medoff Ph.
149--151 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.
— Akių specialistas. —

Akis ekzaminuojame dovanai per Rugsėjo mėnesį.
Offiso valandos nuo 3–5, 7–8 popiet.

New Phone 4023-2. Lock Box 48.
CHAS. ADAMS.
Laikau agentura, parduodu šifkortes ant geriausių linijų ir greičiausių laivų ir siunčiu pinigus į visas vieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą. Prieg tam laikau HOTELĮ.
Chas. Adams,
George ave & Ash st., Parsons, Pa.

Daktaras Tiesu, Julian Czupka
Advokatas ir Notary Public.
Ofisas: 3 N. Main Street, Wilkes-Barre, Pa. kasdien.
138 So. Washington Ave. Scranton, Pa.
Panedėliais ir Ketv. nuo 6—7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton. Teipgi pas skvairas paliudijimus (doviernastis) išrupinu Rosijoj ir Lietuvoj.

Antanas Staszauckas.
Laikau puikioje vietoje Saluną užlaikau skaniausius gėrimus ir kvepenčius Cigarus. Lietuviai nepamirskite atsilankyti pas savo vientauti
N. 2Cor. Nesbitt ir B
EAST PLYMOUTH PA

Tel. 3123 Orchard
Dr. EVA KATZMAN, Dentiste,
203 E. Broadway, New York, N.Y.
Ofiso Valandos: Seredomis 9r.–8 v., Nedeliomis 9 iš rito iki 3 po piet; Petnyčiomis uždaritas.
Cia kalbame maskoliškai ir vokiškai.

GERIAUSIA UŽEIGA LIETUVIAMS
— pas —
JonaKulboka
Skanus Alus, Gardi Arielka, Visoki Vynai, Kvepianti Cigarai.
74 Grand st., Brooklyn, N. Y.
(kampas Wythe ave.)

Dr. O'Malley išaiškina priežastį pasekmingo gydymo.
Išsiveržimas

VERIKOSELE arba netikrasis išsiveržimas
HYDROCELE arba vandeninis išsiveržimas
PUČKAI ir visokios ODOS LIGOS
Be jokios operacijos, skraudėjimo, ar apleidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEŽASČIAI IŠGYDYMO:
1. DĖL TO—Kad jojo neskaudanti metoda likos naudota suviršum per 25 metus, o teip vadinami išsiveržimo specijalistai naudoja ir seka paskui jį.
2. DĖL TO—Kad suviršum 12,000 išgydė ligonių; nekurie pribuvo iš tolymų šalių, o kurias jis vienas išgydė.
3. DĖL TO—Kad kožną savo žodį galį pinigiškai ir profesijonališkai užtikrint, kuri duoda ligoniui, o 25 metų praktika gana paliudija apie jo tinkumą.

G. A. Fritzinger (policijantas) Wilkes-Barre, Pa. išgydytas nuo sunkaus išsiveržimo 5 metai atgalios, nenešioja diržų.

Thom. B. Williams, anglekasis iš Hyde Park, Pa. išgydytas nuo išsiveržimo, 5 metai kaip diržo nenešioja.

R. D. Greenwalt, mašinistas prie Prospect Brėkerio Breslau, Pa., du vaiku 3 ir 9 metų senumo, išgydyti nuo išsiveržimo, o diržo nenešioja jau 2 metai.

Su tokiais paliudijimais delko turėtum da vilkinti ir neateiti ant rodos pas Dr. O'Malley, kuris tame PERŽIURĖS UŽDYKĄ ir pasakys kas tau kenkia, ir geriausia roda kaip gali pasveikti. Geriau pasinaudok iš 25 metinės praktikos ir nebusi pavojuje.

Pasikalbejimas ypatiszkai ar per paczta.
Atsiųsk adresą, o prisiųsime knygutę su abrozėliais apie išsiveržimą, užpečėtytam koperte.
Dr. Alex. O'Malley
Offices, 158 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.
Kur Lietuviškai ir Lenkiškai susikalbama ir susirašoma.

Tik ant trumpo laiko proga gauti 1 doleri dovanu knygoms!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiui prikalbins, prisiunčiant $2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t. y. „KOVĄ", „LIETUVĄ", „VIENYBĘ LIETUVNINKŲ" ar „LAISVĄJĄ MINTĮ" per ištisus metus; teip-pat gaus dovanai garsiąją knygą „BALTRAMIEJAUS NAKTIS", verstą iš francuzų kalbos, kurios kaina 75 c. ir dar „GRAMATIKĄ (MOKYTOJĄ), iš kurios išmoks a n g l i š k ą KALBĄ, taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams visttek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašys iš rėdystės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisiųs 2 dol. už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai darginti ir lietuvinti, kaip ir svetimtaučiai turėtų gramatiką, išmoktų angliską kalbą.

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
"The Jungle"—„Raistą" dar galima gauti, prisiunčiant VIENĄ DOLERĮ

Jeigu esi sužeistas

anglių kasyklose, ant geležinkelio, arba fabrike atsičauk pas mus. Jeigu turi prova už sužeidymą, o pats negali apdirbti savo reikalų provoj, mes tau pagelbėsime. Daugelis žmonių tapo sužeisti' ir neišmanydami kaip vartoti savo reikalą praleido viską dovanai, o patis pasilieka ubagais ant amžių. Mes užsijimam tokiais darbais: patarnavom daugelem žmonių, patarnausim ir tau. Roda suteikiam dovanai subeidymų reikaluose. Rašydami įdekit 2c markę dėl atsakymo. Per laiška kreipdamiesi, asrašykit visą atsitikimą: kaip sužeide ir per kokią priežastį, kokiam mėnesį ir dieną, kokioj vietoj, ir teip toliau. ADRESAS:
Claim Adjusting & Investing Co., Room 1023,
182 Nassau St., New York, N. Y. Tel. 4743 Beekman.

Gydau tiktai vyrus.
Speciališkas ir užsedintas vyru ligas.
AR ESI APIMTAS KOKIOS SPECIALIŠKOS LIGOS,
kurią nenori gydytis pas šeimynos daktarą? Kraujo užnuodijimą, pučkus, skaudėjimus burnoje, gerklėje ir ant liežuvio. Ar tavo plaukai puola? Ar kvapas atsiduoda? Ar skauda dantis ar smegenis? Ar turi galvos skaudėjimą, ar didesnius arba mažesnius skaudėjimus kitose kuno dalise. Aš gvarantuoju išgydymą šiuose dalykuose. Vandentekį, jaunystės klaidas, uždegimus, susisukimą ar subrinkimą gyslų privatiškų dalių, nustojimą tvirtumo. Ar esi peržengęs tiesas sveikatos ir gamtos? Ar silpni pečtai? Ar nuvargęs! Ar esi apimtas nepasekmių, kaip tai nerviško nusilpnėjimo ir nustojimo vikrumo? Ar jautiesi silpnas, susikrimtęs ir negali atlikti darbą kaip pirmiau? Ateik pas mane, o aš tau pagelbėsiu.
Patarimai ir egzaminavojimai dovanai.
Ofiso valandos: nuo 10 iš ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare. Nedėliomis ir šventomis dienomis, nuo 10 valandos ryte iki 1 val. po pietų.
Senas Dr. Geary
151 W. 23-rd st., New York, N. Y.
Visi aplikantai dėl gydymo turi pributi ypatiškai del išekzaminavojimo. Ligos negali but pasekmingai gydomos per laiškus. Nerašykite, bet ATSIKANKYKIT.

Nuosavus *piniginis užtikrinimas $100,000.oo* padėtas į New York'o valstijos kasą, geriausia liudija apie žinomą lietuvišką bankinę ir agentinę firmą
HENRY J. SCHNITZER, 141 Washington street New York.
Drąsiai naudokitės šios firmos teisingu patarnavimu; kuomet panorėsite **greitai ir saugiai siųsti pinigus** į tėvynę, **pigiai ir geriausiais laivais keliauti** tėgynėn, be jokių kėblumų, **ką nors iš tėvynės parkviesti,** teisingai **padirbt visokius rejentinius ir teismo reikalus,** abelnai su visokiais reikalais kreipkitės į šią firmą, nes ji to užsitarnavusi.
Jei kas išimtinai garsinasi su pigia kaina, mislyje konkurencijinės kovos, galite but užtikrintu, jogei tuomet, tokia pat pigia kaina (čienia), arba gal ir da pigesne parduos Tau laivakortę, sena bankinė ir agentinė firma
HENRY J. SCHNITZER, NOTARIJUS
141 Washington St., NEW YORK.

KVIEČIA PAS SAVE SERGANČIUS SAKANT:
kurie tik sergate, tai ateikit ar parašykit pas mane, aš pagelbėsiu! nes esu senas daktaras, pažįstu ligas ir žinau kokie vaistai geriau pagelbsti VYRAMS IR MOTERIMS; todėl, kad aš daug sergančių perleidžiu ir turiu didelį pasisekimą, geresnį ne kaip koks kitas New Yorko daktaras. Aš esu pasiryžęs sergančius gydyti ir mokyti, kad be sveikatos, žmogus yra nelaimingas, o kad sergi tad tik geras daktaras gali pasekmingai išgydyti teip kaip aš darau; ir pačių gydynių paveikslai ir žodžiai dėkingumo liudija:

Tegul bus pagarbintas, Jėzus Kristus:
Širdingai dėkavoju Dr. Hartmanui už išgydymą ligos skaudėjimo po krutine, sunkaus kvepavimo, širdies ligos, nes nors kiti neįstengė išgydyti, o Najorko Šaptalanų Institutas tik sunkiai už dirbtus mano pinigus viljo; bet Dr. Hartmanas, kad išgydė, tad jam ir dėkingas; tai prisiunčiu paveikslą, kad į laikraštį patalpyti. ANT. JUŠKELIS, P. O. box 2.
DU BOIS, Pa.

Guod. Dr. Hartmanas!
Esu labai dėkingas už geras gyduoles, kurios man pagelbėjo nuo užsikrečiamos ligos, nes vos penkioliką dienų pavartojau ir jau jaučiuosi gerai. Labai dėkingas už gerą daktaravimą.
D. POPOVIČE, Model Farm, Paschall, Philadelphia, Pa.

Malonus Dr. Hartmanai:
Su džiaugsmu prisiunčiu savo paveikslą ir didelį dėkingumą už išgydymą mano vydurių ligos, išbėrimo kuno, blogo kraujo, sutinimo ir skaudėjimo blauzdose. Dar kartą sakau, nemažai esu dėkingas už sveikatą. Jos. Turkevičė, 635 Sheridan Road Canal, Wilmette, Ill.

Čia viršuj kalba žmonės, kuriems aš pagelbėjau, taip ir Tau skaitytojau galiu padaryti kaip ir kitiems.

SERGĖKIS nuo New Yorko didžiausio numoukė „instituto", kuris garsina mirusį daktarą su rabino „jermulka" ant galvos, kaipo gyvą daktarą ir buk gydąs ligonius. Tas židelis jau šeši metai kaip numiręs ir todėl negali sergančių gydyti. Tą numirėlį reklamuoja, buk jis parašęs knygelę „Vadovą į ligą" (žinoma, ir į kišenių), tai ir neteisybė. Ta knygelė išperėta daug vėliaus po smerties ano rabino, kuri apart iš kitų, paskutinė dalis išvogta, perspaudinta iš kunigo Geručio knygos „Sveikata". Kas vagia, tas ir meluoja: tai melagiams negalima tikėti!

Kad sergi, tai aš esu daktaras, ir vietoje kur kitur, kreipkis prie manęs, aš duosiu vaistus nuo bile ligos ir pamokinimus kaip vartoti ant sveikatos. Ateik ar parašyk pas mane prigimtoj kalboj.

RAŠANT ADRESUOK MAN:
DR. F. HARTMANN, 231 East 14 Str., NEW YORK CITY, N. Y.
OFISO VALANDOS: kasdien nuo 11 iki 5 po piet. Nedėliomis 10 iki 1 p. p. Vakarais Panedėlyj ir Pėtnyčioj nuo 7 iki 8

Bischoff's Banking House
287 Broadway Kampas Reade Gatvės
New York N. Y. Telefonas: Warth 2822

Kas leikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai butų greitai, tegul atsišaukia
Seniausį Bankinį Namą Uždėtą 1848.
Pinigus siunčiame į Krajų kuo greičiausiai. Pinigus visų kraštų išmainome pagal kursą. Pinigus priimame ant procento ir išduodame ant pareikalavimo. Šipkortes parduodame ant geriausių Garlaivių visų Linijų į ir iš Krajaus už pigiausią prekią. Pašportus dėl keliaujančių į Krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierų. Daviernastis padarome pigiai ir visas kitas rejentališkas popieras su paliudijimų Konsulio. Atjieškojimą dalių atliekame kuoreisingiausiai. **Atidaryta:**
Subatoje iki 8 val. vakare. Nenėlioje nuo 10 iki 12 val. ryte.

LIETUVY, MOKINKIS FOTOGRAFIJŲ AMATO!
Dabar geriausia proga, nes išmokinsiu už mažą atlyginimą arba užmokestį. Platesnių žinių klauskite per laišką arba pats ateikite.
Jos. Shukis
20 East Market st. Wilkes-Barre, Pa.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plynouth, Pa.
Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepenti cigarai. Salė dėl draugysčių ir šeip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį VINCĄ DAJNĮ.

Nepamirškit
Tautiško Namo!
Erta, daili salė mitingams, veselijoms, tea rams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigarai, skanųs užkandžiai ir nakvinė.
TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
Razutis & Dixon
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

Su vienu buteliu
Pain Expelerio
Galit askausmu giltine praginti. Šiems vaistams dėl sutepimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito palengvimo ir pastovenčiai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t.
Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c
F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.
Tėmykit ant Ankerio ženklo apsaugojimo

Telephone 1235--5

Nik. P. Zelwis
LIETUVISZKAS GRABORIUS
Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius.
Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikštynoms.
Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Didžiausis ir gražiausis pasaulėje teatras
HIPPODROME
ant 6 Ave. ir 43-44 st., New York
Lošia: „Tarptautiškas Lenktynes", „Niagaros Balletas, „Žemės Viduriuose" ir 12 aktų cirkaus.
Kasdien po pietų 2 v. ir vakarais nuo 8.
Geriausios sedynes $1.

THE LACKAWANNA
Parankiausei geležinkelei Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangiai perdavinėja bagažą ir perveža pasažierius.
The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausis kelias į Buffalo.
Tiesiai į Scrantoną ir Anglių Sritį.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Vakarų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatinis ir parankus susinešimas.
Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
Lackawanna Railroad
George A. Cullen, General Passenger Agent, 90 West Street, N. Y.

New Phone 1284 — R.
PUIKUS HOTELIS!
KAZ. MILIŠAUSKO.
Geriausia užeiga lietuviams.
Salė mitingams ir susirinkimams.
Priek tam laikau kriaučyste. Steliuotus siutus dirbu pagal naujausią madą, už prieinamą prekę.
Reikale nepamirškite savo lietuvį.
243 E. Market st., Wilkes-Barre, Pa.
Hotelis žemai, o kriaučystė viršuj.

MOKINKIMĖS PATYS
Gramatika angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta) **$1.00.**
Vaikų Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokintojo **15 c.**
Naujas Budas mokintis rašyti be mokintojo..... **10 c.**
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta).....**35 c.**
Pinigus siųskit per Money Order šiuo adresu
P. Mikolainis,
Box 62. New York City.

Labai smagu skaityt „Baltramiejaus naktis!

Sitoj knygoj atrasi daugiau juokų, ne kaip 10 juokinguose laikraščiuose per 10 metų; daugiau patiekos, ne kaip išgeriant 10 bačkų alaus, daugiau gerų rodų, ne kaip visose senmergių, gyvanašlių ir davatkų leistruose ir daugiau smagaus pakutenimo, negu per Rugpjutę ant šalynės šieno--vakare KLIERIKŲ su mergi-noms ir t. t.

Jei neturi dar tos knygos, tai nelauk nė mėnesio, nė dienos, bet tuojaus pasiųsk 75 cent., o apturėsi, adresuojant:

J. Naujokas, 120 Grand St., Brooklyn N. Y.

Apturėjęs tą knygą, tuojaus gerai ir smagiai atsisėsk ir ją skaitydamas turėsi daugiau džiaugsmo ir gerų laikų, negu kad butum radęs 75 dol., ir daugiau karščio, negu davatka su jagamastėliu klebonijoj, išgėrus 10 galionų degtinės. Ji vyrams ir moterims žingeidi.

DABAR LAIKAS: NAUDOKITES VISI!

Turiu už garbę pranešti visiems lietuviams ir mano kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę iš Brooklyn N.Y. in SCRANTON. PA. ant žemiau paduoto adreso, kurioje galit gauti LAIKRODŽIU, LAIKRODĖLIU, LENCIUGĖLIU, PUIKIU ŽIEDU, SPILKU, KALČIKU, KOMPASU, KRYŽIUKU. Puikiausiu ARMONIKU, SKRIPKU, KLERNETU, TRUBU, KONCERTINU ir daugybe visokiu muzikališku instrumentu. Geru BRITVU, visokio skyriaus DRUKAVOJIMUI MAŠINUKIU, ALBUMU FOTOGRAFIJOMS, GUMINIU LITARU. ISTORIŠKU ir MALDA-KNYGIU, visokiu gražiu POPIERIU gromatoms rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis su drukuotais aplinkui konvertais TUZINĄ uz 25c., 5 tuz. - $1.00, Perkupčiams 1.000 už $6.00. LIETUVIŠKA BIBLIJA arba ŠVENTAS RAŠTAS seno ir naujo testamentu lietuviškomis litaromis pusl. 1127, dručiai apdaryta, su pris mu $3.00. Jai katras neturit mano didelio KATALOGO No 3 pareikalaukit šiandien: prisiusdami tikrą savo adresą ir už 5c, markę gausit ji su 456 paveikslais ir 1.000 naudingu daigtu. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiunčiu greitai i visus Amerikos ir Kanados kraštus. Perkupčiai gali gaut pirkt tavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus su ordeliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu: M. K. WILKEWICH, 115 W. MARKET Str.,Providence Sq. SCRANTON, PA.

Rusiszkai Amerikoniszka Linija.

Vienatinė be persėdimo linija tarpe Amerikos ir Rusijos.

Nauji su dvejais šriubais laivai: „Kursk", „Russia", „Birma", „Lituania" reguliariškai bėgioja tarp Rusijos ir Amerikos. Yra tai vienatinė Linija, kuri eina tiesiai Rusijon be mainymosi. Keleiviai gali susikalbėti savo prigimtoj kalboj ir gauti priprastą valgį. Kad nereikia mainytis, tai gali paliudyti tukstančiai keliaujančių, kurie važiavo ant šios linijos.

Laivai išplaukia iš New Yorko

Estonia	Vasario	11, 1911	Kursk	Vasario	25, 1911
Birma	Kovo	11, 1911	Lituania	Kovo	25, 1911

Su artesnėmis žiniomis reikia kreiptis prie vyriausių tos linijos atstovų:

A. E. JOHNSON & CO.
General Passenger Agents.
27 BROADWAY NEW YORK CITY, N. Y.

Prašau atsilankyti, broliai, pas savo!
Tikras Lietuviškas

Dziegormeisteris ir Auksorius.

Nuo 30 metų tame amate esantis. Taisau pats ir gvarantuoju savo darbą teip laikrodėlių kaip ir sieninių laikrodžių, krajavų ir amerikoniškų. Teipgi visokių žiedų, spilkų, lenciugėlių, o labiausiai išdirbu geriausiai šliubinius žiedus, tikro aukso 14 arba 18 k., kokius kas nori ir sigvatus. Teipgi užlaikau visokių dalykų. Nepamirškite mano adreso.

JOSEPH MITKO
168 Grand st., Brooklyn, N. Y.
kampas Bedford ave

VIKTORAS E. GARCAS

— ADVOKATAS —

45 Broadway, New York, N. Y.

Išveda pasekmingiausiai visas **Kriminališkas ir Privatiškas Tovras** visuosia Amerikos ir Rusijos sudiosia. Jei jumi atsitinka kokia nelaimė (sužeidžia) pasiklausskite pirma mano rodos. Išduodu visokius **Kajantališkas popieras Davieranstis** ir t. t. Su PALIUDIJIMU KONSULIO. Kas negali asabiškai atsilankyti, tegul atsiųsdinkia per laišką ant sekančio adreso:

VIKTOR E. GARTZ
(Advokatas)
45 Broadway, New York, N. Y.

BENNETT TYPEWRITER. Preke $18.00

Bennett Typewrite yra tai naujausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja teip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios masinos. Ji yra su universališkais raktais, teip kaip mažinos už $100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirto plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atrametuojasi nuo kaspino.

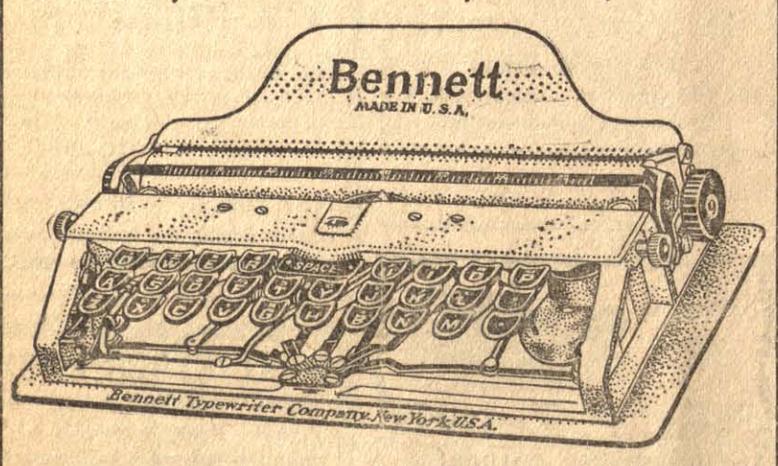

Didumas mašinos 2×5×10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su litaromis mainosi ir tokiu budu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 180 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišeniuje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukształis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

NAUDOKITES ISZ GEROS PROGOS!

($110,000,000 (šimtas dešimts milijonų dolerių) paskirta dėl iškasimo kanalo, kurs bus dešimts mylių ilgio ir penkios pločio, ir trauksis visu East New Yorko pakraščiu, kurs vadinasi Jamaica Bay, tarp Rockaway ir East New York, bus tai didžiausia prieplauka (portas) kariškiems ir tavoriniams Suvienytų Valstijų ir visų viešpatysčių laivams. Tą liudija nutarimas 13 d. Lapkričio 1909, komisijos *The Canal Terminal Board City of New York*, ir pripažinta per kongresą 10 d. Vasario, 1910, Washington, D. C. Plianai buvo patilpe visuose laikraščiuose New Yorko. Tai-gi dabar da galima pirkti gana pigiai lotus no $450.00 iki $750.00. Galima žinoti visiems kad ta vieta bus didele biznio vieta, kaip tai: įvairiausis štorai, hoteliai, ir tt., tai žemė turi pakilti į gana aukštą kainą. No eleveiterio tik 4 bliokai už 5c į visas dalis miesto galima davažiuoti. Kreipkitės pas vietinius asabiškai ar per laiškus su visokiomis informacijomis.

Musų Brančiaus Offisai ir reprezentantai:

V. J. Šlakys ir J. A. Žemaitis, 119 E. Centre st. Shenandoah Pa.
J. G. Alenskas, 80 Garnet Lane Wilkes-Barre, Pa.
M. Valentinaviče, 1831 N. Main Ave., Scranton, Pa.

MARTUS REALTY CO.,
120--124 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.
Telephone, 2427 Greenpoint.

Gera Proga!

Geras laikraštis tai žmogaus ištikimas draugas. Norėdami tatai, kad daugiausiai žmonių draugautų su gerais laikraščiais, pranešame visuomenei, jog nuo Naujų Metų galima įgyti du geru laikraščiu už prieinamą kainą:

Visiems, kas užsirašys *tiesiog* pas mus "Laisvąją Mintį" ir prisiųs mums $3.oo, siuntinėsime par ištisus metus "LAISVĄJĄ MINTĮ" ir kaipo priedą "VIENYBĘ LIETUVNINKŲ"
ir gi par metus, kuriedu laikraščiu, atskirai užsirašant, apsieina $4.oo. Sunku susilaukti geresnės progos, o kadangi ir šita neilgai tebus, tad pasiskubinkite!

Adresas:
"LAISVOJI MINTIS"
1401 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

Didele Krautuve

Visokio tavoro, kaipo tai: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų čysto aukso, šliubinių ir šiaip nešioti merginoms ir vaikinams, spilkų, armonikų, britvų, maldaknygių ir svietiškų knygų, škaplierių, rožančių, kryželių, abrozų, visokių paveikslėlių ir tt.

Biblija lietuviškoms raidėms $3.00.

Popieros gromatoms rašymui dideliam pasirinkime, tuzinas 25c., 5 tuzinai $1.00, už 1000 $6.00.

Trajanka partraukta iš Vokietijos, parsiduoda baksukas 25ct., svaras $1.25 su prisiuntimu.

Magiškos kaziros parsiduoda už $3.00. Ir šiaip visokį tavorą agentams duodu su dideliu nuošimšiu.

Lietuviai ir lietuvaitės, visi draugai ir pažįstami reikale malonėkit kreiptis pas savo tautietį, o busite užganėdinti.

Adresas:

V. Vaidelis,
112 Grand Str., Brooklyn,N. Y.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
E. APRIL, Savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos

PIRTYS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.
Moterims kiekvieną utarninką.

Geradejyste Visiems sergantiems ir nesveikiems ŽMONEMS!

Nuo senei uždėtas geradėjiugų žmonių **Philadelphijos Medikal Klinikas** išgydymui visokioms ligoms sergančius.

Gausybės žmonių, per daktarus kurie yra Klinikę, apturėjo sveikatą—išsigydė: Philadelphijos žmones nereikalauja papulti kur nors į apgaviku rankas arba menkos vertės daktarpalaikiu; kurie apsimą o negali išgydyti, nes Philadelphijos M. Klinikas visiems pagelbsti kurie čion tik kreipėsi.

Philadelphijos žmones yra laimingi, turėdami savo miestę tokį garsu geradėjinga Kliniką, kuris pasekmingai, teisingai, greit ir gerai, kad apsimą, tai kiekvieną serganti išgydo; todėl, kad čion:

Tik parinkti geriausi daktarai specjalistai darbuojasi.

PASARGA: Teisingumas, gerumas užtikrinta visiems; nes šitas **Philadelphijos Medical Klinikas,** yra paties Pennsylvanijos Gubernatoriaus užtvirtytas–legalizuotas.

IDANT IR LIETUVIAI ŽINOTŲ,

kur atrasti tikra pagelba sveikatai, kaip Philadelphijos, Pa., teip iš kitu miestu, tad nutarta pranešti per laikrašti, kad pributu ar atsišauktu, o visi kurie trokšta apturės sveikatą ir visokias rodas lietuviškoj kalboj ir, bus išgydyti nuo: skaudėjimo kaulu, sąnariu, strenu, krutinės, pečiu, ranku ir koju. Nesveikumo viduriu ir inkstu, žarnu ligu. Nusilpnėjimo, sunkaus kvepavimo, nervu, slaptu užsikrėčiamu ir nuo išdykimo ligu. Blogus sapnus, kosulio, širdies ir galvos ligu. **Teip-pat moterų,** skausmingas menesinęs, gumbo ir visas kitas ligas, kurios tik atsiranda vargimui žmoniu. Gydome kaip šviežes teip ir užsenejusias ligas. **Tu ar tavo pažystamas,** nepaisek kad tau niekas nepagelbėjo, neatideliok, bet pribuk ar atsišauk, busi išgydytas, jai dar galutinai mirties neapimtas. **Kam mokėti** apgavikams daug kartu po dešimts doleriu už kvarbuotą vandenį; kad Philadelphijos Medikal Klinikę suteiks teisingas grynas gyduoles naujausio sutaisymo už mažą atnagrydyjimą, išgydys.

KAM SIRGTI, kad gali buti IŠGIDYTAS.

Atsišauk ant šio adreso visada:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC,
1117 WALNUT ST., tarp 11 tos ir 12 tos Gatv.
PHILADELPHIA, PA.

PRIEMIMO ADINOS: nuo 10 iš ryto iki 4 vakare. Utarninkais ir Pėtnyčiom nuo 1mos iki 9niu vakare. Šventadieniais nuo 1mos iki 4tai po piet.

Vietoje mokėti už didelius apgarsinimus, kurie negydo sergančiu; tad Philadelphijos Medikal Klinikas, moka už chemikalus gyduolėms, kurios išgydo sergančius. **DR. ALEKSANDRA BROWNE,** Supretend.

Visi krikščionys, ne žydai.

THE AMERICAN

Labai puiki mašina drukavojimui laiškų.
Preke $7.00.

Šita mašina puikiai drukuoja, labai aiškus drukas ir dručiai padaryta, visa jos sistema gražiai sutaisyta. Ji parsiduoda po $10 dol., bet dabar ant trumpo laiko atpiginta tik už 7 dol. Skrinelė 2 dol.

Kam reikalinga tankiai kilnotis, tai geriausia pirkti mašiną su skrynele, kurią pasiėmęs į ranką kaip čemodanėlį, gali neštis kur nori.

Pati skrynelė..... $2.00
O mašina..... $7.00

Dabar yra gera proga šitą maziną pigiai nusipirkti.

J. J. Paukształis & Co.
120-:124 Grand str. Brooklyn, N. Y.

Telephone 2702 Greenpoint.

Daktaras Brandšteinas

Turėjęs praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyne, N. Y., atidarė ofisą.
103 So. 2-nd Str., kampas Berry Str.
Gydo naujausiu budu ligas vyrų, moterų ir kudikių.
Specijalistas prie ligų chroniškų (įsenėjusių).
Valandos priemimui ligoniu:]
Isz ryto nuo 9 iki 10; vakare nuo 6 iki 10.

Jonas S. Lopatto

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pennsylvanijos Universitetą), užsiima varymu provų visuose teismuose.

Offisas rumuose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PENN'A.

Office Phone Peoples 37
„ Bell 47
Residence Peoples 1100

B. HORAK

191 17-th Str.
So. Brooklyn, N. Y.
DIPLIOMUOTA
AKUSZERKA

Su daug metinia praktika ligonbučiuose New York. Priima palages pas save namuose ir eina kitur, prekė vidutinė. Patarimai dykai.
Persikėlė iš 691 4-tos ave. po nu.
191 17-th str. čia netoli 4-tos ave.
So. Brooklyn, N. Y.

TOLIAUSIA NUEISI. SU DIEVU IR TEISYBE

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, nejieškok rodos pas kokius nemokįtus žydelius ar kryžiokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo locną vientautį, reikalaudamas tikrų grynų ir gydančių vaistų —pas

ALBERTĄ G. GROBLEVSKĮ,
Plymouth, Pa.

garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolų", o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbto cento.

Turime gyduoles nuo visokių lidų, kokios tiktai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kugikių, vyrų ir moterų.

„Lenkiškai—Lietuviški" vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį

Delto jeigu trokšti tikros gydytojaus pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiškui, o niekuomet to nesigailėsi.

Adrisuok:

Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

VIENINTELIS LIETUVIŠKAS HOTELIS
J. B. DAINIO.

Skanus alus, gardi arielka, visoki vynai ir kvepianti cigarai. Vietiniai ir iš apylinkės nepamirškite šios puikios vietos, o busite užganedinti.

36 OXford Str.
Kampas Lee Park Ave.
Wilkes-Barre, Penn'a.

PRIETELIAI LIETUVIAI.
12 dideliu ir 12 mažu,

H. B. ROSENSON,
817--819 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephone, 1162 W'msburgh

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuwe tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisinga ir artistiszką iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPŲ, KUKARDŲ, ROZETŲ, GERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

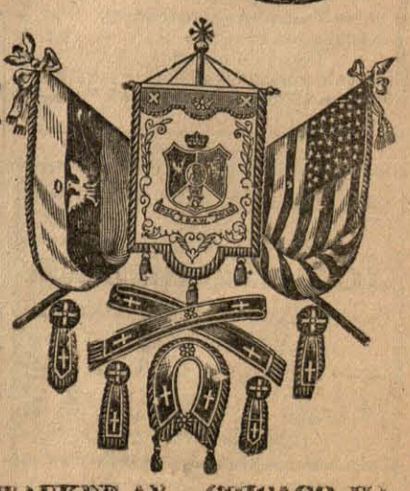

Turiu už garbę apreikszti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei,** nes per 30 metų užsimdamas iszdirbiniais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbti pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.